

TALOUDELLISET JULKAISUT

UPM-Kymmene Oyj julkaisee tilikaudella 1998 seuraavat taloudelliset tiedotteet suomeksi, ruotsiksi, englanniksi, saksaksi ja ranskaksi:

- 29.4.1998 Osavuositarkastus tammi–maaliskuulta
- 11.8.1998 Osavuositarkastus tammi–kesäkuulta
- 29.10.1998 Osavuositarkastus tammi–syyskuulta

Julkaisuja voi tilata UPM-Kymmenen pääkonttorista, PL 203, 00171 Helsinki, puhelimitse numerosta 0204 15 111 tai telekopiolla numerosta 0204 15 110.

UPM-Kymmenen Internet-kotisivu: <http://www.upm-kymmene.com>

YHTIÖKOKOUS

UPM-Kymmene Oyj:n varsinainen yhtiökokous pidetään keskiviikkona 25.3.1998 klo 15.00 Finlandia-talon kongressisiivessä, osoitteessa Karamzininkatu 4, 00100 Helsinki. Kokoukseen ilmoittautuneiden luetteloiminen ja äänestyslippujen jako alkaa klo 14.00.

Oikeus osallistua yhtiökokoukseen on osakkeenomistajalla, joka viimeistään 20.3.1998 on merkitty osakkeenomistajaksi Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon. Myös osakkeenomistajalla, jonka osakkeita ei ole siirretty arvo-osuusjärjestelmään, on oikeus osallistua yhtiökokoukseen tietyin edellytyksin. Tarkemmat ohjeet annetaan yhtiökokouksutsussa.

Osakkeenomistajan, joka haluaa osallistua yhtiökokoukseen, tulee ilmoittaa osallistumisestaan yhtiölle viimeistään 23.3.1998 klo 12.00, kirjallisesti osoitukseen UPM-Kymmene Oyj, Osakerekisteri, Snellmaninkatu 13, PL 203, 00171 Helsinki, puhelimitse numeroon 0204 15 0108 tai 0204 15 0109, tai telekopiolla numeroon 0204 15 0328. Kirjeitse ilmoitauduttaessa kirjeen on oltava perillä ennen ilmoittautumisaajan päättymistä. Mahdolliset valtakirjat pyydetään toimittamaan ennakkoilmoittautumisen yhteydessä.

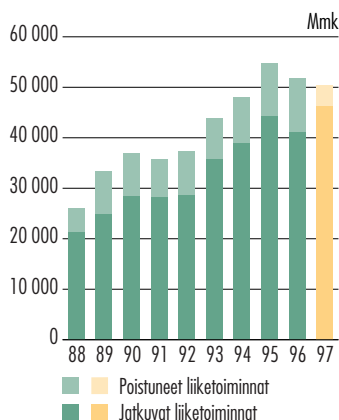
OSINKO

Hallitus on päättänyt esittää varsinaiselle yhtiökokoukselle, että vuodelta 1997 maksetaan osinkoa 5,50 markkaa osakkeelta. Osinko maksetaan osakkaalle, joka täsmäytyspäivänä 30.3.1998 on merkitty Suomen Arvopaperikeskus Oy:n pitämään osakasluetteloon. Hallitus ehdottaa varsinaiselle yhtiökokoukselle, että osinko maksetaan täsmäytysajan päätyttyä 3.4.1998.

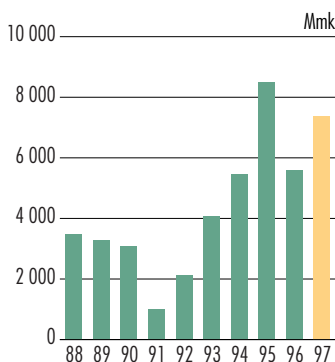
SISÄLLYS

<i>Vuosi 1997 lyhyesti</i>	3
<i>Toimitusjohtajan katsaus</i>	4
<i>Konsernin yleisesittely</i>	6
<i>Toimialakatsaukset</i>	
<i>Aikakauslehtipaperit</i>	8
<i>Sanomalehtipaperit</i>	10
<i>Hienopaperit</i>	12
<i>Pakkausmateriaalit</i>	14
<i>Sahateollisuus</i>	16
<i>Vaneriteollisuus</i>	17
<i>Erikoistuoteyhtiöt</i>	18
<i>Resurssit</i>	20
<i>Ympäristö</i>	23
<i>Tutkimus ja kehitys</i>	24
<i>Henkilöstö</i>	25
<i>Vuoden 1997 tapahtumia</i>	26
<i>Tilinpäätös 1997</i>	
<i>Hallituksen toimintakertomus</i>	27
<i>Voitonjakoehdotus</i>	30
<i>Konsernituloslaskelma</i>	31
<i>Konsernitase</i>	32
<i>Konsernin kassavirtalaskelma</i>	34
<i>Emoyhtiön tuloslaskelma</i>	36
<i>Emoyhtiön rahoituslaskelma</i>	36
<i>Emoyhtiön tase</i>	37
<i>Tilinpäätöksen liitetiedot</i>	38
<i>Konsernin kehitys vuosineljänneksittäin 1996–97</i>	55
<i>Konsernin avaintietoja 1988–97</i>	56
<i>Tunnuslukujen laskentakaavat</i>	58
<i>Tietoja osakkeista</i>	59
<i>Tilintarkastuskertomus</i>	63
<i>Hallitus</i>	64
<i>Tilintarkastajat</i>	64
<i>Johtajisto</i>	66
<i>Tuotantolaitokset ja myyntiverkosto</i>	68
<i>Osoitteet</i>	69

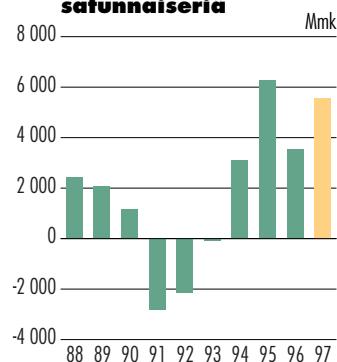
Liikevaihto

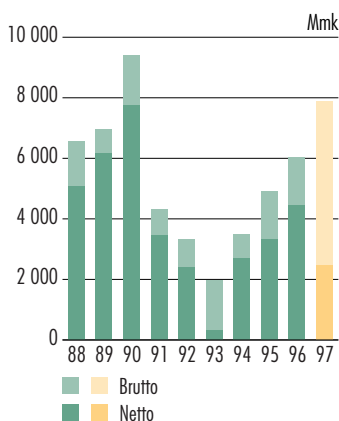
Liikevoitto

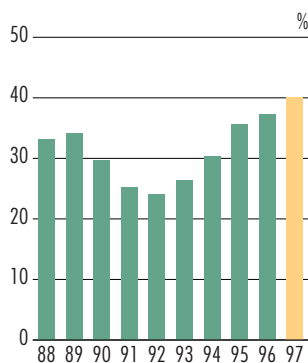
Voitto (tappio) ennen satunnaiseriä

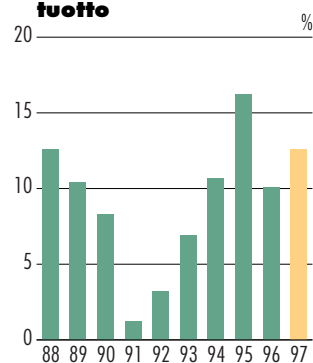
Investoinnit

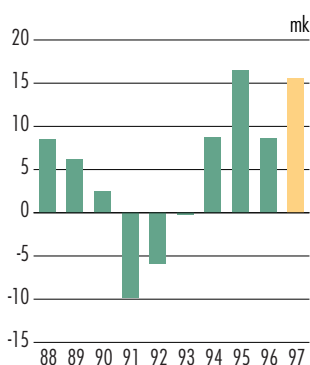
Omavaraisuusaste

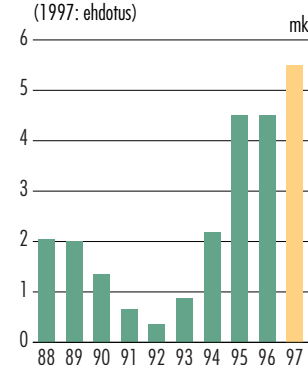
Sijoitetun pääoman tuotto

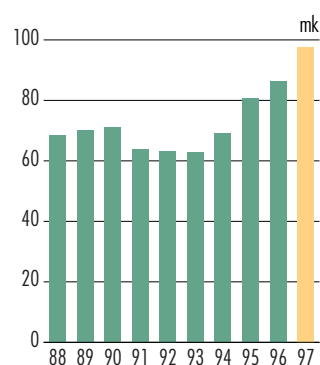
Tulos/osake

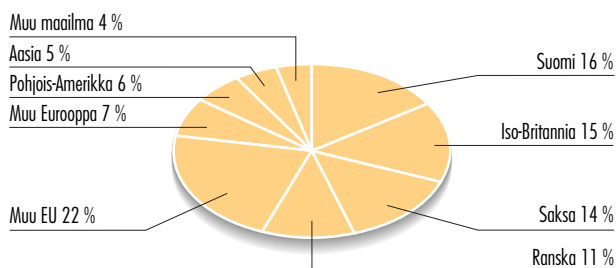
Osinko/osake

Oma pääoma/osake

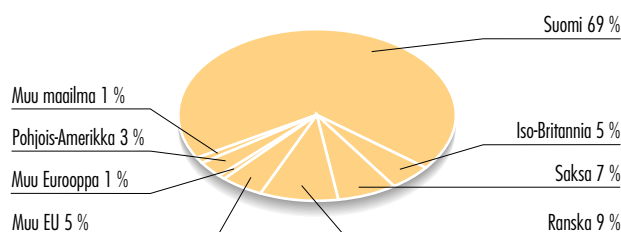

Liikevaihto* markkina-alueittain 1997

* Jatkuvat liiketoiminnot

Henkilöstö alueittain 31.12.1997 33 814 henkilöä

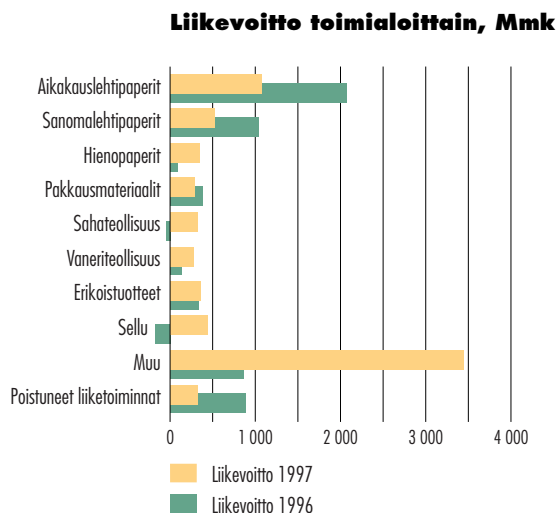
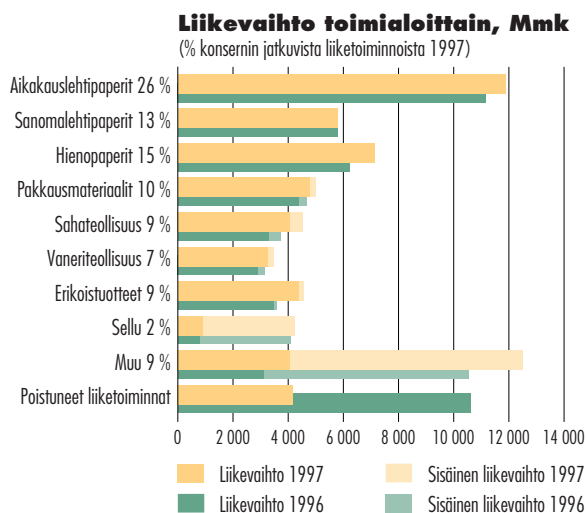

Vuosi 1997 lyhyesti

	1997	1996	1995	1997	1997
	FIM	FIM	FIM	USD	Ecu
Liikevaihto, milj.	50 406	51 757	54 738	9 299	8 416
Liikevoitto, milj.	7 386	5 591	8 504	1 363	1 233
Voitto ennen satunnaiseriä, milj.	5 572	3 555	6 278	1 028	930
Tulos/osake	15,55	8,60	16,44	2,87	2,60
Osinko/osake (1997: hallituksen esitys)	5,50	4,50	4,50	1,01	0,92
Oman pääoman tuotto, %	16,6	10,4	22,0	16,6	16,6
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,6	10,1	16,2	12,6	12,6
Omavaraisuusaste kauden lopussa, %	40,1	37,2	35,6	40,1	40,1
Velkaantumisaste (gearing) kauden lopussa, %	93	104	112	93	93
Oma pääoma/osake kauden lopussa	97,56	86,31	80,64	18,00	16,29
Nettoinvestoinnit, milj.	2 465	4 432	3 318	447	405
Oikaistut tunnusluvut *					
Omavaraisuusaste kauden lopussa, %	45,5				
Velkaantumisaste (gearing) kauden lopussa, %	75				
Oma pääoma/osake	122,10				

* Oikaistut tunnusluvut on laskettu pörssi- ja energiaosakkeiden sekä metsä- ym. kiinteistöjen käyville arvoilla. Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 58.

- Merkittäviä rakennemuutoksia:
  - Metalliteollisuutta harjoittava Rauma Oy osakemyynnillä konserniyhtiöstä osakkuusyhtiöksi
  - Simpeleen, Joutsenon ja St. Etienne-du-Rouvrayn tehtaiden myynti
  - Blandin Paper Companyn osto
- Sopimus hienopaperiliittoutumasta APRIL-yhtiön kanssa.
- Myynti kehittyi määrällisesti hyvin. Tuotantoennätyksiä.
- Liiketoiminnan kannattavuus parani, vaikka aikakauslehti- ja sanomalehtipaperin liikevoitto laski alentuneiden myyntihintojen takia.
- Tuloksessa käyttöomaisuuden myyntivoittoa nettona 2,2 miljardia markkaa, 1,5 miljardia markkaa enemmän kuin edellisenä vuonna.

Vuonna 1997 UPM-Kymmenen paperituotteiden kysyntä elpyi ja tuotanto kasvoi erityisesti loppuvuodesta. Myyntihinnat pysyivät pitkään tasolla, jolle ne laskivat vuoden alussa. Tämän seurauksena paperiteollisuudessa kannattavuus laski hienopaperituotantoa lukuun ottamatta. Koko konsernin kannattavuus oli kuitenkin edellisvuotista parempi. Tämä johtui sellunvalmistuksen sekä saha- ja levyteollisuuden tuloksen paranemisesta. Huomattavien käyttöomaisuuden myyntivoittojen seurauksena konsernin tulos ennen veroja oli 5,6 miljardia markkaa, ja osakekohtainen tulos nousi 8,60 markasta 15,55 markkaan.

UPM-Kymmene-fuusiossa muodostui Euroopan johtava metsäteollisuusyhtiö. Samassa yhteydessä asetettiin tavoitteeksi toiminnan laajentaminen Pohjois-Amerikkaan ja Aasiaan. Strategia perustuu metsäteollisuuden ja sen markkinoiden globalisoitumiseen ja siihen, että näin päästään entistä tehokkaammin paperin-

kulutuksen suurille ja kasvaville markkinoille. Samalla UPM-Kymmenen suuri riippuvuus yhdestä markkina-alueesta, Euroopasta, vähenee. Tämän globalisoitumisstrategian toteuttamisessa otettiin ensimmäiset askeleet kertomusvuonna, kun yhtiö hankki omistukseensa pohjoisamerikkalaisen aikakauslehtipaperia valmistavan Blandin Paper Companyn ja sopi strategisesta hienopaperiliittoutumasta aasialaisyhtiö Aprilin kanssa.

Viimeaikaisesta talouskriisistä huolimatta Aasian paperinkulutuksen ennakoidaan pitkällä aikavälillä kasvavan voimakkaasti samalla kun alueella on laajenevan sellu- ja paperiteollisuuden tarvitsemat raaka-ainelähteet. Viime mainittu päätee erityisesti Indonesiaan, jossa hyvin pientä metsäalaa hyödyntämällä pystytään tyydyttämään tehtaiden puuntarve. Tämä edellyttää myös ympäristönäkökohtien entistä parempaa huomioinnin ottamista, mitä edesauttaa UPM-Kymmenen kaltaisten yhtiöiden mukanaolo tuotantohankkeissa.

Rauman aikakauslehtipaperikoneen valmistuttua kuluvan vuoden alussa saatiin päätökseen konsernin viime vuosien laaja investointiohjelma. Sillä on vahvistettu paino- ja kirjoituspaperituotannon ohella konsernin sellu- ja sähköomavaraisuutta ja erikoispapereiden valmistusta ja jalostusta. Kaikki hankkeet toteutettiin nopeassa aikataulussa, ja tuotantolinjojen käynnistämisen onnistuttiin erittäin hyvin. Erityisen ilahduttavaa oli, että Tervasaaren vuoden 1996 kesällä käynnistynyt uusi irrokepaperikone saavutti positiivisen nettotuloksen heti ensimmäisenä käyntivuotenaan.

Lähivuosina tarve uusinvestointeihin on konsernissa vähäinen.

UPM-Kymmene on määrätietoisesti virtaviivaistanut liiketoimintaansa. Kertomusvuonna yhtiö luopui enemmistöosakkuudesta metalliteollisuutta harjoittavassa Rauma Oy:ssä ja jatkoi metsäteollisuudessa ydinliiketoimintojensa kehittämistä, mikä samalla merkitsi mm. luopumista kartonkituotannosta ja kannattamattomasta aikakauslehtipaperituotannosta Ranskassa. Lisäksi yhtiö myi liiketoimintaansa kuulumattomia osakkeita ja kiinteistöjä, mikä vahvisti rahoitusasemaa.

UPM-Kymmenen tavoitteena on tyydyttää asiakkaidensa tarpeet entistä paremmin. Tämä merkitsee monissa tapauksissa uutta asennoitumista ja ennakkoluulotonta uusiutumista samalla kun vahvistetaan hyviksi todettuja toimintatapoja. Tavoitteen saavuttaminen edellyttää myös henkilöstön laajamittaista kehittämistä, jotta UPM-Kymmenen sisällä paremmin ymmärrettäisiin asiakkaiden liiketoimintaa ja pystyttäisiin kehittämään ratkaisuja heidän nykyisiin ja tuleviin tarpeisiinsa.

Toimenpiteitä UPM-Kymmene-fuusion synergiaetujen saavuttamiseksi on jatkettu suunnitelmien mukaisesti. Tehokkuuden nosto ja kustannusten karsinta ovat konsernin pää-tavoitteita myös jatkossa, sillä kannattavuuden turvaaminen tiukasti kilpailuilla markkinoilla edellyttää jatkuvaa tuottavuuden parantamista.

UPM-Kymmenen oman pääoman tuotto, nykyinen matala korkotaso huomioon ottaen, oli viime vuonna ilman käyttöomaisuuden myyntivoittoja lähes minimitalvoitteen mukai-

nen. Kannattavuuden parantaminen taloudellisen lisäarvon luomiseksi on edelleen konsernin tärkein päämäärä.

Vuosi 1998 on alkanut paperimarkkinoilla hyvän kysynnän merkeissä, ja useimpien tuotteiden hinnat ovat nousseet. Myönteistä näkymää varjostaa Aasian talouskriisi. Se koskee kuluvana vuonna suoraan hyvin pientä osaa konsernin liiketoiminnasta mutta sen vaikutuksia Eurooppaan ja Yhdysvaltoihin koko vuoden osalta ei tässä vaiheessa kyetä ennustamaan. Ainakin vuoden alkukuukausina liiketoiminnan kannattavuuden arvioidaan kuitenkin muodostuvan paremmaksi kuin viime vuonna.

U P M - K Y M M E N E

*Raumalla tammikuussa
1998 käynnistetty,
päällystettyä paino-
paperia valmistava
PK 4 edustaa lajissaan
uutta sukupolvea.*

*Liikevaihdon ja
markkina-arvon
mitattuna UPM-
Kymmene on
Euroopan suurin
metsäteollisuusyritys
ja tuotantokyvyltään
yksi maailman suu-
rimmista paperin-
valmistajista.*

■ Konsernin toiminta on keskittynyt Euroopan unionin maihin ja Yhdysvaltoihin. Tuotantolaitoksia on 15 maassa.

Vuonna 1997 UPM-Kymmene otti merkittävät askeleet kohti maailmanlaajuisia toimintaa hankkimalla omistukseensa aikakauslehtipaperia valmistavan Blandin Paper Companyn Pohjois-Amerikasta sekä sopimalla hienopaperiliittoutumasta singaporelaisyhtiö APRILin kanssa.

PAINOPISTE PAINO- JA KIRJOITUSPAPERIEISSA

UPM-Kymmene on maailman suurin paino- ja kirjoituspaperien valmistaja. Näiden tuotteiden osuus konsernin liikevaihdosta on 54 %.

Toiminta jakautuu seitsemään toimialaan: aikakauslehti-, sanomalehti- ja hienopaperit, pakkausmateriaalit, saha- ja vanerteollisuus sekä erikoistuote-yhtiöt. Saha-teollisuuteen sisältyy myös puupohjaisten rakennustarvikkeiden kauppa. Erikoistuote-yhtiöt tuottavat tarralaminaatteja, erikoispapereita, kuivapapereita ja paperistotuotteita.

Konsernin muu toiminta käsittää mm. resurssiyksiköt, kiinteistöyksikön sekä Swan-purjeveneitä valmistavan Oy Nautor Ab:n.

KAIKKIALLA MAAILMASSA

UPM-Kymmenellä on kattava maailmanlaajuinen myyntiverkosto. Tärkeimmillä markkinoilla verkostot koostuvat omista yhtiöistä, joita täydentää muilla markkinoilla agenttiverkosto.

Asiakaspalvelun merkitys on korostunut entisestään. Palvelua on parannettu kehittämällä myynnin ja jakelun yhteistyötä esi-

merkiksi monikansallisten asiakkaiden laajentuessa uusille markkinoille. Viidellä mantereella toimivilla konsernin tuotantolaitoksilla sekä yli 170 myynti- ja jakeluyhtiöllä on tiiviit ja kestävä suhteet paikallisiin asiakkaisiin.

MODERNI KONEKANTA

Konsernin paperin tuotantokapasiteetti on 8,1 miljoonaa tonnia vuodessa. Siitä 7,4 miljoonaa tonnia on paino- ja kirjoituspaperia. Vuoden 1998 alussa valmistunut Rauman aikakauslehtipaperikone on viimeisin suurten investointien sarjassa, joka alkoi 1980-luvun puolivälissä. Investointien seurauksena neljä viidesosaa kapasiteetista on uutta tai uudistettua konekanta.

ERIKOISPAPEREITA JA JALOSTEITA

Paino- ja kirjoituspaperien ohella UPM-Kymmene on Euroopan johtava erikoispaperien toimittaja. Näitä papereita markkinoidaan paperinjalostajille maailmanlaajuisesti.

Laaja oma jalostustoiminta, kuten esimerkiksi tarralaminaattien ja pakkaustuotteiden valmistus, perustuu suurelta osin omien paperitehtaiden tarjoamiin raaka-aineisiin. Myös muovipakkausten ja yhdistelmä-materiaalien tuottajana konserni on Euroopan johtavia.

Pakkausmateriaalit ja Erikoistuote-yhtiöt-toimialojen tuotteet muodostavat viidenneksen konsernin liikevaihdosta.

MEKAANISTA METSÄTEOLLISUUTTA

UPM-Kymmenellä on merkittävää mekaanista metsäteollisuutta; se on suurin vanerin ja yksi suurimmista sahatavaran tuottajista Euroopassa.

SÄHKÖ- JA SELLUOMAVARAISUUS

Konsernin toiminnalle on tärkeitä resurssi-omavaraisuus. Resurssista merkittävimmät ovat sähkö ja sellu. Omien tuotantolaitosten ohella yhtiöllä on osakkuuksia sellua ja sähköä tuottavissa yhtiöissä. Näistä tärkeimmät ovat Oy Metsä-Botnia Ab, Oy Metsä-Rauma Ab, Pohjolan Voima Oy ja Kemijoki Oy.

Pääosa puuraaka-aineesta ostetaan yksityisiltä metsänomistajilta. Omaa metsää konsernilla on Suomessa, Isossa-Britanniasa ja Yhdysvalloissa yhteensä yli miljoona hehtaaria. Niistä saadaan kymmenesosa konsernin puun tarpeesta.

YMPÄRISTÖNSUOJELUN ASEMA KESKEINEN

Ympäristönsuojelu ja -hoito kuuluvat kiinteästi UPM-Kymmenen toimintaan. Konserni ottaa osaltaan vastuun ympäristön säilyttämisestä ja kestäväen kehityksen periaatteiden noudattamisesta.

Raaka-aineiden, energiamuotojen ja valmistusprosessien valinnassa sekä tuotteiden kehittämisessä on tavoitteena mahdollisimman vähäinen luonnon ja ympäristön kuormittaminen.

ULKOMAINEN OMISTUS

LÄHES PUOLET

UPM-Kymmenen osakkeet noteerataan Helsingin Arvopaperipörssissä. Osakkeella käydään kauppaa myös Lontoon SEAQ International -järjestelmässä. Lisäksi yhtiöllä on ADR-ohjelma Yhdysvaltain OTC-markkinoilla.

Konsernilla on 59 400 rekisteröityä osakkeenomistajaa. Osakekannasta 47 % on Suomen ulkopuolella. UPM-Kymmenen osakkeiden markkina-arvo vuoden 1997 lopussa oli 29,5 miljardia markkaa.

UPM-KYMMENE MAGAZINE

UPM-Kymmene Magazine toimittaa aikakauslehtipaperia painotaloille ja kustantamoille. Paperilajia käytetään myös mm. postimyyntiluetteloihin ja mainospainotuotteisiin. Tärkeimmät markkina-alueet ovat Eurooppa ja Yhdysvallat.

UPM-KYMMENE NEWSPRINT

Sanomalehtipaperia valmistava UPM-Kymmene Newsprint tuottaa myös erikoislajeja puhelinluetteloihin, sanomalehtien liitteisiin ja kirjoihin. Lähes koko tuotanto myydään Euroopan markkinoille.

UPM-KYMMENE FINE

UPM-Kymmene Fine valmistaa sekä päällystämätöntä että päällystettyä hienopaperia. Asiakkaita ovat paperi- ja konttoritarviketukkuliikkeet, painotalot ja paperinjalostajat. Eurooppa on tärkein markkina-alue.

UPM PACK

UPM Packin tuotevalikoimaan kuuluu pakkauspaperieita, yhdistelmämaterialleja ja pakkauksia paperista, kartongista ja muovista. Eurooppa on tärkein markkina-alue.

UPM-KYMMENE TIMBER

UPM-Kymmene Timber -toimialaan kuuluu konsernin sahatteollisuus ja puupohjaisten rakennusmateriaalien kauppa. Tärkein markkina-alue on Eurooppa.

SCHAUMAN WOOD

Schauman Wood tuottaa vaneria rakennus- ja kuljetusvälineiteollisuudelle sekä moniin erikoiskäyttökohteisiin. Tuotevalikoimaan kuuluvat myös viilut sekä kuitu- ja ohutlastulevyt. Eurooppa on tärkein markkina-alue.

ERIKOISTUOTEYHTIÖT

Erikoistuote-yhtiöt valmistavat tarralaminaatteja, tarran-, kirjekuori- ja muita erikoispapereita, kuiva-paperia kattaus- ja hygieniatuotteisiin sekä kirjekuoria ja muita paperistotuotteita.

Aikakauslehtien erikoistuminen ja uudet käyttäjäryhmät tarjoavat uusia mahdollisuuksia kustantajille. Tämä erikoistumisketju lisää vaatimuksia myös paperinvalmistuksen ja markkinoinnin kohdentamiselle eri käyttäjäryhmille.

UPM-Kymmene Magazine

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	11 888	11 172	12 322
Liikevoitto, Mmk	1 077	2 072	2 803
Investoinnit, Mmk	5 176	1 061	648
Henkilöstö 31.12.	5 992	5 305	5 181
Tuotanto, 1000 t	2 934	2 460	2 897
Kapasiteetin käyttöaste, %	95	81	98

Blandin Paper Companyn osto ja Rauman uusi LWC-paperikone vahvistavat UPM-Kymmenen asemaa maailman suurimpana aikakauslehtipaperin valmistajana. Euroopassa UPM-Kymmenen markkinaosuus on yli neljännes ja Yhdysvalloissa noin 15 %.

KANNATTAVUUS

Alentuneista myyntihinnoista johtuen Aikakauslehtipaperit-toimialan kannattavuus oli edellistä vuotta heikompi, vaikka toimitusmäärät kasvoivat selvästi.

KYSYNTÄ JA HINNAT

Päällystetyn aikakauslehtipaperin kysyntä kasvoi Euroopassa 25 % ja USA:ssa 20 %. Päällystämättömän lajin kysyntä kasvoi vastaavasti 8 % ja 13 %. Voimakas kasvu johtui osaksi varastojen täydentämisestä.

Aikakauslehtipaperien hinnat olivat keskimäärin yli 10 % edellisvuotta alhaisempia. LWC-paperin hinnat kääntyivät nousuun toisella vuosipuoliskolla. Vuoden 1998 alussa sekä LWC-paperin että SC-paperin hinnat ovat nousseet.

TUOTANTO

Tuotanto kasvoi 19%. Kapasiteetin käyttöaste oli 95 %. Vuoden lopulla paperikoneet kävivät täysillä.

INVESTOINNIT JA

RAKENNEMUUTOKSET

Kesäkuussa sovittiin Ranskassa sijaitsevan St. Etienne-du-Rouvrayn tappiollisen LWC-paperitehtaan myymisestä ranskalaiselle Otor-yhtiölle. Tehtaan kapasiteetti oli

220 000 tonnia. LWC-paperin tuotanto lopetettiin kuluvan vuoden tammikuussa, ja tehdas siirtyi tuottamaan aaltopahvin pinta-paperia ja aallotuskartonkia.

Syyskuussa UPM-Kymmene sopi yhdysvaltalaisen Blandin Paper Companyn ostamisesta Fletcher Challenge Canada Ltd:ltä. Aikakauslehtipaperituotannon laa-

jentaminen Yhdysvaltoihin on ollut UPM-Kymmenen keskeisiä strategisia tavoitteita. Blandin on suurimpia LWC-paperia valmistavia tehtaita Yhdysvalloissa. Pidemmällä aikavälillä teknologian siirto ja erikoistuminen parantavat tuotantotehokkuutta toimialalla ja synergiahyötyjä saavutetaan myös logistiikassa. Tehtaalla on neljä paperikoneetta, joiden vuosikapasiteetti on yhteensä 430 000 tonnia, tammikuussa 1998 toteutetun PK 6:n modernisoinnin jälkeen 450 000. Kauppaan sisältyi lisäksi yhtiön Yhdysvalloissa omistamat 77 000 hehtaaria metsää. Blandin siirtyi UPM-Kymmenen omistukseen lokakuun lopussa.

Rauman yksikön uusi LWC-paperia valmistava paperikone käynnistettiin kuluvan vuoden tammikuussa. Paperikone, jonka vuosikapasiteetti on 400 000 tonnia, edustaa laajaa sukupolvea ja käynnistyi hyvässä markkinatilanteessa.

Kuluneen vuoden aikana toteutettiin myös Kaipolan LWC-paperia valmistavan PK 6:n modernisointi.

UPM-Kymmene Magazine Päätuotteet ja niiden käyttöalueet

Päällystetyt mekaaniset paperit

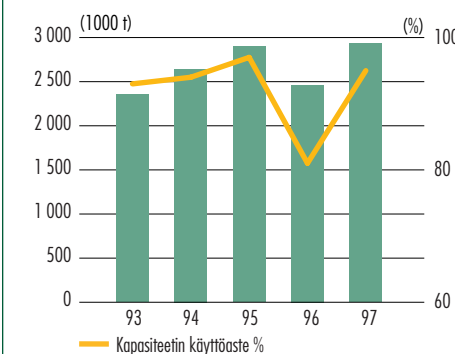
(LWC, MWC ja MFC)

Aikakauslehdet, luettelot, esitteet, suoramainonta, muut mainosjulkaisut

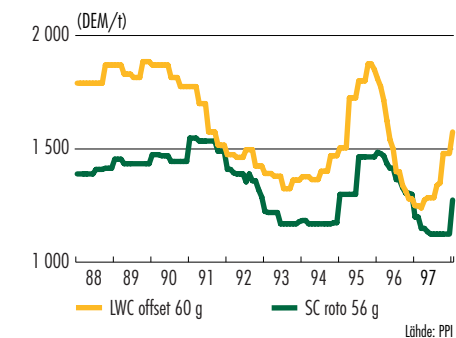
SC-aikakauslehtipaperit

Aikakauslehdet, sunnuntailiitteet, luettelot, mainosliitteet

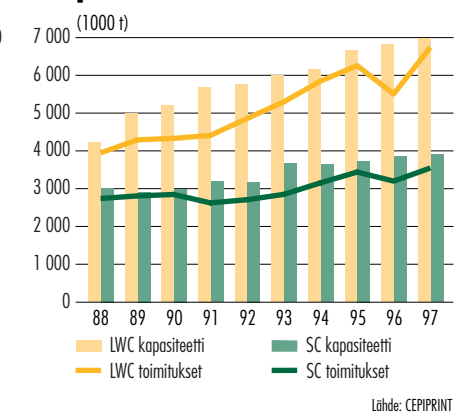
UPM-Kymmene Magazine Tuotanto

Aikakauslehtipaperin hintakehitys Saksan markkinoilla

Aikakauslehtipaperin tuotantokapasiteetit Länsi-Euroopassa ja toimitukset

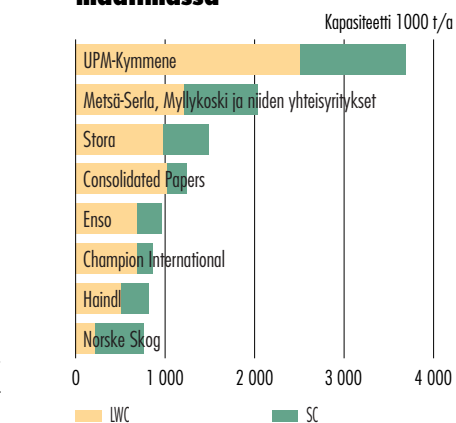
UPM-Kymmene Magazine Tuotantolaitokset

(LWC/SC-paperikoneita kpl)	Kapasiteetti 1000 t/a
Jämsänkaski (1/2)	670
Kaipola (1/-)	250
Kajaniemi (-/1)	140
Lappeenranta (2/-)	500
Rauma (2/2)	1 125
Voikkaa (2/-)	340
Blandin, USA (4/-)	430
Caledonian Paper, UK (1/-)	230
(13/5)	3 685

UPM-Kymmene Magazine Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	413	4
Muu EU	6 986	58
Muu Eurooppa	852	7
Pohjois-Amerikka	2 260	19
Muu maailma	1 377	12
	11 888	100

Suurimmat aikakauslehtipaperin valmistajat maailmassa

Aikakauslehtipaperin kysyntä maailmassa

1997	milj. t/a	kg/henkilö/a
Länsi-Eurooppa	8,1	21,0
Pohjois-Amerikka	6,5	22,0
Muu maailma	2,9	0,6
Yhteensä	17,5	3,0

Lisääntyvä väripainatus kasvattaa pidemmälle kehitettyjen paperilajien osuutta myös sanomalehtipaperin kulutuksessa.

UPM-Kymmene Newsprint

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	5 795	5 780	5 676
Liikevoitto, Mmk	527	1 044	969
Investoinnit, Mmk	437	452	360
Henkilöstö 31.12.	2 912	2 876	2 866
Tuotanto, 1000 t	1 883	1 592	1 845
Kapasiteetin käyttöaste, %	96	82	99

UPM-Kymmene on Euroopan suurin ja yksi maailman suurimmista sanomalehtipaperin valmistajista. Yhtiön osuus Euroopan valmistuskapasiteetista on noin viidennes.

KANNATTAVUUS

Myyntihintojen laskun vuoksi sanomalehtipaperit-toimialan kannattavuus heikkeni. Toimitusmäärät kuitenkin kasvoivat.

KYSYNTÄ JA HINNAT

Kysyntä kasvoi Euroopassa 6 % ja USA:ssa 7 %. Kanadalaisen paperin tuonti Eurooppaan väheni. Loppuvuonna sekä Euroopassa että USA:ssa tehtailla oli täyskäynti. Pohjois-amerikkalainen teollisuus korotti hintojaan toisella neljänneksellä samalle tasolle kuin eurooppalainen ja loppuvuonna jo korkeammiksi.

Hinnat jäivät keskimäärin 13 % alhaisemmiksi kuin edellisellä vuonna. Vuoden 1998 alussa hintoja on korotettu kaikilla markkinoilla paitsi valuuttakurssisyistä Isossa-Britanniassa.

TUOTANTO

UPM-Kymmenen sanomalehtipaperin tuotanto kasvoi 18 %. Kapasiteetin käyttöaste oli keskimäärin 96 %. Uutta kapasiteettia ei valmistu alkaneena vuonna Euroopassa eikä Pohjois-Amerikassa.

INVESTOINNIT

Investoinnit ovat keskittyneet kuituraakaineen laadun ja kustannuskilpailukyyn parantamiseen. Kajaanin puunkäsittelyn ja kuorimon uusinta valmistui 1997. Keräyskuidun käytön lisäämiseen tähtäävät investoinnit käynnistyivät Shottonin, Kaipolan ja Grand-Couronnan tehtailla.

Shottonin siistaamon laajennus valmistuu viimeisellä neljänneksellä 1998 ja nostaa keräyskuidun osuuden tehtaalla yli 60 %:n.

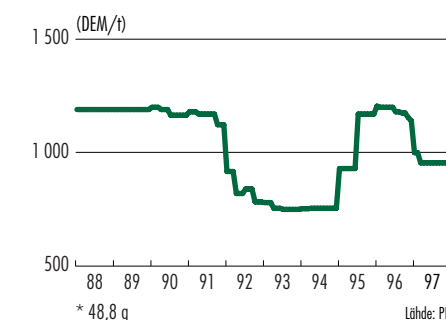
Kaipolan siistaamon laajennus, joka valmistuu alkaneena vuonna, mahdollistaa kaiken Suomessa kerättävän kotikeräyspaperin jalostamisen paperin raaka-aineeksi.

UPM-Kymmene Newsprint Päätuotteet ja niiden käyttöalueet

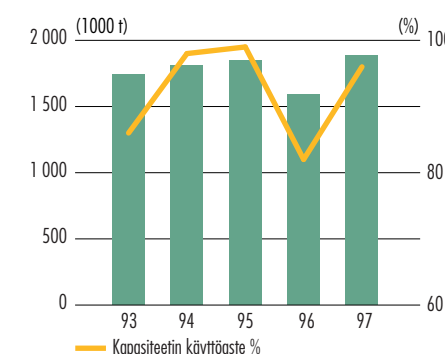
Sanomalehtipaperi
Sanomalehdet, mainosliitteet ja -lehtiset

MF-erikoislajit
Sanomalehden liitteinen, mainosliitteet ja -lehtiset, puhelinluettelot, aikataulut, taskukirjat, lasten värityskirjat, sarjakuvalehdet

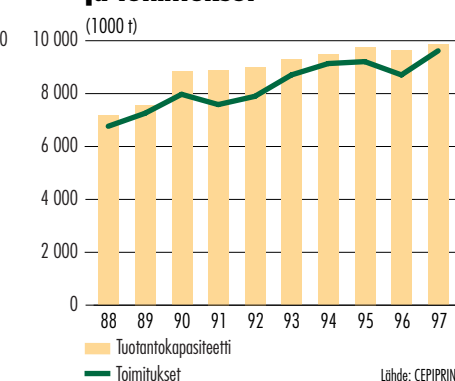
Sanomalehtipaperin* hintakehitys Saksan markkinoilla

UPM-Kymmene Newsprint Tuotanto

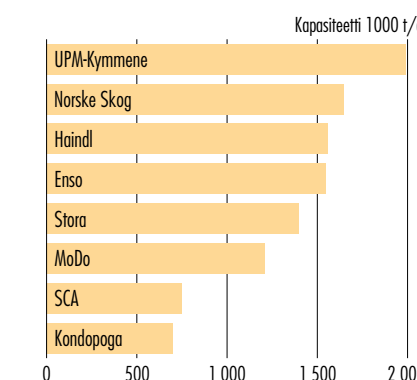
Sanomalehtipaperin tuotantokapasiteetti Länsi-Euroopassa ja toimitukset

UPM-Kymmene Newsprint Tuotantolaitokset

(Paperikoneita kpl)	Kapasiteetti 1000 t/a
Kaipola (2)	370
Kajaani (2)	440
Voikkaa (2)	160
Chapelle Darblay (2)	300
Shotton (2)	470
Stracel (1)	250
(11)	1 990

Suurimmat sanomalehtipaperin valmistajat Euroopassa

UPM-Kymmene Newsprint Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	382	7
Muu EU	4 313	74
Muu Eurooppa	226	4
Pohjois-Amerikka	63	1
Muu maailma	811	14
	5 795	100

Sanomalehtipaperin kysyntä maailmassa

1997	milj. t/a	kg/henkilö/a
Länsi-Eurooppa	8,8	22,8
Pohjois-Amerikka	12,7	43,0
Muu maailma	14,2	2,8
Yhteensä	35,7	6,2

Lähde: UPM-Kymmene

Paperi kehittyy tietoyhteiskunnan mukana. Painatuksen, tiedonsiirron ja tulostustekniikan digitalisoituessa – kaikessa on hienopaperi mukana.

UPM-Kymmene Fine

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	7 144	6 220	7 140
Liikevoitto, Mmk	347	85	719
Investoinnit, Mmk	164	610	827
Henkilöstö 31.12.	3 150	3 287	3 156
Tuotanto, 1000 t	1 681	1 429	1 356
Kapasiteetin käyttöaste, %	96	88	89

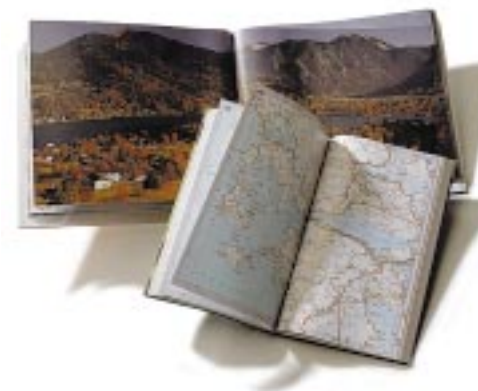

TUOTANTO

UPM-Kymmenen hienopaperin tuotanto kasvoi 22 %. Kapasiteetin käyttöaste oli keskimäärin 96 %, päällystetyissä lajeissa kapasiteetin lisäyksen takia alle 90 %.

INVESTOINNIT JA RAKENNUMUUTOKSET

UPM-Kymmene ja singaporelainen APRIL sopivat strategisen liittoutuman muodostamisesta molempien yhtiöiden hienopaperiliiketoimintojen kehittämiseksi Aasiassa ja Euroopassa. Tarkoitus on, että osapuolet siirtävät 30 % hienopaperiliiketoimintojensa osakeomistuksista toisilleen ilman muita pääomasiirtoja. Joulukuussa allekirjoitettiin sopimukset hienopaperin markkinointiyhteistyöstä, teknisestä yhteistyöstä paperitehtaiden käynnistämiseksi ja tehokkaassa käytössä sekä ympäristöasioista. Osakevaihdon ajankohdaksi on suunniteltu April Fine Paperin kaikkien kolmen hienopaperikoneen käynnistäminen vuonna 1999. April Fine Paperilla on rakenteilla kaksi paperikonetta Indonesiassa ja yksi Kiinassa. Näiden koneiden yhteenlaskettu vuosikapasiteetti on noin 1 miljoona tonnia päällystämätöntä hienopaperia. UPM-Kymmenen puolelta sopimuksen piiriin kuuluvat Nordland Papier Saksassa ja Kymin paperi- ja

sellutehdas Suomessa.

Hienopaperit-toimialaan kuulunut, pääasiassa valkoista kirjekuoripaperia valmistava Papeteries de Docelles siirrettiin heinäkuun alusta lähtien Erikoistuote-yhtiötoimialaan.

UPM-Kymmene valmistaa sekä päällystämätöntä että päällystettyä hienopaperia ja on Euroopan suurimpia hienopaperin valmistajia.

KANNATTAVUUS

Toimialan kannattavuus parani. Tämä johtui toimitusmäärien kasvusta.

KYSYNTÄ JA HINNAT

Edellisen vuoden kesällä elpynyt kysyntä jatkui vahvana koko vuoden. Päällystetyn hienopaperin toimitukset kasvoivat Euroopassa edellisvuodesta noin 12 % ja päällystämättömän hienopaperin noin 5 %.

Syksyllä hintoja korotettiin useimmilla markkinoilla 5–8 %. Keskimäärin hienopaperien hinnat olivat samalla tasolla kuin edellisena vuonna.

UPM-Kymmene Fine Päätuotteet ja niiden käyttöalueet

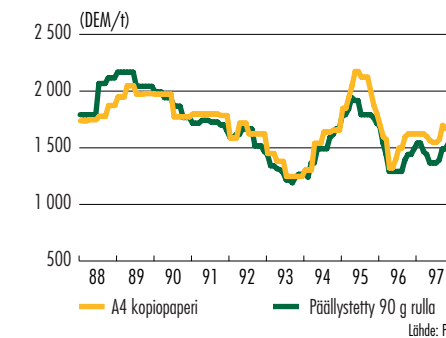
Päällystämättömät hienopaperit

Kirjoituspaperit, kopio-paperit, jatkolomakkeet, kirjekuoret, suoramainonta, kirjat, yleispainatus

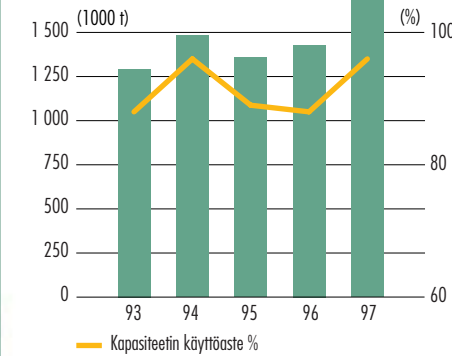
Päällystetyt hienopaperit

Korkealaatuiset 4-väripainotuotteet: taidekirjat, mainosjulkaisut, vuosikertomukset, suoramainonta, korkealaatuiset aikakauslehdet

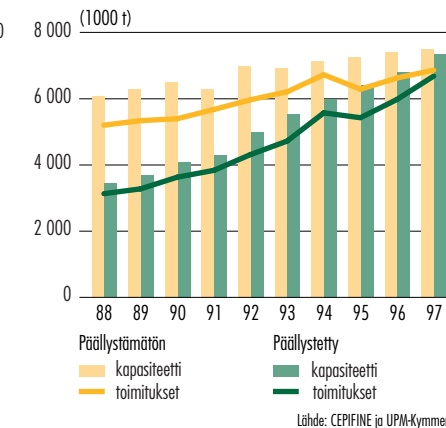
Hienopaperin hintakehitys Saksan markkinoilla

UPM-Kymmene Fine Tuotanto

Hienopaperin tuotantokapasiteetit Länsi-Euroopassa ja toimitukset

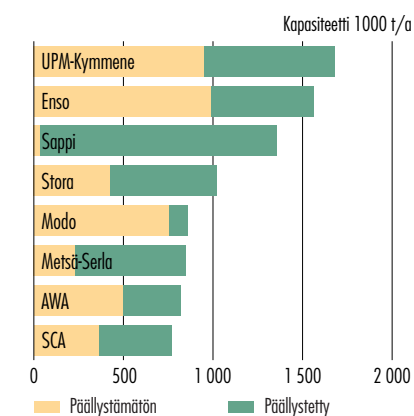

UPM-Kymmene Fine Tuotantolaitokset

(Paperi-/päällystyskoneita kpl)	Kapasiteetti 1000 t/a
Kymi (3/1)	680
Nordland Papier (4/2)	1 000
(7/3)	1 680

— Päällystämätön — Päällystetty

Suurimmat hienopaperin valmistajat Euroopassa

UPM-Kymmene Fine Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	350	5
Muu EU	5 549	78
Muu Eurooppa	605	9
Pohjois-Amerikka	13	—
Muu maailma	627	8
	7 144	100

Hienopaperin kysyntä maailmassa

1997	milj. t/a	kg/henkilö/a
Länsi-Eurooppa	15,3	39,7
Pohjois-Amerikka	18,5	62,7
Muu maailma	26,8	5,3
Yhteensä	60,6	10,5

Lähde: UPM-Kymmene

Pakkausmateriaalit, UPM Pack

UPM Pack*

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	5 001	4 664	4 764
Liikevoitto, Mmk	289	382	209
Investoinnit, Mmk	182	237	310
Henkilöstö 31.12.	5 145	5 009	5 302
Paperintuotanto, 1000 t	288	270	275

* Pl. Simpele

Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	854	17
Muu EU	3 142	63
Muu Eurooppa	643	13
Pohjois-Amerikka	75	1
Muu maailma	287	6
	5 001	100

Liikevaihto yksiköittäin

1997	Mmk	%
Walki Wisa	1 577	29
Rosenlew	1 001	18
Walki Pack	841	16
Lohjan Paperi	763	14
Wisapaper	587	11
Muut	649	12
Toimialan sisäinen liikevaihto	-417	-
	5 001	100

UPM-Kymmene on yksi johtavista muovipäällysteisten pakkauspaperien ja -kartonkien, teollisuuskääreiden, pakkauskalvojen ja säkkien toimittajista Euroopassa. Myös silikonoitujen paperien toimittajana yhtiö kuuluu Euroopan suurimpiin.

KANNATTAVUUS

Toimialan kannattavuus heikkeni edellisestä vuodesta. Tuloksen heikkenemiseen vaikuttavia tekijöitä olivat tärkeimpien raaka-aineiden, sellun ja muovien hintojen nousu sekä pakkauspaperien ja säkkien hintojen lievä lasku edelliseen vuoteen verrattuna.

KYSYNTÄ JA HINNAT

Vuoden aikana lähes kaikkien tuotteiden kysyntä kehittyi suotuisaan suuntaan ja eräiden tuotteiden hinnat ovat jo kääntyneet nousuun. Loppuvuodesta lähes kaikilla tuotantolinjoilla oli hyvä käyntiaste.

UPM Packin toiminta-ajatuksena on tarjota raaka-aineita ja pakkausratkaisuja, jotka toimivat luotettavasti pakkauskoneilla, antavat tuotteille riittävän suojan, markkinoivat niitä hyvin ja ovat jälkikäteen hyödynnettävissä kierrätyksessä.

UPM Packin tuotevalikoima kattaa tuotteita kuluttajapakkausista teollisuustavaroiden pakkaamiseen.

INVESTOINNIT JA RAKENNEMUUTOKSET

Maaliskuun lopussa tulivat voimaan kaupat, joilla Simpeleen kartonki-, paperi- ja kotelo-tehtaat siirtyivät Metsä-Serlan omistukseen.

Merkittävin meneillään olevista investoinneista on Wisapaperin säkki- ja voimapaperikoneen modernisointi Pietarsaassa. Investoinnin myötä paperikoneen tekniset edellytykset valmistaa entistä vaativampia säkki- ja voimapaperilaatuja paranevat oleellisesti ja koneen tuotantokapasiteetti nousee. Investointi valmistuu syksyllä 1998.

Tärkein valmistunut investointi oli Walki Wisan uusi joustopakkauslaminaatteihin erikoistunut tuotantolinja Valkeakoskella.

Walki Sack osti Tsekin tasavallasta Apex International s.r.o. -nimisen paperisäkkejä valmistavan yhtiön. Tehdas valmistaa meneillään olevan investoinnin jälkeen 50 miljoonaa säkkiä vuodessa paikallisen sementti- ja rakennusteollisuuden tarpeisiin. Walki Sackin tuotantotiloja ja tuotanto-

Tyhjiöpakkauskalvojen myynti kasvoi merkittävästi. Toimitukset USA:n markkinoille alkoivat.

Rosenlewin merkittävin investointi oli suursäkkien valmistusyksikön hankinta USA:sta.

Suoritettavat toimenpiteet vahvistavat toimialan strategista asemaa pakkaus-teollisuuden käyttämässä voimapapereissa, yhdistelmäateriaaleissa sekä säkeissä.

koneistoa on uudistettu myös Porissa ja Zaragozassa Espanjassa.

Valkeakosken aaltopahvitehtaalla käynnistyi suuritehoinen laatikonvalmistuslinja.

Lohjan Paperi on neuvotellut USA:ssa sijaitsevan Daubert-yhtiön silikonointiliiketoiminnan ostamisesta.

UPM Packin liiketoiminta- alueet, yksiköt ja päätuotteet

Jalostuspaperit

Wisapaper (135 000 t/a)

Valkoiset ja ruskeat voimapaperit

Tervasaari (PK 6: kapasiteetti 100 000 t/a)

Ruskeat säkki- ja voimapaperit

Lohjan Paperi (60 000 t/a)

Valkoiset ohuet pakkauspaperit ja

yhdistelmäateriaalit

Irrokepaperit

Silikonoidut paperit

Walki Wisa

Yhdistelmäateriaalit pakkausteollisuudelle ja teknisiin tarkoituksiin

Teollisuuskääreet

Walki Wisa

Kääreet paperi-, teräs- ja mekaaniselle puunjalostusteollisuudelle

Rosenlew

Muovikalvat pakkaavalle teollisuudelle

Säkit

Rosenlew

Suursäkit ja muovisäkit

Walki Sack

Paperisäkit

Kuluttajapakkausmateriaalit

Walki Pack

Tyhjiö- ja suojaakaasupakkauskalvat elintarvikkeille

Aaltopahvilaatikot

Solumuovi ja kuituvalokset

Etiketit ja painetut elintarvikkekääreet

Rosenlew

Muoviset ja paperiset kantokassit ja pussit

Walki Can

Aseptinen nestepakkausjärjestelmä

Sahateollisuus

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	4 531	3 725	3 773
Liikevoitto, Mmk	317	-48	135
Investoinnit, Mmk	87	115	183
Henkilöstö 31.12.	2 661	2 867	3 069
Tuotanto, 1000 m ³	2 050	1 857	1 939

Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	1 868	41
Muu EU	2 247	50
Muu maailma	416	9
	4 531	100

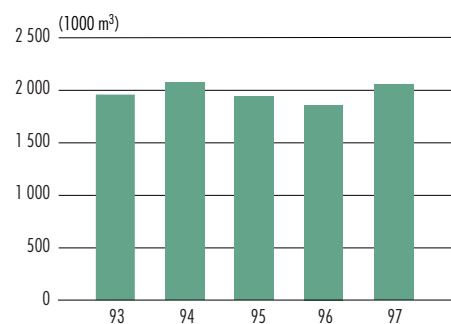
Liikevaihto liiketoiminnoittain

1997	Mmk	%
Saha- ja puutuoteollisuus	2 855	58
Rakennustarvikkeiden kauppa	2 094	42
Toimialan sisäinen liikevaihto	-418	-
	4 531	100

Yksiköt ja päätuotteet

Yhtyneet Sahat Oy	Sahatavara ja rakennus- ja puusepänteollisuuden komponentit
Ferdinand Braun & Cie. S.A., Ranska	"
Parkanon Lista Oy	Listat
Puukeskus Oy	Puupohjaisten rakennustarvikkeiden kauppa
Brooks Group, Irlanti	"
Anco Trae A/S, Tanska	"

Sahatavaran tuotanto

Potsdamer Platzin rautatieaseman rakennustyömaalla Berliinissä käytetään Schauman Woodin vanereita: muottikalustossa fenolifilmillä päällystettyä WISA-Form Koivua (punaiset teräsaamit) sekä pilarivaluissa (keltaiset tuet) WISA-Form Combia.

KANNATTAVUUS

Toimialan kannattavuus parani sahatavaran myyntihintojen nousun ja toimitusmäärien kasvun ansiosta. Myös rakennustarvikkeiden kaupan kannattavuus parani selvästi edellisestä vuodesta.

KYSYNTÄ JA HINNAT

Sahatavaran ja rakennustarvikkeiden kulutus jatkui vahvana koko vuoden. Lisääntynyt tarjonta ja varastojen kasvaminen aiheuttivat kuitenkin kesästä lähtien ylitarjontaa Euroopassa, ja sahatavaran hinnat laskivat vuoden loppupuoliskolla. Kuusisahatavaran hinta laski vuoden loppuun mennessä yli 20 % huipustaan. Sahatavaran tuotanto kasvoi 10 %.

UPM-Kymmene on yksi Euroopan suurimmista sahatavaran tuottajista. Toimialaan kuuluu myös sahatavaran jatkojalostusta ja puupohjaisten rakennusmateriaalien kauppaa.

Rakennustarvikkeiden kysyntä on pysynyt vahvana.

INVESTOINNIT JA RAKENNEMUUTOKSET

Oulux Oy:n ovitehdas myytiin Viitapuu Oy:lle joulukuussa.

Tanskalainen, puupohjaisten rakennusmateriaalien kauppaa harjoittava Anco Trae A/S siirtyi kuluvan vuoden alussa Schauman Wood Oy:ltä UPM-Kymmene Timber-toimialalle.

Sotkamon sahan toiminta lopetettiin vuoden lopussa. Puukeskus avasi myyntikonttorin Viroon.

UPM-Kymmeneen kuuluva Schauman Wood -konserni on Euroopan suurin vanerinvalmistaja. Sen osuus Euroopan tuotannosta on 25 % ja markkinoista 12 %. Schaumanin vanerin tärkeimmät käyttökohteet ovat rakennus- ja kuljetusvälineiteollisuudessa.

KANNATTAVUUS

Schauman Woodin kannattavuus parani edellisestä vuodesta. Toimitusmäärät kasvoivat ja hinnat vahvistuivat.

KYSYNTÄ JA HINNAT

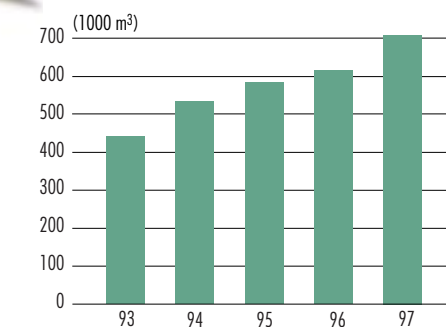
Schaumanin WISA-vanerien kysyntä ja tilauskanta ovat olleet vahvat koko vuoden. Kulutuksen kasvun lisäksi eurooppalaisen vanerin menekkiä on lisännyt dollarin vahvistuminen, joka on vähentänyt vanerin tuontia.

Alkaneena vuonna Aasian valuuttojen heikentymisen odotetaan kuitenkin lisäävän aasialaisen vanerin tuontia Eurooppaan.

TUOTANTO

Vanerin tuotanto kasvoi 15 %. Toimialalla on ollut lähes täyskäynti läpi vuoden.

Vanerin tuotanto

Vaneriteollisuus

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	3 475	3 144	3 084
Liikevoitto, Mmk	274	139	25
Investoinnit, Mmk	42	74	276
Henkilöstö 31.12.	4 598	4 535	4 703
Vanerin tuotanto, 1000 m ³	710	617	585

Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	490	14
Muu EU	2 611	75
Muu Eurooppa	198	6
Pohjois-Amerikka	55	2
Muu maailma	121	3
	3 475	100

Yksiköt ja päätuotteet

Schauman Wood Oy	Vaneri Ohutlastulevy
Kalso-Teollisuus Oy	Viilut
Kalso S.A., Ranska	"
Mahogany Oy	Erikoisvanerit ja -viilut
Malvaux S.A., Ranska	Vaneri
Suomen Kuitulevy Oy	Kuitulevy

Raflatacin tarralaminaatteja käytetään mm. Pohjois-Italiassa, Piemontessa sijaitsevan Ceretton viinitilan viinipullojen etiketeissä.

Etiketti on poikkeuksellisen vaativa tuote: Sen täytyy olla painotyönä korkealuokkainen ja kestää jopa vuosikymmenien säilytystä kosteassa tilassa.

Erikoistuoteyhtiöt

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	4 555	3 574	3 528
Liikevoitto, Mmk	357	339	364
Investoinnit, Mmk	391	1 117	611
Henkilöstö 31.12.	3 540	2 943	2 803
Paperintuotanto, 1000 t	364	211	192

RAFLATAC

Raflatac on maailman johtavia tarralaminaattien valmistajia. Tärkeimmät asiakkaat ovat hinnoittelu-, tuote- ja atk-etikettien valmistajat. Konsernin oma paperiteollisuus on Raflatacin suurin raaka-ainetoimittaja.

Vuoden 1997 aikana markkinatilanne oli hyvä Raflatacin päämarkkinoilla. Erityisen hyvin myynti kehittyi Etelä- ja Itä-Euroopassa sekä USA:ssa. Raflatacin myynti kasvoi määrältään 20 %. Myös kannattavuus parani, vaikka kilpailun kiristyminen painoi markkinahintoja. Vuoden lopulla hintoja korotettiin.

Düsseldorfissa käynnistettiin vuoden lopulla uusi automatisoitu palveluterminaali, ja Tampereella käynnistyi muovien lakkaus- ja päällystysyksikkö. Jyväskylän tehtaan laajennus lisäsi huomattavasti A4-tuotteiden valmistuskapasiteettia. Malesiassa otettiin tuotannolliseen käyttöön joint venture-tehdas. USA:ssa ostettiin palveluterminaalin liiketoiminta Ohiossa.

TARRA- JA ERIKOISPAPERIT

UPM-Kymmene on maailman johtava tarrapapereiden valmistaja ja kirjekuoripapereiden valmistajana Euroopan suurin.

Tarrapapereiden kysyntä kasvoi selvästi vuoden 1997 aikana ja hintataso säilyi vakaana.

Tervasaaren uusi tarran taustapaperikone PK 8 vakiinnutti asemansa markkinoilla ja paperin myynti kaksinkertaistui edelliseen vuoteen verrattuna. Asiakaspalaute uuden koneen tuotteista on ollut myönteistä.

Tervasaaren PK 5:n tuotesuunnan muutos tarran taustapapereista pintapapereihin ja muihin erikoispapereihin toteutui jopa odotettua nopeammin, ja asema markkinoilla vakiintui.

Jämsänkosken PK 3 keskittyi päällystettyihin tarran pintapapereihin ja etikettipapereihin. Koneen modernisointi, joka parantaa tuotteen laatutasoa ja nostaa kapasiteettia, toteutuu alkaneen vuoden ensimmäisen neljänneksen aikana.

Kirjekuoripapereiden kysyntä säilyi hyvänä, mutta hintataso oli epätydyttävä.

WALKISOFT

Walkisoft on erikoistunut imukykyisen ja nukkaamattoman kuivapaperin tuotantoon. Kuivapaperin käyttöalueita ovat hygienia- ja kattaustuotteet sekä teollisuuspyyhkeet.

Kuivapaperin kysyntä lisääntyi vuoden aikana, erityisesti hygienia- ja kattaustuotesektoreilla. Walkisoftin kuivapaperin myynti kasvoi lähes kolmanneksella vuoden 1996 loppupuolella käynnistetyin Saksan tehtaan uuden koneen ansiosta.

UPM STATIONERY

UPM Stationeryn tuotteita ovat kirjekuoret, konttori- ja koulupaperit sekä kodin harrastuspaperit. Toiminta on keskittynyt Pohjois-maihin, Baltiaan ja Venäjälle.

Paperistotuotteiden kysyntä oli vakaata ja hieman edellisvuotta parempaa. Hinnat ovat kuitenkin laskeneet kilpailun kiristymisen vuoksi. Baltian ja Venäjän liiketoiminta on edelleen kehittynyt suotuisasti.

Kirjekuoria valmistavan WA-Kuori Oy:n koko osakekanta siirtyi UPM-Kymmenen omistukseen.

Liikevaihto markkina-alueittain

1997	Mmk	%
Suomi	276	6
Muu EU	3 095	68
Muu Eurooppa	375	8
Pohjois-Amerikka	325	7
Muu maailma	484	11
	4 555	100

Liikevaihto yksiköittäin

1997	Mmk	%
Rafflatac, tarralaminaatit	2 594	51
Tarra- ja erikoispaperit	1 798	35
Walkisoft, kuivapaperit	396	8
UPM Stationery, paperistotuotteet	284	6
Toimialan sisäinen liikevaihto	-517	-
	4 555	100

Erikoistuotteet ja yksiköt

Rafflatac

Tarralaminaatit hinnoittelu-, tuote- ja atk-etikettien valmistajille

Tarra- ja erikoispaperit

Tervasaari

Tarran taustapaperi (PK 8: kapasiteetti 125 000 t/a)

Tarran pintapaperi (PK 5: 60 000 t/a)

Kirjekuori- ja muut paperit (PK 7: 85 000 t/a)

Jämsänkoski

Tarran pintapaperi (PK 3: 85 000 t/a)

Docelles

Valkoinen kirjekuoripaperi (110 000 t/a)

Walkisoft

Kuivapaperi hygienia- ja kattaustuotteisiin sekä teollisuuspyyhkeisiin

UPM Stationery

Kirjekuoret

Konttori- ja koulupaperit

Kodin harrastuspaperit

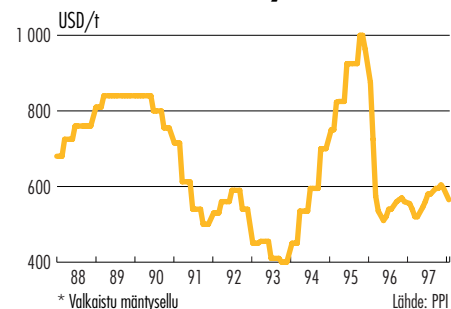
Sellu

	1997	1996	1995
Liikevaihto, Mmk	4 248	4 106	6 070
josta sisäinen	3 350	3 320	5 058
Liikevoitto, Mmk	442	-176	2 228
josta osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	202	-72	361
Investoinnit, Mmk	225	1 403	782
Henkilöstö 31.12.	2 279	2 554	2 550

Sellun tuotantokapasiteetti

	1000 t/a
Kuusankoski	460
Lappeenranta	630
Pietarsaari	580
Tervasaari	200
Stracel	140
Oma tuotantokapasiteetti yhteensä	2 010
Osuudet osakkuusyhtiöistä	
Oy Metsä-Botnia Ab	670
Oy Metsä-Rauma Ab	230

Sellun* hintakehitys

SELLU

UPM-Kymmene on omavarainen sellun suhteen. Sellun tuoterakenteen ja sellulajitarpeiden yhteensovittamiseksi yhtiö myy osan tuottamastaan sellusta ja vastaavasti ostaa saman määrän markkinasellua ulkopuolisilta toimittajilta.

Maaliskuussa tuli voimaan toimialajärjestely, jossa UPM-Kymmene myi Joutseno Pulpin sellutehtaan Metsä-Botnialle.

Omien sellutehtaiden valmistuskapasiteetti oli vuoden lopussa 2,0 miljoonaa tonnia ja osuus osakkuusyhtiöiden kapasiteetista yhteensä 0,9 miljoonaa tonnia vuodessa. Yhtiö omistaa 47 % Oy Metsä-Botnia Ab:n osakkeista ja 45,6 % Oy Metsä-Rauma Ab:n osakkeista.

Yhtiön käyttämästä sellusta noin 64 % on pitkäkuitusellua ja 36 % lyhytkuitusellua. Kiertokuitua käytettiin lähinnä sanomalehtipaperin valmistuksessa 455 000 tonnia.

Pitkäkuituisen markkinasellun hinta laski ja oli alimmillaan Euroopassa huhtikuussa noin 520 US-dollaria/tonni. Sen jälkeen hinta nousi vähitellen ja oli korkeimmillaan marraskuussa noin 610 US-

dollaria. Marraskuun jälkeen hintakehitys on ollut laskeva. Kuluneen vuoden keskihinta dollareissa oli vajaat 2 % alhaisempi kuin edellisenä vuonna. Dollarin vahvistumisen ansiosta markkoiksi muunnettu keskihinta oli kuitenkin 12 % korkeampi kuin vuonna 1996. Tämän ja kasvaneiden toimitusmäärien johdosta sellutuotannon kannattavuus parani.

Massan tuotanto ja käyttö

1000 t	1997	1996	1995
Tuotanto			
Sellu			
omilta tehtailta	1 963	1 874	2 000
osakkuusyhtiöiltä	572	243	276
Mekaaninen massa	2 708	2 461	2 813
Uusiomassa	452	346	373
Yhteensä	5 695	4 924	5 462

Massan käyttö

Sellu	2 478	2 141	2 335
Mekaaninen massa	2 719	2 464	2 813
Uusiomassa	455	351	378
Yhteensä	5 652	4 956	5 526

ENERGIA

UPM-Kymmenen omista ja osakkuusyhtiöiden voimalaitoksista saatava sähkö kattaa yhtiön Suomen tehtaiden energiantarpeen. Konsernin muissa maissa sijaitsevat tehtaat ostavat suurimman osan sähköstään paikallisilta toimittajilta. UPM-Kymmenen Suomessa käytettävissä oleva sähköteho oli vuoden lopussa yhteensä noin 2 900 MW, josta oman ja osakkuusyhtiöissä olevan kapasiteetin yhteenlaskettu osuus oli noin 2 300 MW.

Osakkuusyhtiöistä tärkein on Pohjolan Voima Oy, jonka osakkeista UPM-Kymmene omistaa 46,8 %. Kemijoki Oy:n vesivoimaosakkeista yhtiö omistaa 19,0 %. Viime vuonna yhtiö lisäsi osakeostolla vesivoimaomistustaan 5,2 %-yksikköä.

UPM-Kymmenen sähkön hankinta oli kertomusvuonna 20,8 (20,1) TWh, josta oman teollisuuskäytön osuus oli 14,6 (13,2) TWh ja myynnin osuus 6,2 (6,9) TWh.

Suomessa hankitusta sähköstä noin 69 (68) % tuotettiin omilla tai osakkuusyhtiöiden voimalaitoksissa. Vastaavasti oman teollisuuskäytön osuus Suomessa hankitusta sähköstä oli 64 %.

Konsernin käyttämien polttoaineiden ja ostolämmön sisältämän sekä hirtämöiden tuottaman lämpöenergian yhteenlaskettu määrä oli 26,9 (26,0) TWh. Kasvu johtui pääosin sellu- ja paperitehtaiden lisääntyneestä tuotannosta. Biopolttoaineiden yhteenlaskettu osuus polttoainekäytöstä oli 62 (54) %. Kaikkien fossiilisten polttoaineiden ja erityisesti öljyn ja kivihiiilen osuus väheni tuntuvasti edellisvuodesta. Bio- ja kierrätyspolttoaineiden käytön lisäämiseen tähtäävää kehitystoimintaa jatkettiin.

UPM-Kymmene liittyi ensimmäisten yhtiöiden joukossa kauppa- ja teollisuusministeriön ja TT:n välillä allekirjoitettuun energiansäästösovitukseen, mikä oli luonnollinen jatko konsernissa jo aiemmin käynnistettyyn energian säästöohjelmaan.

Energian yksikköhinnat kohosivat kertomusvuonna lievästi. Nousu johtui pääosin energiaverotuksen kiristymisestä.

Sähkön hankinta ja käyttö

1997	GWh	%
Sähkön hankinta		
Vesivoima	2 456	12
Vastapainevoima	2 768	13
Ydinvoimaosuudet	3 895	19
Lämpövoimaosuudet	3 004	14
Ostosähkö	8 701	42
Yhteensä	20 824	100

Sähkön käyttö

Omat tehtaat Suomessa	10 947	53
Omat tehtaat muualla	3 676	17
Myynti	6 201	30
Yhteensä	20 824	100

Lämpöenergian lähteet

1997	GWh	%
Mustalipeä	8 711	32
Kuori ja muut biopolttoaineet	5 854	22
Hirtämöiden lämmön talteenotto	1 919	7
Turve	1 893	7
Ostolämpö	1 283	5
Maakaasu	5 496	21
Öljy	1 070	4
Kivihiihi	632	2
Yhteensä	26 858	100

PUUNHANKINTA

Konsernin suomalaisten tehtaiden puunkäyttö oli 21,0 (19,6) milj. m³, josta omien sahojen ja vaneritehtaiden haketta ja purua oli 1,9 milj. m³. Tehtaiden käyttämästä puusta oli lähtöisin yksityismetsistä 80 %, valtion metsistä 2 % ja konsernin omista metsistä 5 %. Loppu 13 % ostettiin ulkomailta, pääosin Venäjältä. Vuoden lopussa konsernilla oli Suomessa 30 puuta raaka-aineenaan käyttävää tehdasta. Omien tehtaiden ohella metsäosasto toimitti puuta osakkuusyhtiöille ja muille ulkopuolisille asiakkaille 2,0 milj. m³.

Kantohinnat kohosivat edellisvuodesta keskimäärin 7 % eli odotettua enemmän. Metsäosaston toiminnan tehostumisen ansiosta puun tehdashinnat nousivat tätä vähemmän.

Konsernin Isossa-Britanniassa, Ranskassa ja USA:ssa sijaitsevat tehtaat käyttivät puuta 4,1 milj. m³.

OMAT METSÄT

UPM-Kymmenellä on Suomessa metsiä 940 000 hehtaaria, joista talouskäytössä on 780 000 hehtaaria. Metsien kasvu on 3,5 milj. m³ vuodessa ja niiden kestävä hakkuusuunnite on 2,1 milj. m³. Metsäosaston hoidossa on lisäksi yksityismetsiä yli 100 000 hehtaaria.

Isossa-Britanniassa konsernilla on omia metsiä 10 000 hehtaaria ja USA:ssa 77 000 hehtaaria. Isossa-Britanniassa konsernin hoidossa on lisäksi yksityismetsiä 160 000 hehtaaria.

UPM-Kymmene on osakkaana uruguaylaisessa metsänhoitoyhtiössä, jolla on eukalyptusviljelmiä lähes 30 000 hehtaaria. Niiden hyödyntäminen on alkamassa.

Puunhankinta			
	1997	1996	1995
Puuraaka-aineen käyttö, milj. m³			
Suomessa	21,0	19,6	21,1
muissa maissa	4,1	3,1	3,3
Omat metsät, 1000 ha			
Suomessa	940	940	935
muissa maissa	87	10	10
Puunhankinta Suomessa			
Omien metsien puusto, milj. m ³	79	76	74
Hakkuut omista metsistä, milj. m ³	1,1	1,2	1,0
Nettokantorahatulo, Mmk	93	105	82
Henkilöstö 31.12.	1 584	1 667	1 884

Konsernin ympäristöpolitiikka ja Kansainvälisen kauppakamarin laatimat ympäristöjohtamisen pääperiaatteet muodostavat UPM-Kymmenen ympäristöasioiden yleiset puitteet. Niiden mukaan konsernin eri osat laativat tarvitsemansa politiikat, periaatteet, tavoitteet ja toimintaohjelmat.

Uusien konserniyhtiöiden ympäristöperiaatteet tarkistetaan vastaamaan konsernin ympäristöpolitiikkaa.

Toiminnan kehittämisessä käytetään apuna ns. ympäristönhallintajärjestelmiä, joita sertifioitiin katsausvuoden kuluessa aikaisempien, Kymin ja Pietarsaaren tehtaiden lisäksi Shottonissa ja Jämsänkoskella. Useissa tehtaissa sekä metsäosastolla näiden järjestelmien kehittämisessä tähdätään sertifiointivalmiuteen vuoden 1998 aikana. Tavoitteena on, että kaikilla tehtailla tarkistettujen ympäristöjärjestelmät ovat käytössä viimeistään vuonna 2000.

Ympäristöinvestoinnit olivat yhteensä 66 (261) Mmk ja vastaavat käyttökulut 226 (218) Mmk. Ympäristöperusteiset ja muut nettomääräiset energiaverot olivat 222 (215) Mmk.

RIKKIPÄÄSTÖT VÄHENIVÄT ENITEN

Sellu- ja paperitehtailla vertailukelpoiset yhteenlasketut päästöt vesiin kasvoivat vuodesta 1996, mutta vähemmän kuin vastaavat tuotantomäärät. Yhteenlasketut päästöt ilmaan vähenivät rikkiyhdisteiden osalta 22 % ja tuotantomääriin suhteutettuna yli 30 %. Tähän vaikuttivat ennen kaikkea edellisen vuoden kuluessa käyttöön tulleiden ympäristönsuojelutoimenpiteiden käyttö koko kalenterivuoden ajan.

Tehtaiden merkittävimmät ympäristötavoitteet liittyvät veden käytön ja jätteiden määrän vähentämiseen, energiatalouden tehostamiseen ja energiantuotannon päästöjen vähentämiseen.

Raumalla valmistauduttiin uuden paperikoneen käyttöönottoon mm. vähentämällä olemassaolevan tuotannon vedenkäyttöä alle puoleen. Tämä tapahtui erilaisin prosessin sisäisin toimenpitein.

METSÄSERTIFIointi ETENI

Uudet metsä- ja luonnonsuojelulait tulivat voimaan Suomessa. Kevällä sovittiin metsäsertifiointin vähimmäisvaatimuksista eli standardeista. Niiden soveltuvuutta testattiin kolmessa maakunnassa. Kansallisten standardien käyttöönotosta ja niiden mahdollisesta kytkemisestä kansainvälisiin järjestelmiin tehdään päätökset vuoden 1998 aikana.

Ympäristötarkastus metsäosaston tekemissä hakkuissa tehtiin neljännen kerran. Yhtiön omista metsissä tarkastustulokset olivat lähes poikkeuksetta hyvät. Kaikki arvokkaat luontokohteet oli havaittu ja käsitelty oikein. Yksityismetsissä tehdyissä hakkuissa oli sitä vastoin huomauttamista, sillä osa arvokkaista luontokohteista oli käsitelty ohjeiden vastaisesti. Myöskään rantametsiin ei oltu jätetty riittävästi suoja-vyöhykkeitä.

Arvokkaiden luontokohteiden paikan-
tamiseksi tehtiin luontokartoitusta 100 000 hehtaarin alalla yhtiön metsissä. Kartoitus on tarkoitus saada valmiiksi vuoteen 2002 mennessä.

Venäjältä ostetun puun alkuperätarkastuksia jatkettiin. Niissä ei todettu ristiriitaisuuksia myyjien ilmoitusten kanssa, ja muutenkin hakkuiden luontolaadussa oli havaittavissa myönteistä kehitystä.

Metsäosaston ympäristöpolitiikka vahvistettiin, biodiversiteettiohjelma valmistui ja toimintajärjestelmä otettiin käyttöön.

Toimintajärjestelmä, joka samalla on ISO 9002 ja 14001 standardien mukainen laatu- ja ympäristöjärjestelmä, on tarkoitus saada sertifioituksi vuoden 1998 aikana.

UPM-Kymmene-konserni julkaisee erillisen ympäristöraportin vuodelta 1997.

Tutkimus ja kehitys

UPM-Kymmenen metsäteollisuuden T&K-menot olivat 209 (207) Mmk. Luku ei sisällä kaikkea investointiprojektien yhteydessä tehtävää kehitystyötä eikä tehtaiden normaalin toiminnan yhteydessä tehtävää tuotannon ja tuotteiden kehittämistä.

TOIMIALOILLA VILKAS VUOSI

Paperitoimialojen T&K-toiminta keskittyi prosessien ja raaka-aineiden optimointiin. Lisäksi paperilaatujen keskittämistä eri koneille jatkettiin.

Vuoden 1998 alussa Raumalle valmistuneen, päällystettyä aikakauslehtipaperia valmistavan koneen teknisten ratkaisujen sekä koneella ajettavan Rauma Exelin tuot ominaisuuksien hiominen oli aikakauslehtipaperitoimialan tärkeimpiä hankkeita. Energiaa säästävän massanvalmistuksen sekä tehokkaamman pigmenttipäällysteen kehitystyö toteutettiin yhdessä laitevalmistajien ja kemikaalitoimittajien kanssa. Tärkeä tutkimusalue oli myös kierrätyskuidun käyttö raaka-aineena.

Sanomalehtipaperit-toimialan T&K-toiminnan pääpaino oli paperin väripainettavuuden parantamisessa. Raaka-aineiden optimoinnilla, paperikoneen määränpään kemialla ja uusilla tekniikoilla parannetaan painettavuutta ja kustannuskilpailukykyä niin sanomalehtipaperissa kuin muissakin toimialan tuotteissa.

Hienopaperit-toimialalla tutkittiin kopiopaperin laadun parantamista nopean ja virheettömän kopioinnin varmistamiseksi optimoimalla paperin raaka-aineet ja sellun jauhatus. Myös korkealaatuisen toimistopaperin valkoisuutta ja opasiteettia kehitettiin. Uusia tuotekehittelyn tuloksia ovat mm. värikopiopaperilaatu nopaColor ja kaksoispäällystetty mattalaatu Maximago.

Selluteollisuuden tutkimustoiminnan painopiste oli Kaukaan uuden, havupuuta käyttävän, valkaistua sulfaattisellua valmistavan tuotantolinjan käynnistämässä. Pitkäkuitusellun lujuusominaisuudet sekä linjan alhaiset päästöt vastasivat odotuksia. Toinen tutkimusalue oli tehdaskoesarja havusellun lujuusominaisuuksien parantamiseksi hakkeen esikyllästyksen avulla. Tekniikka on kehitetty yhdessä laitevalmistajan kanssa.

UPM-Kymmene ja Raisio Yhtymä perustivat Sterol Technologies -nimisen yhteisyrityksen kehittämään kolesterolia alentavan sitosterolin talteenottoa sellun kuidutusuuhteesta ja muista lähteistä.

Pakkausmateriaalit-toimiala keskittyi kehittämään entistä kevyempiä ja helpommin kierrätettäviä pakkausmateriaaleja. Lohjan Paperi toi markkinoille uuden kevyen, päällystetyn pakkauspaperin.

Sahateollisuus osallistui mekaanisen metsäteollisuuden yhteishankkeisiin, joissa tutkittiin mm. puutavaran kuivausta, sääkestävää lämpöpuuta sekä automaattista tukin koon ja laadun mittausta. Vaneriteollisuudessa kuljetusvälineiden lattialevyjen uuden pinnoitusmenetelmän käyttöönotto varmisti Schauman Woodin kilpailukyvyyn nopeimmin kasvavassa asiakassegmentissä.

Erikoistuote-yhtiöistä Raflatac perusti Rafsec Oy:n kehittämään ja valmistamaan myymälävarkauksien estämiseen tarkoitettua RF-turvatarraa.

Metsäosastolla otettiin käyttöön puunkorjuuta tehostava, satelliittien avulla toimiva GPS-paikantamisjärjestelmä.

Oheisella laitevalmistajan koepaperikoneella testataan mm. UPM-Kymmenen papereiden massaostumuksia ja ajo-ominaisuuksia.

Henkilöstö

KOULUTUS

Yhteisen johtamis- ja yrityskulttuurin kehittäminen aloitettiin sisäisellä johdon koulutusohjelmalla, johon osallistuu kaikkiaan 2 500 johtaja- ja päällikkötason toimihenkilöä. Ohjelma toteutetaan kokonaisuudessaan kahden ja puolen vuoden aikana.

Koulustoitto perustuu konsernin hajautetulle päätöksentekomallille, yhdistettynä selkeään tavoitteenasetantaan ja kirjattuihin strategisiin tavoitteisiin. Vuoden aikana määritellyt yrityksen sisäiset arvot näyttävät osaltaan suuntaa konsernin sisäiselle yhteistyölle.

Yksikköjen henkilöstön koulutuksen tukemiseksi perustettiin UPM-Kymmene Training -koulutusyksikkö.

Henkilöstön ammatillista koulutusta varten tehostettiin konsernin Valkeakoskella ja Kuusankoskella sijaitsevien teollisuusoppilaitosten toimintaa.

TYÖKYVYN YLLÄPITÄMINEN

Vuoden aikana käynnistettiin projekti sodan jälkeen syntyneiden suurten ikäluokkien työkyvyn ylläpitämiseksi varsinaiseen eläkeikään, 65 ikävuoteen saakka.

KONSERNIYHTEISTYÖ

Konserniyhteistyö uusissa yhteistyöelimissä, niin kansallisissa kuin kansainvälisissä, käynnistyi hyvin. Kokoukset pidettiin kesäkuussa Helsingissä ja joulukuussa Strasbourgissa.

VOITTOPALKKIOJÄRJESTELMÄ

Edellisvuonna käyttöön otetun voittopalkkiojärjestelmän ensimmäiset voittopalkkiot maksettiin maaliskuussa. Voittopalkkio määräytyy sijoitetun pääoman tuotto-prosentin mukaan ja koskee koko henkilöstöä Suomessa.

Muissa maissa on käytössä vastaavanlaisia järjestelmiä.

Strasbourgissa sijaitsevan Stracelin sellutehtaan valvomossa Albert Nonnweiler (vas.) ja Jean-Pierre Retz.

VUOSI 1998

Vuoden 1998 aikana pyritään yllä mainitun koulutukseen ja osaamiseen panostamisen lisäksi kehittämään palkkausneuvottelujärjestelmiä siten, että ne paremmin ottavat huomioon sekä konsernin, yksiköiden että yksilöiden tarpeet. Lisäksi tavoitteena on entistä aktiivisempi, konsernin globaalia toimintaa paremmin vastaava työvoimapolitiikka.

Henkilöstö maittain

31.12.1997

Suomi	23 231
Ranska	3 181
Saksa	2 477
Iso-Britannia	1 780
Ruotsi	330
Irlanti	283
Espanja	203
Tanska	176
Alankomaat	169
Belgia	117
Portugali	84
Italia	50
Itävalta	36
Muu Eurooppa	456
USA	1 177
Kanada	3
Aasia	24
Australia ja Uusi Seelanti	37
Yhteensä	33 814

Vuoden 1997 tapahtumia

- 22.1. Päätös UPM Packiin kuuluvan, säkki- ja voimapapereita valmistavan Wisapaperin Pietarsaaren säkki- ja voimapaperikoneen uusintatyöstä.
- 24.2. UPM Pack osti paperisäkkitehtaan, Apex International s.r.o.:n Tsekin tasavallasta.
- 6.3. Päätös Shotton Paperin siistaamon kapasiteetin kaksinkertaistamisesta.
- 14.3. Raisio Yhtymä Oyj ja UPM-Kymmene sopivat yhteisyrityksen perustamisesta sterolitekniiikan kehittämiseksi.
- 31.3. UPM-Kymmenen Simpeleen tehtaat siirtyivät Metsä-Serlan ja Joutseno Pulpin sellutehdas Metsä-Botnian omistukseen.
- 10.4. Yhtiökokous päätti maksaa osan vuoden 1996 osingosta Rauma Oy:n osakkeina.
- 1.5. UPM-Kymmenen lisäomistus vesivoimayhtiö Kemijoki Oy:ssä tuli voimaan.
- 27.5. UPM-Kymmene myi 13,1 miljoonaa kappaletta Rauma Oy:n osakkeita. UPM-Kymmenen omistusosuus Rauma Oy:ssä aleni 34,5 prosenttiin.
- 25.6. UPM-Kymmene myi 4,5 miljoonaa kappaletta Nokia Oyj:n osakkeita.
- 7.7. Päätös Kajaanin SC-paperia valmistavan PK 2:n uusintatyöstä.
- 23.7. Ranskassa sijaitsevan St. Etienne-du-Rouvrayn aikakaupaperitehtaan omistus siirtyi Otorille.
- 12.9. Sopimus UPM-Kymmenen ja APRILin hienopaperiliittoutumasta.
- 17.10. Päätös Kaipolan siistaamon laajennuksesta.
- 31.10. Yhdysvaltalainen Blandin Paper Company yritysostolla UPM-Kymmenelle.
- 24.11. 600 miljoonan US-dollarin joukkovelkakirjalaina USA:n markkinoille. Lainalle luottokelpoisuusluokitukset: BBB+ (Standard & Poor's) ja Baa1 (Moody's).
- 30.12. UPM-Kymmene ja APRIL allekirjoittivat hienopaperiliittoutumansa toteuttamiseen liittyvät sopimukset markkinoinnista, teknisestä yhteistyöstä ja ympäristöasioiden kehittämisestä.
- 31.12. Oulux Oy:n Toijalan liiketoiminnat Viitapuu Oy:lle.
- 31.12. UPM-Kymmene osti Amer-yhtymä Oyj:ltä sen omistaman 49 prosentin osuuden WA-Kuori Oy:n osakkeista.
- 1998 Tammikuun 7. päivänä käynnistyi Rauman uusi, päällystettyä aikakaulehtipaperia valmistava paperikone PK 4.

Hallituksen toimintakertomus

KONSERNIRAKENTEEN MUUTOKSET

Vuonna 1997 UPM-Kymmene vahvisti yritysjärjestelyin ydinliike-toimintojaan sekä myi niihin kuulumatonta omaisuuttaan.

Maaliskuussa tulivat voimaan kaupat, joilla UPM-Kymmene myi Pakkausmateriaalit-toimialaan kuuluneen Simpeleen tehtaan Metsä-Serlalle ja Joutseno Pulpin sellutehtaan Metsä-Botnialle. Kauppojen arvo oli yhteensä 1 830 Mmk ja myyntivoitto 740 Mmk.

Toukokuussa yhtiö luopui enemmistöomistajan asemasta metalliteollisuutta harjoittavassa Rauma-konsernissa myymällä 13,1 miljoonaa Rauma Oy:n osaketta institutionaalisille sijoittajille ja yleisölle. Kun UPM-Kymmene lisäksi jakoi osinkoina 7,2 miljoonaa Rauman osaketta ja Rauma Oy lunasti itselleen miljoona osaketta, yhtiön omistusosuus Rauma Oy:ssä laski 34,5 %:iin. Osakemyynneistä UPM-Kymmene sai kulujen jälkeen 1 525 Mmk, josta myyntivoittoa 815 Mmk. Rauma sisältyy tilinpäätökseen konserni-yhtiönä toukokuun loppuun asti ja siitä alkaen osakkuusyhtiönä.

Kesäkuussa UPM-Kymmene myi omistamistaan 11,6 miljoonasta Nokia Oyj:n osakkeesta 4,5 miljoonaa kappaletta. Kauppahinta oli 1 701 Mmk ja myyntivoitto 1 524 Mmk.

Heinäkuussa UPM-Kymmene myi Chapelle Darblayn kannattamattoman LWC-paperitehtaan St. Etienne-du-Rouvrayssa ranskalaiselle pakkausalan yhtiölle Otorille. Kaupasta kirjautui 747 Mmk:n tappio. Tehdas lopetti LWC-paperin tuotannon vuoden 1998 alussa siirtyäkseen valmistamaan aaltopahvin pintapaperia ja aallotuskartonkia.

Syyskuussa UPM-Kymmene sopi singaporelaisen APRIL-yhtiön kanssa strategisesta liittoutumasta yhtiöiden hienopaperiliiketoimintojen kehittämiseksi. Tarkoituksena on, että UPM-Kymmene ja APRIL siirtävät 30 % hienopaperiliiketoimintojensa osakeomistuksista toisilleen ilman muita pääomasiirtoja. Järjestelyä varten UPM-Kymmene perustaa uuden UPM-Kymmene Fine Paper -nimisen yhtiön, johon kuuluvat Nordland Papier Saksassa ja Kymin hienopaperi- ja sellutehdas Suomessa. Vastaavasti APRIL perustaa uuden APRIL Fine Paper -nimisen yhtiön, johon kuuluvat APRILin rakenteilla olevat paperitehtaat Indonesiassa ja Kiinassa sekä paperistotuotteita valmistava tehdas Kiinassa. Hienopaperiliittoutuman toteuttamiseen liittyvät sopimukset markkinoinnista, teknisestä yhteistyöstä ja ympäristöasioiden kehittämistä allekirjoitettiin joulukuun lopussa. Osakkeiden vaihdon on suunniteltu tapahtuvan rakenteilla olevien tehtaiden käynnistyttyä vuonna 1999. Viime vuoden puolella alkaneet Indonesian talousongelmat ovat vaikeuttaneet ja viivästyttäneet hankkeiden toteutusta.

Samoin syyskuussa UPM-Kymmene sopi yhdysvaltalaisen Blandin Paper Companyn ostamisesta. Blandin omistaa Grand Rapidsissa Minnesotan osavaltiossa sijaitsevan, päällystettyä aikakauslehtipaperia (LWC) valmistavan tehtaan, jonka tuotantokapasiteetti on noin 450 000 tonnia vuodessa. Kaupasta maksetun vastikkeen kokonaisarvo oli 650 miljoonaa dollaria eli noin 3,5 miljardia markkaa. Kauppa tuli voimaan lokakuun lopulla.

Vuoden aikana UPM-Kymmenen toimialat tekivät lisäksi

pienempiä yritysostoja ja -myyntejä. Pakkaustoimialaan kuuluva Walki Sack osti Tsekin tasavallasta Apex International s.r.o. -nimisen, paperisäkkejä valmistavan yhtiön. UPM-Kymmene Timber myi ovia valmistavan Oulux Oy:n liiketoiminnan. Kuljetusyhtiö Combitrans Oy:ssä UPM-Kymmene luopui enemmistöosuudestaan Transpoint Oy Ab:n kanssa suoritetussa, kotimaan kuljetuksia koskevassa toimialajärjestelyssä.

MARKKINAT

Vuoden 1996 jälkipuoliskolla alkanut paperin kysynnän kasvu jatkui viime vuonna vahvistuen vuoden loppua kohti.

Paino- ja kirjoituspaperien kysyntä kasvoi yhtiön päämarkkina-alueella Länsi-Euroopassa ennakkotietojen mukaan noin 10 %. Kasvun taustalla oli asiakasmaiden yleinen taloudellinen optimisismi, joka lisäsi paperin kulutusta. Osaksi kasvu johtui siitä, että asiakkaat täydensivät edellisenä vuonna supistamiaan varastoja.

Painopaperien hintakehitys oli kysynnän kasvusta huolimatta epätydyttävä, sillä hintojen lasku jatkui vuoden alkukuukausina. Toisella vuosipuoliskolla tarjonnan suhteellinen niukkuus teki mahdolliseksi korottaa päällystetyn aikakauslehtipaperin hintaa. Sen sijaan päällystämättömän lajin ja sanomalehtipaperin hintoja voitiin nostaa pääsääntöisesti vasta vuoden 1998 alussa. Sekä aikakaus- että sanomalehtipaperien vuosikeskihinnat jäivät selvästi alle edellisen vuoden hintatason.

Hienopaperin hinta laski osalla markkinoista keväällä, mutta kääntyi uudelleen nousuun syksyllä. Keskimäärin hienopaperien hinnat olivat samalla tasolla kuin edellisenä vuonna.

Sellumarkkinalla vallitsi alkuvuodesta ylitarjonta, ja pitkäkuituisen valkaistun mäntysellun hinta laski noin 560 dollarista noin 520 dollariin huhtikuuhun mennessä. Tämän jälkeen hinta nousi saavuttaen marraskuussa 610 dollarin tason. Vuoden viimeisinä viikkoina kysynnän lasku Aasian markkinoilla käänsi hinnan jälleen laskuun.

Pakkausmateriaalien ja erikoistuotteiden kysyntä kasvoi, ja hinnat olivat suhteellisen vakaat. Voimakkainta kasvu oli tarra-papereissa ja -laminaateissa.

Sahatavaramarkkinoilla kysyntä jatkui alkuvuonna vahvana. Sahatavaran hinta nousi kesään asti. Lisääntynyt tarjonta ja kasvaneet varastot ovat sen jälkeen nopeasti heikentäneet markkina-tilannetta. Vanerin kysyntä oli hyvä koko vuoden, ja myyntihinnat nousivat erityisesti vuoden lopulla.

TILINPÄÄTÖSPERIAATTEIDEN MUUTOS

UPM-Kymmene on muuttanut tilinpäätösperiaatteitaan vuoden 1997 tilinpäätöksestä alkaen siten, että vapaaehtoiset varaukset ja poistoero on jaettu omaksi pääomaksi ja laskennalliseksi verovelaksi. Edellisten vuosien tilinpäätökset ja tunnusluvut on muutettu vastaavasti uusien periaatteiden mukaisiksi.

TULOS

UPM-Kymmenen tulos oli parempi kuin edellisenä vuonna. Tähän vaikuttivat etenkin käyttöomaisuuden myyntivoitot, mutta myös

	Liikevaihto, Mmk			Liikevoitto, Mmk			Henkilöstö (keskim.) ⁶⁾	
	1997	1996	1995	1997	1996	1995	1997	1996
Aikakauslehtipaperit	11 888	11 172	12 322	1 077	2 072	2 803	5 670	5 456
Sanomalehtipaperit	5 795	5 780	5 676	527	1 044	969	2 997	2 956
Hienopaperit	7 144	6 220	7 140	347	85	719	3 303	3 262
Pakkausmateriaalit ¹⁾	5 001	4 664	4 764	289	382	209	5 224	5 243
Sahateollisuus	4 531	3 725	3 773	317	-48	135	2 780	2 955
Vaneriteollisuus	3 475	3 144	3 084	274	139	25	4 614	4 650
Erikoistuotteet	4 555	3 574	3 528	357	339	364	3 324	2 943
Sellu ²⁾	4 248	4 106	6 070	442	-176	2 228	2 543	2 843
Muu ³⁾	12 499	10 525	11 344	1 386	247	-163	3 572	3 333
Konsernin sisäinen liikevaihto	-12 903	-11 759	-13 393					
Toimialat yhteensä	46 233	41 151	44 308	5 016	4 084	7 289	34 027	33 641
Myyntivoitot, netto ⁴⁾				2 052	620	320		
Yhteensä	46 233	41 151	44 308	7 068	4 704	7 609	34 027	33 641
Poistuneet liiketoiminnot ⁵⁾	4 173	10 606	10 430	318	887	895	4 259	11 167
Yhteensä	50 406	51 757	54 738	7 386	5 591	8 504	38 286	44 808

¹⁾ Simpele vertailutietoineen on raportoitu poistuneissa liiketoiminnoissa.
²⁾ Sisältää osuuden osakkuusyhtiöiden tuloksista: 202 -72 361
³⁾ Sisältää konsernin sisäisten valuuttasuojauksen tulosta (vastaava tappio sisältyy toimialojen liikevoittoon): 819 - -
⁴⁾ Lisäksi toimialoille sisältyy nettona myyntivoittoja 118 57 41
⁵⁾ Sisältää Rauma-konsernin ja Simpeleen.
⁶⁾ Keskimääräinen henkilöstö on laskettu kuukausittaisten henkilömäärien perusteella.

muu liikevoitto kasvoi. Lisäksi rahoituskulut alenivat. Tulos osaketta kohti oli 15,55 (8,60) mk, sijoitetun pääoman tuotto 12,6 (10,1) % ja oman pääoman tuotto 16,6 (10,4) %.

Konsernin liikevoitto oli 7 386 (5 591) Mmk. Liikevoittoon sisältyy nettona käyttöomaisuuden myyntivoittoja ja pitkäaikaisten sijoitusten arvonalennuksia 2 170 (677) Mmk sekä viimeisellä neljänneksellä tehtyjä kertapoistoja 144 Mmk. Viimeisen neljänneksen liikevoitto ilman myyntivoittoja ja -tappioita ja em. kertapoistoja oli parempi kuin edellisen neljänneksen ja yli kaksinkertainen vuoden 1996 viimeisen neljänneksen liikevoittoon verrattuna.

Toimialoista aikakaus- ja sanomalehtipaperien vuoden 1997 liikevoitto laski, mikä johtui edellisvuotta alemmista myyntihinnoista. Myös Pakkausmateriaalit-toimialan liikevoitto heikkeni. Muiden toimialojen liikevoitot sen sijaan paranivat. Kustannuskehitys oli maltillista. Tähän vaikutti myös fuusion mahdollistama päällekkäisten toimintojen karsiminen ja tehokkuuden nosto.

Voitto ennen satunnaiseriä oli 5 572 (3 555) Mmk. Nettorahoituskulut ilman kurssieroja ja osakkuusyhtiöiden tuloksia, 1 528 (1 780) Mmk, vähenivät 252 Mmk. Rahoituskuluihin sisältyy osuus osakkuusyhtiöiden voitoista 99 (tappioista 129) Mmk ja kurssitappioita 385 (127) Mmk.

Verot olivat 1 376 (1 145) Mmk. Veroihin sisältyy laskennallisen verovelan lisäystä 454 (439) Mmk.

TUOTANTO JA LIIKEVAIHTO

Konsernin paperin tuotanto nousi uuteen ennätykseen 7,198 (6,134) miljoonaa tonniin. Tuotanto, Simpele poislukien, kasvoi 20 %. Aikakauslehtipaperin tuotanto lisääntyi 19 %, sanomalehtipaperin 18 % ja hienopaperin 22 %. Kapasiteetin käyttöaste oli keskimäärin 96 (84) %.

Sahatavaran tuotanto oli 2,050 (1,857) miljoonaa kuutiometriä, 10 % enemmän kuin edellisellä vuonna. Vanerin tuotanto kasvoi 15 % ja oli 710 000 (617 000) kuutiometriä.

Liikevaihto oli 50 406 (51 757) Mmk. Liikevaihtoon sisältyy metalliteollisuuskonserni Rauman liikevaihto 3 958 Mmk touko-kuun loppuun saakka. Vertailukelpoinen liikevaihto kasvoi 12 %.

Viennin ja ulkomaantoimintojen osuus liikevaihdosta oli 84 (83) %.

HENKILÖSTÖ

Konsernin henkilöstö oli keskimäärin 38 286 (44 808) ja emoyhtiön 14 927 (16 228). Vuoden lopussa konsernin henkilöstö oli 33 814 (43 636). Henkilöstön vähenemisestä Rauman osuus oli 10 014.

INVESTOINNIT

Nettoinvestoinnit käyttöomaisuuteen olivat 2 465 (4 432) Mmk. Bruttoinvestoinnit olivat 7 875 (6 032) Mmk ja osakkeiden sekä

muun käyttöomaisuuden myynnit, laskettuna myyntihintaan, 5 410 (1 600) Mmk.

Suurin yksittäinen investointi oli Blandin Paper Companyn hankinta, 3,5 miljardia markkaa. Osakeostot olivat 1,2 mrd. mk, joista suurimmat koskivat Kemijoki Oy:n vesivoimaosakkeita ja osakkuusyhtiö Oy Metsä-Botnia Ab:n osakkeita. Viimeksi mainittu liittyy järjestelyihin, joilla Joutsenon ja Metsä-Serlan Äänekosken sellutehtaat siirtyivät Metsä-Botnian omistukseen.

Investoinnit muuhun käyttöomaisuuteen olivat 3,2 mrd. mk, mistä Rauman uuden LWC-paperitehtaan osuus oli 1,3 mrd. mk. Uusi paperikone, jonka tuotantokapasiteetti on 400 000 tonnia vuodessa, käynnistyi tammikuussa 1998. Investoinnin kokonaiskustannus on 2,0 mrd. mk.

Kajaanin paperitehtaan puunkäsittelyn ja kuorimon uusinta valmistui joulukuussa. Vuodenvaihteessa keskeneräisinä olleista hankkeista merkittävimmät olivat Shottonin siistaamon laajennus sekä Pietarsaaren PK 1:n, Jämsänkosken PK 3:n sekä Blandinin PK 6:n modernisoinnit.

TUTKIMUS JA KEHITYS

Konsernin tutkimus- ja kehitysmenot olivat 209 (207) Mmk. Tutkimuksen ja kehityksen painopiste oli tuotekehityksessä, tärkeimpänä Rauman uuden paperikoneen LWC-laatu. Myös tuotantoprosessien kehittäminen sekä materiaalien ja energian käytön tehostaminen olivat tutkimus- ja kehitystoiminnan kohteina.

RAHOITUS

Konsernin omavaraisuusaste per 31.12.1997 oli laskennallisen verovelan erottamisen jälkeen 40,1 (37,2) %. Vastaava velkaantumisaste oli 93 (104) %. Ilman verovelan erottamista omavaraisuusaste oli 45,0 (41,4) %.

Liiketoiminnan nettokassavirta oli 6 460 (6 243) Mmk. Korolliset nettovelat olivat vuoden lopussa 25 284 (25 684) Mmk. Lainojen keskikorko oli 5,7 (6,1) %.

Marraskuussa UPM-Kymmene laski liikkeelle ensimmäisen USA:n markkinoille suunnatun joukkovelkakirjalainansa. Yhteensä 600 miljoonan USD:n lainasta 225 miljoonaa dollaria on otettu kymmeneksi vuodeksi ja 375 miljoonaa 30 vuodeksi. Kansainväliset luokituslaitokset Standard & Poor's ja Moody's antoivat lainalle BBB+ ja Baa1 -luokitukset.

OSAKKEET

UPM-Kymmenen osakkeiden vaihto oli Helsingin Arvopaperipörssissä 18 582 (11 734) Mmk. Osakkeen korkein noteeraus oli 152,40 mk syyskuussa ja alin 94,00 mk helmikuussa.

UPM-Kymmene Oyj:n varsinainen yhtiökokous päätti 10.4.1997 vuodelta 1996 jaettavasta osingosta hallituksen ehdotuksen mukaisesti. Osinkoina luovutettujen Rauma Oy:n osakkeiden arvo yhtiön ja suomalaisen osingonsaajan verotuksessa on osingonmaksupäivän 6.5.1997 keskipäivän eli 109,11 mk kappaletta.

Lokakuussa UPM-Kymmene ilmoitti aikovansa maksaa koko-

naisuudessaan takaisin vuodelta 1993 olevan 750 Mmk:n pääomallainan ehtoisen vaihtovelkakirjalainan. Osakkeen kurssilaskun vuoksi takaisinmaksun edellytykset kuitenkin raukesivat.

Vuoden aikana merkittiin uusia osakkeita optiotodistusten ja vaihtovelkakirjalainojen perusteella yhteensä 3 014 938 kappaletta. Osakkeiden lukumäärä oli vuoden päättyessä 270 388 761 ja osakepääoma 2 703 887 610 mk. Liikkeeseen laskettujen optio- tai vaihtovelkakirjalainojen perusteella tehtävillä merkinnöillä osakkeiden määrä voi vielä kasvaa enintään 284 061 603 osakkeeseen.

Hallituksella ei ole voimassa olevia osakepääoma-, optilainan- tai vaihtovelkakirjalainavaltuuksia.

Joulukuussa hallitus ilmoitti esittävänsä 25.3.1998 pidettävälle UPM-Kymmene Oyj:n varsinaiselle yhtiökokoukselle että yhtiö ostaisi omia osakkeitaan sekä valtuuttaisi hallituksen myymään niitä edelleen.

YHTIÖN JOHTO

Yhtiökokous valitsi uudelleenvalinnasta kieltäytyneen professori Jorma Routin tilalle uudeksi hallituksen jäseneksi Nokia Oyj:n toimitusjohtajan Jorma Ollilan. Järjestäytymiskokouksessaan hallitus valitsi uudeksi puheenjohtajakseen Thomesto Trading Yhtiöt Oy:n toimitusjohtajan L.J. Jouhkin sekä varapuheenjohtajiksi Merita Pankin pääjohtajan Vesa Vainion ja Pohjola-yhtiöiden pääjohtajan Iiro Viinasen.

ALKANEEN VUODEN NÄKYMÄT

Paino- ja kirjoituspaperien kysyntä on jatkunut hyvänä yhtiön päämarkkinoilla myös vuoden 1998 alussa. Vahvan kysynnän ansiosta myyntihintoja on voitu korottaa useimmilla markkinoilla.

Aikakaus- ja sanomalehtipaperien tuotantokapasiteetti kasvaa alkaneena vuonna vain vähän, minkä perusteella näiden tuotteiden markkinanäkymät arvioidaan suhteellisen vakaiksi. Markkinakuvaa varjostaa Kaakkois-Aasian maiden talouskriisi. Sen vaikutuksia paperin kulutukseen yhtiön päämarkkinoilla Euroopassa ja Yhdysvalloissa on tässä vaiheessa vaikea arvioida. Hienopaperimarkkinoilla vallitsee lievä ylitarjonta, jota Kaakkois-Aasian talousongelmien syveneminen pahentaisi, koska rakenteilla on uutta, näitä markkinoita varten suunniteltua tuotantokapasiteettia.

Useimpien UPM-Kymmenen valmistamien pakkausmateriaalien ja erikoistuotteiden kysynnän arvioidaan jatkuvan vakaana.

Sahatarvarasta on ylitarjontaa, joka on johtanut hintojen laskuun. Vanerin kysynnän arvioidaan jatkuvan hyvänä. Uhkana on hintakilpailu aasialaisten tuottajien kanssa joissakin vanerilaaduissa.

Konsernin investoinnit ovat suunnitelmien mukaan alkaneena vuonna noin 3,5 miljardia markkaa.

HALLITUKSEN VOITONJAKOEHDOTUS

Vapaa oma pääoma konsernitaseen 31.12.1997 mukaan on 16 185 miljoonaa markkaa, josta voitonjakokelpoiset varat ovat	mk	6 706 100 000,00
Emoyhtiön vapaa oma pääoma taseen 31.12.1997 mukaan on 7 317 miljoonaa markkaa, josta voitonjakokelpoiset varat ovat	mk	7 316 657 506,73
Hallitus ehdottaa yhtiökokoukselle, että osinkoa jaetaan 269 623 761:lle osakkeelle, 5,50 markkaa osaketta kohti	mk	1 482 930 685,50
hallituksen käytettäväksi yleishyödyllisiin tarkoituksiin varataan	mk	800 000,00
ja loppuosa jätetään käyttämättömiin voittovaroihin.		

Helsingissä helmikuun 16 päivänä 1998

L.J. Jouhki
Puheenjohtaja

Vesa Vainio

Iiro Viinanen

Casimir Ehrnrooth

Jouko K. Leskinen

Tauno Matomäki

Yrjö Niskanen

Jorma Ollila

Gustaf Serlachius

Juha Niemelä
Toimitusjohtaja

Konsernituloslaskelma

Mmk, 1.1.-31.12.	Viite	1997	1996	1995
Liikevaihto	(1)	50 406	51 757	54 738
Liiketoiminnan muut tuotot	(2)	2 602	864	473
Kulut	(3)	-42 668	-43 760	-44 005
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	(4)	264	-32	405
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista	(5)	-3 218	-3 238	-3 107
Liikevoitto	(6)	7 386	5 591	8 504
Rahoitustuotot ja -kulut	(7)			
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	(4)	99	-129	-48
Osinkotuotot		59	55	51
Korkotuotot		180	293	357
Muut rahoitustuotot		17	27	26
Kurssierot		-385	-127	-14
Korkokulut		-1 658	-2 004	-2 443
Muut rahoituskulut		-127	-117	-152
Poistot sijoituksista		1	-34	-3
		-1 814	-2 036	-2 226
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja		5 572	3 555	6 278
Satunnaiset tuotot ja kulut	(8)			
Satunnaiset tuotot		-	424	436
Satunnaiset kulut		-	-429	-1 005
		-	-5	-569
Voitto ennen veroja		5 572	3 550	5 709
Verot	(10)			
Välittömät verot		-922	-706	-843
Laskennallisen verovelan muutos		-454	-439	-970
		-1 376	-1 145	-1 813
Tilikauden voitto ennen vähemmistöosuutta		4 196	2 405	3 896
Vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta		-14	-111	-96
Tilikauden voitto		4 182	2 294	3 800

Konsernitase

Mmk	Viite	31.12.1997	31.12.1996
VASTAAVAA			
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	(11)		
Aineettomat hyödykkeet			
Perustamis- ja järjestelymenot		16	22
Aineettomat oikeudet		246	205
Liikearvo		39	165
Konserniliikearvo		1 158	688
Muut pitkävaikutteiset menot		245	407
Ennakkomaksut		36	3
		1 740	1 490
Aineelliset hyödykkeet			
Maa- ja vesialueet		7 110	7 083
Rakennukset ja rakennelmat		7 663	7 908
Koneet ja kalusto		22 683	23 184
Muut aineelliset hyödykkeet		584	590
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat		1 971	935
		40 011	39 700
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			
Osakkuusyritysosakkeet ja -osuudet		5 280	3 547
Muut osakkeet ja osuudet		2 427	2 448
Lainasaamiset		1 236	1 117
Muut sijoitukset		25	
		8 968	7 112
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			
Vaihto-omaisuus			
Aineet ja tarvikkeet		2 254	2 924
Keskeneräiset tuotteet		209	855
Valmiit tuotteet ja tavarat		2 931	3 513
Muu vaihto-omaisuus		399	549
Ennakkomaksut		431	291
		6 224	8 132
Saamiset			
	(12)		
Myyntisaamiset		6 262	6 743
Lainasaamiset		66	151
Siirtosaamiset		1 341	1 250
Muut saamiset		607	421
		8 276	8 565
Rahat ja pankkisaamiset		2 585	2 729
		67 804	67 728

Konsernin kassavirtalaskelma

Mmk	1997	1996
Liiketoiminta		
Liikevoitto	7 386	5 591
Suoriteperusteisten erien peruminen ^{a)}	880	2 817
Nettokäyttöpääoman muutos ^{b)}	552	630
Liiketoiminnan kassavirta	8 818	9 038
Saadut korot	173	282
Maksetut korot	-1 739	-2 100
Saadut osingot	59	55
Muut rahoituserät	-456	-124
Maksetut verot	-395	-908
Liiketoiminnan nettokassavirta	6 460	6 243
Investoinnit		
Ostetut konserniyhtiöt ^{c)}	-3 190	-40
Ostetut osakkuusyhtiöt	-479	-593
Muiden osakkeiden ostot	-220	-330
Muun käyttöomaisuuden ostot	-2 472	-5 575
Myydyt konserniyhtiöt	959	
Osakkuusyhtiöiden myynti	54	908
Muiden osakkeiden myynti	2 597	550
Muun käyttöomaisuuden myynti	386	246
Muiden pitkäaikaisten sijoitusten lisäys (-) tai vähennys (+)	398	-49
Investointien nettokassavirta	-1 967	-4 883
Kassavirta ennen rahoitusta	4 493	1 360
Rahoitus		
Pitkäaikaisten lainojen nostot (+) tai lyhennykset (-)	-2 566	-2 869
Lyhytaikaisten korollisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-685	2 742
Korollisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-171	369
Maksetut osingot ^{d)}	-1 203	-1 203
Osakeanti ja -vaihdot	186	37
Muut erät	-219	68
Rahoituksen nettokassavirta	-4 658	-856
Rahojen ja pankkisaamisten nettolisäys (+) tai -vähennys (-) ^{e)}	-144	504
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	2 729	2 225
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	2 585	2 729

Lisätietoja konsernin kassavirtalaskelmaan

	Konserni	
	1997	1996
a) Suoriteperusteisten erien peruminen		
Poistot	3 218	3 258
Käyttöomaisuuden myyntivoitot (-) tai -tappiot (+)	-2 160	-674
Osuudet osakkuusyhtiöiden tuloksista	-264	32
Muut erät	86	201
Yhteensä	880	2 817
b) Nettokäyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	274	1 393
Korottomien lyhytaikaisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	1 427	490
Korottomien lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-1 149	-1 253
Yhteensä	552	630
c) Lisätiedot ostetuista konserniyhtiöistä		
Ostettujen yhtiöiden vaikutus konsernin varoihin ja velkoihin		
Käyttöomaisuus	-4 096	-26
Vaihto-omaisuus	-276	-12
Saamiset	-2 744	-30
Pitkäaikainen vieras pääoma	606	
Lyhytaikainen vieras pääoma	2 674	28
Muut erät	228	
Kassavirta	-3 608	-40
Ostettujen yhtiöiden rahat ja pankkisaamiset	418	
Kassavirta ilman ostettujen yhtiöiden rahoja ja pankkisaamisia	-3 190	-40
d) Maksetut osingot		
Osingoista maksettiin vuonna 1997 rahana 423 Mmk ja Rauma Oy:n osakkeina markkina-arvoon 780 Mmk (tasearvoon 288 Mmk).		
e) Rahojen ja pankkisaamisten muuntoero		
Rahat ja pankkisaamiset 1.1.	2 729	2 225
Rahojen ja pankkisaamisten muuntoero	21	
	2 750	2 225
Rahojen ja pankkisaamisten lisäys/vähennys	-165	504
Rahat ja pankkisaamiset 31.12.	2 585	2 729

Emoyhtiön tuloslaskelma

Emoyhtiön rahoituslaskelma

Mmk	1.1.-31.12. 1997	1.5.-31.12. 1996
Liikevaihto	25 388	16 018
Valmisteverastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-269	-230
Valmistus omaan käyttöön	95	82
Liiketoiminnan muut tuotot (2)	3 433	544
Kulut		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat		
Ostot tilikauden aikana	-12 876	-7 332
Varastojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-117	-220
Ulkopuoliset palvelut	-1 635	-856
Henkilöstökulut (3)	-3 658	-2 563
Vuokrat	-214	-137
Muut kulut	-3 399	-1 955
	-21 899	-13 063
Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista (5)	-1 689	-1 137
Liikevoitto	5 059	2 214
Rahoitustuotot ja -kulut (7)		
Osinkotuotot	1 172	599
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista	169	154
Muut rahoitustuotot	184	117
Kurssierot	-530	-75
Korkokulut	-1 182	-945
Muut rahoituskulut	-76	-42
Poistot sijoituksista	-1	-100
	-264	-292
Voitto ennen satunnaisia, varauksia ja veroja	4 795	1 922
Satunnaiset tuotot ja kulut (8)		
Satunnaiset tuotot	626	932
Satunnaiset kulut	-27	-142
	599	790
Voitto ennen varauksia ja veroja	5 394	2 712
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+) (9)	-1 091	-1 110
Vapaaehtoisten varausten lisäys (-) tai vähennys (+)		361
Välittömät verot (10)	-1 020	-462
Tilikauden voitto	3 283	1 501

Mmk	1.1.-31.12. 1997	1.5.-31.12. 1996
Liiketoiminta		
Tulorahoitus		
Liikevoitto	5 059	2 214
Poistot	1 689	1 137
Rahoitustuotot ja -kulut	-264	-292
Satunnaiserät	48	790
Välittömät verot	-1 020	-462
	5 512	3 387
Käyttöpääoman muutos		
Vaihto-omaisuuden lisäys (-) tai vähennys (+)	255	-1 979
Lyhytaikaisten liikesaamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-1 354	-897
Korottomien lyhytaikaisten velkojen lisäys (+) vähennys (-)	114	1 778
	-985	-1 098
Liiketoiminnan kassavirta	4 527	2 289
Investoinnit		
Käyttöomaisuuden lisäykset	-6 252	-23 642
Käyttöomaisuuden vähennykset	3 849	11 496
	-2 403	-12 146
Kassavirta ennen rahoitusta	2 124	-9 857
Rahoitus		
Pitkäaikaisten saamisten lisäys (-) tai vähennys (+)	-2 393	6 133
Pitkäaik. lainojen lisäys (+) tai vähennys (-)	-218	2 134
Lyhytaikaisten lainojen lisäys (+) tai vähennys (-)	1 267	1 353
Konserniavustukset	551	
Osingot *)	-1 203	
Osakeanti ja -vaihdot	186	37
Pääomalainan lunastukset	-147	
Muut rahoituserät	-153	-1
	-2 110	9 656
Likvidien varojen vähennys (-) tai lisäys (+)	14	-201

*) Osingoista maksettiin vuonna 1997 rahana 423 Mmk ja Rauma Oy:n osakkeina markkina-arvoon 780 Mmk (tasearvoon 288 Mmk).

Emoyhtiön tase

Mmk	31.12. 1997	31.12. 1996	Mmk	31.12. 1997	31.12. 1996
VASTAAVAA			VASTATTAVAA		
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset (11)			Oma pääoma (13)		
Aineettomat hyödykkeet			Sidottu oma pääoma		
Aineettomat oikeudet	75	102	Osakepääoma	2 704	2 674
Liikearvo	31	36	Osakeanti		37
Muut pitkävaikutteiset menot	130	254	Vararahasto	3 759	3 566
Ennakkomaksut	35	1	Arvonkorotusrahasto	3 552	3 660
	271	393		10 015	9 937
Aineelliset hyödykkeet			Pääomalaina	603	750
Maa- ja vesialueet	6 238	6 251	Vapaa oma pääoma		
Rakennukset ja rakennelmat	3 793	3 972	Edellisten tilikausien voitto	4 034	3 397
Koneet ja kalusto	12 828	14 010	Tilikauden voitto	3 283	1 501
Muut aineelliset hyödykkeet	403	421		7 317	4 898
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	1 598	767	Varaukset		
	24 860	25 421	Kertynyt poistoero	10 154	9 122
Käyttöomaisuusarvopaperit ja muut pitkäaikaiset sijoitukset			Pakolliset varaukset (14)	125	141
Osakkuusyrittösakkeet ja -osuudet	4 476	3 305	Vieras pääoma (15)		
Tytäryhtiösakkeet	7 559	7 196	Pitkäaikainen		
Muut osakkeet ja osuudet	2 151	1 962	Joukkovelkakirjalainat	4 735	1 433
Lainasaamiset	5 961	3 553	Vaihtovelkakirjalainat	959	960
Muut sijoitukset	9	9	Lainat rahoituslaitoksilta	5 070	6 287
	20 156	16 025	Eläkelainat	3 120	3 203
Vaihto- ja rahoitusomaisuus			Muut pitkäaikaiset velat	23	206
Vaihto-omaisuus				13 907	12 089
Aineet ja tarvikkeet	1 036	1 190	Lyhytaikainen		
Keskeneräiset tuotteet	43	54	Pitkäaikaisten lainojen lyhennyserät	1 385	3 421
Valmiit tuotteet ja tavarat	821	1 095	Lainat rahoituslaitoksilta	2 316	2 410
Ennakkomaksut	424	240	Saadut ennakot	210	379
	2 324	2 579	Ostovelat	1 274	1 499
Saamiset (12)			Siirtovelat	2 288	1 683
Myyntisaamiset	2 163	1 997	Muut lyhytaikaiset velat	5 207	3 926
Lainasaamiset	2 206	1 198		12 680	13 318
Siirtosaamiset	849	752			
Muut saamiset	234	166			
	5 452	4 113			
Rahat ja pankkisaamiset	1 738	1 724			
	54 801	50 255		54 801	50 255

Tilinpäätöksen liitetiedot

Tilinpäätösperiaatteet 1997

KONSERNIN MUODOSTUMINEN

UPM-Kymmene Oyj syntyi, kun Kymmene Oy ja Repola Oy fuusioitiin kombinaatiofuusiossa 30.4.1996. Vuoden 1996 vertailutiedoissa emoyhtiön tilinpäätös on ajalta 1.5.–31.12.1996 ja konsernitilinpäätös sisältää 30.4.1996 fuusioitujen yhtiöiden, Kymmene Oy:n ja Repola Oy:n sekä näiden tytäryhtiöiden tilinpäätökset ajalta 1.1.–31.12.1996. Vuoden 1995 vertailutiedoissa konsernin luvut on laskettu sulautuneiden yhtiöiden konsernitilinpäätöksien yhdistelminä.

KONSERNITILINPÄÄTÖS

UPM-Kymmene-konsernin konsernitilinpäätös laaditaan noudattaen suomalaista tilinpäätöskäytäntöä. Tilinpäätös laaditaan Suomen markoissa perustuen alkuperäisiin hankintamenoihin lukuun ottamatta eräitä tase-eriä, joiden kirjanpitoarvoa on korotettu.

Konsernitilinpäätös laaditaan hankintamenomenetelmällä ja konsernitilinpäätökseen sisältyvät ne yhtiöt, joissa emoyhtiöllä on kirjanpitolain tarkoittama määräämisvalta. Hankintamenosta syntyy eliminointiero siltä osin, kun hankintameno ylittää tytäryhtiön hankintahetken oman pääoman. Jos käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo on käypää arvoa alempi, eliminointiero kohdistetaan tytäryhtiön käyttöomaisuuteen ja poistetaan ao. käyttöomaisuusryhmän poistosuunnitelman mukaan. Loppuosa eliminointierosta on konserniliikarvoa, joka poistetaan suunnitelman mukaan.

Konsernitilinpäätökseen on yhdistelty kaikki konserni- ja osakkuusyhtiöt pieniä kiinteistö- ja asuntoyhtiöitä lukuun ottamatta. Poisjätetyillä yhtiöillä ei ole vaikutusta konsernin tulokseen eikä vapaaseen omaan pääomaan. Tilikauden aikana hankitut tytäryhtiöt sisältyvät konsernituloslaskelmaan hankintahetkestä lähtien ja myydyt myyntihetkeen saakka.

Konsernin sisäiset liiketapahtumat, sisäisten toimitusten realisoitumattomat katteet, sisäiset saamiset ja velat sekä sisäinen voitonjako eliminoidaan konsernitilinpäätöksessä. Vähemmistöosuudet erotetaan konsernin omasta pääomasta, varauksista ja tuloksesta sekä esitetään omana eränään.

Osakkuusyhtiöt yhdistellään konsernitilinpäätökseen pääomaosuusmenetelmällä. Tällöin konsernin tuloslaskelmaan sisällytetään osinkotuottojen sijasta konsernin omistusosuutta vastaava osuus osakkuusyhtiön tuloksesta huomioiden hankinnan yhteydessä syntyneen liikearvon poistot tilikaudella. Vastaavasti taseessa esitetään osakkeiden arvona osuus osakkuusyhtiöiden omista pääomista ja verovelalla vähennetyistä varauksista huomioiden liikearvo ja siitä tehdyt kertyneet poistot. Voimayhtiöiden liikearvo on kohdistettu kulumattomaan käyttöomaisuuteen.

Liiketoimintaan liittyvien osakkuusyhtiöiden tulos esitetään liikevoitossa ja muiden osakkuusyhtiöiden tulos esitetään rahoitus-erissä.

VALUUTTAMÄÄRÄISET ERÄT

Konsernin suomalaisten yhtiöiden ulkomaanrahan määräiset liike-tapahtumat kirjataan tapahtumapäivän kurssiin. Tilinpäätös-hetkellä taseessa olevat saamiset, velat ja vastuut muutetaan Suomen markoiksi tilinpäätöspäivän keskikurssiin. 1.7.1997 alkaen myyntisaamisten arvostamisesta syntyneet kurssierot on kirjattu liikevaihtoon ja ostovelkojen kurssierot on kirjattu kuluihin. Muiden saamisten ja velkojen arvostamisesta syntyneet kurssierot kirjataan rahoituksen kurssieroihin.

Valuutta- ja korkoriskien kattamiseksi tehtyjen suojausten arvomuutokset kirjataan siten, että korkojen osuus jaksotetaan korkotuotoksi ja -kuluksi. Konsernin nettokassavirtaan liittyvien myyntitermiinien kurssierot on 1.7.1997 alkaen kirjattu liikevaihtoon. Muut suojauksesta aiheutuvat valuuttakurssierot kirjataan rahoituksen kurssieroihin. Avoinna olevat suojausinstrumentit arvostetaan tilinpäätöspäivän keskikurssiin ja kirjataan tulostulosvai-kutteisesti lukuunottamatta konsernin nettokassavirtaan liittyviä myyntitermiinejä, jotka kirjataan tulostulosvai-kutteisesti kassavirran toteutuessa.

Ulkomaisten tytäryhtiöiden tuloslaskelmat muunnetaan Suomen markoiksi käyttämällä vuosineljänneksittäisiä keskikursseja. Taseet muunnetaan Suomen markoiksi Suomen Pankin tilinpäätös-päivänä julkaisemaan keskikurssiin. Eri kurssien käytöstä syntyvät erot kirjataan konsernin omaan pääomaan.

Pääosa ulkomaisten tytäryhtiöiden omista pääomista on suojat-tu valuuttamääräisillä lainoilla sekä termiiniosopimuksilla ns. equity hedging -menetelmää käyttäen, jolloin ko. oman pääoman muun-ton ja vastaavan rahoituserän kurssierot esitetään nettomääräisenä konsernin omassa pääomassa.

VAIHTO-OMAISUUS

Vaihto-omaisuus on arvostettu hankintameno, johon muuttuvien valmistusmenojen lisäksi sisältyy osuus hankinnan ja valmistuksen kiinteistä menoista, kuitenkin korkeintaan todennäköiseen luovu-tushintaan tai jälleenhankintahintaan.

KÄYTTÖOMAISUUS JA POISTOT

Käyttöomaisuus on merkitty taseeseen alkuperäiseen hankinta-menoon vähennettynä suunnitelman mukaisilla poistoilla. Tase-arvoon sisältyy lisäksi maa-alueiden, rakennusten ja osakkeiden arvokorotuksia. Suunnitelman mukaisia poistoja laskettaessa käytetään seuraavia taloudellisia elinikiä:

Rakennukset ja rakennelmat	25–40 vuotta
Raskaat koneet	15–20 vuotta
Kevyet koneet ja kalusto	5–15 vuotta
Muu aineellinen käyttöomaisuus	5–12 vuotta
Liikearvo ja muut aineettomat hyödykkeet	5–20 vuotta

Maa- ja vesialueista sekä arvokorotuksista ei tehdä poistoja.

LIKEVAIHTO

Liikevaihtoa laskettaessa myyntituotoista vähennetään alennukset ja välilliset verot. Liikevaihtoon sisältyy myös kurssieroja valuuttamääräisten erien kohdassa selostetulla tavalla.

TUTKIMUS JA TUOTEKEHITYS

Tutkimus- ja tuotekehitykset kirjataan kuluksi niiden syntymissä vuosina.

ELÄKEJÄRJESTELYT

Konsernin suomalaisissa yhtiöissä henkilöstön eläketurva on järjestetty osittain kotimaisissa vakuutusyhtiöissä, osittain omissa eläkesäätiöissä sekä osittain suoraan yhtiön toimesta. Ulkomaisten yhtiöiden eläkejärjestelyt on hoidettu paikallisen käytännön mukaisesti.

SATUNNAISET TUOTOT JA KULUT

Satunnaisiksi katsotaan sellaiset tuotot ja kulut, jotka perustuvat tavanomaisesta toiminnasta poikkeaviin, kertaluontoisiin ja olennaisiin tapahtumiin, ja ne esitetään verovaikutuksella vähennettyinä.

POISTOERO JA VAPAAEHTOISET VARAUKSET

Suomen ja joidenkin muiden maiden verolainsäädäntö antaa yrityksille mahdollisuuden siirtää ennaikaisina kuluina osan verotamattomasta tuloksesta erilaisiksi varauksiksi taseeseen. Nämä varaukset otetaan huomioon vain, jos ne on kirjattu kirjanpitoon.

Konsernitaseessa olevat vapaaehtoiset varaukset sekä kertynyt poistoero jaetaan vuodesta 1997 alkaen vapaaseen omaan pääomaan ja laskennalliseen verovelkaan. Tilikauden aikana tapahtunut vapaaehtoisten varausten ja poistoeron muutos jaetaan tuloslaskelmassa tilikauden tulokseen ja laskennallisen verovelan muutokseen. Vertailuvuosien luvut on muutettu vastaavasti.

Suomen osakeyhtiölain mukaan konsernin vapaaseen omaan pääomaan merkityt vapaaehtoiset varaukset ja poistoero eivät ole voitonjakokelpoista vapaata omaa pääomaa.

PAKOLLISET VARAUKSET

Pakollisina varauksina esitetään taseessa menoja, joihin on sitouduttu, mutta jotka eivät ole vielä realisoituneet. Näitä voivat olla mm. eläkevastuu sekä lopettamis- ja saneerausikulut.

Pakollisten varausten muutokset sisältyvät tuloslaskelmassa ao. kulujen ryhmään.

VÄLITTÖMÄT VEROT

Konsernin veroihin kirjataan konserniyhtiöiden tilikauden tuloksia vastaavat suoriteperusteiset verot tai osingonjaon perusteella määräytyvät verot sekä aikaisempien tilikausien verojen oikaisu, samoin kuin laskennallisen verovelan muutos. Konsernin sisäiseen osingonjakoon perustuva yhtiöveron hyvitys eliminoidaan välittömistä veroista.

Konsernituloslaskelman ja emoyhtiön tuloslaskelman liitetiedot, Mmk

	Konserni			Emoyhtiö	
	1997	1996	1995	1997	5-12/1996
1 Liikevaihto toimialoittain					
Aikakauslehtipaperit	11 888	11 172	12 322		
Sanomalehtipaperit	5 795	5 780	5 676		
Hienopaperit	7 144	6 220	7 140		
Pakkausmateriaalit	5 001	4 664	4 764		
Sahateollisuus	4 531	3 725	3 773		
Vaneriteollisuus	3 475	3 144	3 084		
Erikoistuotteet	4 555	3 574	3 528		
Sellu	4 248	4 106	6 070		
Muu	12 499	10 525	11 344		
Konsernin sisäinen liikevaihto	-12 903	-11 759	-13 393		
Jatkuvat liiketoiminnat	46 233	41 151	44 308		
Poistuneet liiketoiminnat ¹⁾	4 173	10 606	10 430		
Yhteensä	50 406	51 757	54 738		
Liikevaihto markkina-alueittain					
Suomi	7 452	6 908	5 990		
Iso-Britannia	7 199	5 951	6 416		
Saksa	6 649	6 749	7 220		
Ranska	4 908	4 333	5 319		
Muu EU	9 926	9 021	10 209		
Muu Eurooppa	3 066	2 600	2 586		
Pohjois-Amerikka	2 858	2 043	2 665		
Muu maailma	4 175	3 546	3 903		
Jatkuvat liiketoiminnat	46 233	41 151	44 308		
Poistuneet liiketoiminnat ¹⁾	4 173	10 606	10 430		
Yhteensä	50 406	51 757	54 738		
2 Liiketoiminnan muut tuotot					
Käyttöomaisuuden myyntivoitot ²⁾	2 290	677	361	3 189	477
Vuokratuotot	93	74	44	79	47
Muut liiketoiminnan tuotot	219	113	68	165	20
Liiketoiminnan muut tuotot yhteensä	2 602	864	473	3 433	544

¹⁾ Poistuneissa liiketoiminnoissa on raportoitu Rauma-konserni ja Simpele.

²⁾ Konsernin myyntivoittoihin 1997 sisältyy Chapelle Darblayn LWC-paperitehtaan myyntitappio 747 Mmk.

	Konserni			Emoyhtiö	
	1997	1996	1995	1997	5-12/1996
3 Kulut					
Valmisteverastojen lisäys/vähennys (-/+)	259	990	-751		
Valmistus omaan käyttöön	-116	-154	-138		
Aineet, tarvikkeet ja tavarat					
Ostot tilikauden aikana	25 843	21 459	24 200	12 876	7 332
Varastojen lisäys/vähennys (-/+)	394	428	-792	117	220
Ulkopuoliset palvelut	3 950	4 593	4 149	1 635	856
Henkilöstökulut *	7 790	9 730	9 490	3 658	2 563
Vuokrat	423	410	436	214	137
Muut kulut	4 125	6 304	7 411	3 399	1 955
Kulut yhteensä	42 668	43 760	44 005	21 899	13 063
* Henkilöstökulut					
Hallitusten ja toimitusjohtajien palkat	124	154	147	4	3
Muut palkat	6 164	7 324	7 020	2 850	2 011
Eläkekulut ja -vakuutusmaksut	750	953	1 006	474	314
Muut henkilösivukulut	752	1 299	1 317	330	235
Henkilöstökulut yhteensä	7 790	9 730	9 490	3 658	2 563
Emoyhtiössä luontoisetujen yhteenlaskettu raha-arvo oli 13,5 (9,5) Mmk.					
4 Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista					
Oy Metsä-Botnia Ab	170	-15	361		
Oy Metsä-Rauma Ab	32	-57			
Corenso United Oy Ltd	9	7	26		
Pohjolan Voima Oy	25	22	9		
Muut	28	11	9		
Yhteensä liikevoitossa	264	-32	405		
Rauma Oy	119				
FY-Industries Oy/Finnyards Oy	-22	-140	-76		
Muut	2	11	28		
Yhteensä rahoitustuotoissa ja -kuluissa	99	-129	-48		
5 Poistot käyttöomaisuudesta ja muista pitkävaikutteisista menoista					
Perustamis- ja järjestelymenot	10	10	10		
Aineettomat oikeudet	33	43	45	17	12
Liikearvo	7	19	16	5	4
Konserniliikearvo	39	96	109		
Muut pitkävaikutteiset menot	58	108	92	34	61
Rakennukset ja rakennelmat	348	363	352	171	114
Koneet ja kalusto	2 655	2 532	2 423	1 427	923
Muut aineelliset hyödykkeet	68	67	60	35	23
Poistot yhteensä	3 218	3 238	3 107	1 689	1 137

	Konserni			Emoyhtiö	
	1997	1996	1995	1997	5-12/1996
6 Liikevoitto toimialoittain					
Aikakauslehtipaperit	1 077	2 072	2 803		
Sanomalehtipaperit	527	1 044	969		
Hienopaperit	347	85	719		
Pakkausmateriaalit	289	382	209		
Sahateollisuus	317	-48	135		
Vaneriteollisuus	274	139	25		
Erikoistuotteet	357	339	364		
Sellu	442	-176	2 228		
Muu toiminta	1 386	247	-163		
Toimialat yhteensä	5 016	4 084	7 289		
Myyntivoitot netto, muu toiminta	2 052	620	320		
Yhteensä	7 068	4 704	7 609		
Poistuneet liiketoiminnat	318	887	895		
Yhteensä	7 386	5 591	8 504		
7 Konsernin sisäiset rahoitustuotot ja -kulut					
Osinkotuotot				864	459
Korkotuotot pitkäaikaisista sijoituksista				153	121
Muut rahoitustuotot				92	20
Kurssierot				118	32
Korkokulut				-96	-84
8 Satunnaiset tuotot ja kulut					
Satunnaiset tuotot					
Konserniavustukset				575	
Pohjolan Voiman osakkeiden myyntivoitto		421			403
Diffuusion 1.1.1991 liikevaihtoveropalautus		135			135
Rauman osakkeiden myyntivoitto			431		
Fuusiovoitot				51	394
Muut		19	5		
- Satunnaiserien verovaikutus		-151			
Satunnaiset tuotot yhteensä	-	424	436	626	932

	Konserni			Emoyhtiö	
	1997	1996	1995	1997	5-12/1996
Satunnaiset kulut					
Konserniavustukset				-25	
Eläkevastuut		-149			-114
Ylimääräinen poisto liikearvosta		-100			
Varaus investointiavustuksen palautukseen		-81			
Fuusiotappiot				-2	-17
Kirjanpitoperiaatteiden muutoksesta johtuva osakkuusyhtiöiden yhdistely			-380		
Arvonlennus Polar-Yhtymän osakkeista ja muista sijoituksista			-99		
Arvonlennus Finnyardsin osakkeista ja saatavista			-177		
Muut		-99	-349		-11
Satunnaiset kulut yhteensä	-	-429	-1 005	-27	-142
9 Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)					
Aineettomat oikeudet				2	-2
Muut pitkävaikutteiset menot					-5
Rakennukset ja rakennelmat				-2	-367
Koneet ja kalusto				-530	-728
Muut aineelliset hyödykkeet				6	-2
				-524	-1 104
Myydyn irtaimen käyttöomaisuuden suunnitelman mukaiset poistot ylittävä myyntivoiton osa				-567	-6
Poistoeron muutos yhteensä				-1 091	-1 110
10 Verot					
Tilikauden verot	-1 019	-667	-752	-1 013	-400
Edellisten tilikausien verot	97	-190	-91	-7	-62
Laskennallisen verovelan muutos	-454	-439	-970		
- Satunnaiserien osuus		151			
Verot yhteensä	-1 376	-1 145	-1 813	-1 020	-462

Konsernitaseen ja emoyhtiön taseen liitetiedot

11 Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset

	Hankinta- meno 1.1.	Lisäykset ml. kurssi- erot	Vähän- nykset	Kertyneet poistot 1.1.	Vähennysten kertyneet poistot ml. kurssierot	Tili- kauden poistot	Jäännös- arvo 31.12.
KONSERNI							
Aineettomat hyödykkeet							
Perustamis- ja järjestelymenot	94	13	-2	-72	-7	-10	16
Aineettomat oikeudet	496	137	-173	-291	110	-33	246
Liikearvo	370	12	-277	-205	146	-7	39
Konserniliikearvo	1 470	1 026	-929	-782	412	-39	1 158
Muut pitkävaikutteiset menot	930	25	-251	-523	122	-58	245
Ennakkomaksut	3	25	8				36
Konserni 31.12.1997	3 363	1 238	-1 624	-1 873	783	-147	1 740
Konserni 31.12.1996	3 499	287	-421	-1 789	191	-277	1 490
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet	7 084	495	-468	-1			7 110
Rakennukset ja rakennelmat	11 338	569	-591	-3 430	127	-350	7 663
Koneet ja kalusto	45 379	2 732	-2 199	-22 195	1 559	-2 593	22 683
Muut aineelliset hyödykkeet	1 198	71	-51	-608	43	-69	584
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	935	1 619	-583				1 971
Konserni 31.12.1997	65 934	5 486	-3 892	-26 234	1 729	-3 012	40 011
Konserni 31.12.1996	60 955	10 450	-5 471	-23 706	453	-2 981	39 700
<i>Tilikauden poistot eroavat tuloslaskelman poistoista, koska ulkomaisten yhtiöiden taseet ja tuloslaskelmat muunnetaan markkoiksi eri kursseilla.</i>							
EMOYHTIÖ							
Aineettomat hyödykkeet							
Aineettomat oikeudet	197	12	-40	-95	18	-17	75
Liikearvo	53		-3	-17	3	-5	31
Muut pitkävaikutteiset menot	610	16	-202	-356	96	-34	130
Ennakkomaksut	1	24	10				35
Emoyhtiö 31.12.1997	861	52	-235	-468	117	-56	271
Emoyhtiö 31.12.1996	409	479	-27	-396	5	-77	393
Aineelliset hyödykkeet							
Maa- ja vesialueet	6 251	12	-25				6 238
Rakennukset ja rakennelmat	5 719	172	-305	-1 746	124	-171	3 793
Koneet ja kalusto	27 325	863	-1 756	-13 315	1 138	-1 427	12 828
Muut aineelliset hyödykkeet	829	33	-37	-408	21	-35	403
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	767	1 390	-559				1 598
Emoyhtiö 31.12.1997	40 891	2 470	-2 682	-15 469	1 283	-1 633	24 860
Emoyhtiö 31.12.1996	3 342	41 519	-3 970	-14 529	118	-1 059	25 421

Emoyhtiön vuoden 1996 lisäykseen sisältyy fuusioitujen tytäryhtiöiden käyttöomaisuus.

Käyvät arvot ja arviointiperusteet

Käyttöomaisuuteen ja vaihto-omaisuuteen sisältyvien Helsingin Arvopaperipörssissä noteerattujen osakkeiden kirjanpitoarvo on 2 348 Mmk ja pörssikursseihin 31.12.1997 laskettu arvo 5 788 Mmk.

Suomessa olevien metsätilojen, 926 000 hehtaaria, kirjanpitoarvo on 7 032 mk/ha eli 6 512 Mmk. Arvoon sisältyy aikaisempina vuosina tehtyjä arvonkorotuksia 3 367 Mmk. Yhtiössä tilakohtaisesti laaditun arvion mukaan metsätilojen keskimääräinen käypä arvo on 9 365 mk/ha eli 8 673 Mmk. Samoin yhtiössä laaditun arvion mukaan konsernin energiayhtiöosakkeiden käypä arvo, 7 068 Mmk, ylittää kirjanpitoarvon 3 691 Mmk:lla. Käyvän arvon määrittelyssä on käytetty perustana energiayhtiöiden osakkeilla tehtyjä kauppvoja ja osin substanssiarvoja.

Rakennejärjestelyjen takia konserniin on jäänyt huomattava määrä liiketoimintojen ulkopuolisia kiinteistöjä ja asuntoja. Näiden arvioitu käypä arvo, 2 365 Mmk, ylittää kirja-arvon 1 313 Mmk:lla. Käyvän arvon määrittelyssä on käytetty perustana tehtyjä kauppvoja.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Käyttöomaisuuden verotusarvot				
Maa- ja vesialueet			2 923	2 652
Rakennukset ja rakennelmat			2 314	2 193
Osakkeet ja osuudet			11 985	12 437
Muut pitkäaikaiset sijoitukset				
Lainasaamiset				
Konserniyhtiöiltä			4 659	2 630
Osakkuusyhtiöiltä	871	984	997	645
Muilta	365	133	305	278
Lainasaamiset yhteensä	1 236	1 117	5 961	3 553

Rahalainat yhtiön toimitusjohtajalle ja hallituksen jäsenille olivat 0,8 Mmk. Lainat liittyvät asuntojen hankintaan. Laina-ajat ovat alle 10 vuotta ja korko Suomen Pankin peruskorko lisättyinä yhdellä prosenttiyksiköllä.

12 Saamiset

Saamiset konserniyhtiöiltä

Myyntisaamiset			1 319	950
Lainasaamiset			2 206	803
Siirtosaamiset			194	78
Muut saamiset			3	17

Saamiset osakkuusyhtiöiltä

Myyntisaamiset	131	300	23	226
Lainasaamiset		327		327
Siirtosaamiset	73	33	68	34
Muut saamiset	1		1	

Pitkäaikainen rahoitusomaisuus

Myyntisaamiset	1	181		16
Lainasaamiset	4	13		
Siirtosaamiset	29	4		
Muut saamiset	55	32		

Konsernissa toteutetulla Asset Securitisation -ohjelmalla on vapautettu myyntisaamisia 1 290 (682) Mmk.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996 ¹⁾
13 Oma pääoma				
Sidottu oma pääoma				
Osakepääoma 1.1.	2 673,7	2 673,7	2 673,7	2 673,7
Optiolaina 1991/II	15,0		15,0	
Pääomalaina 1993	15,1		15,1	
Vaihtovelkakirjalaina 1994	0,0		0,1	
Osakepääoma 31.12.	2 703,8	2 673,7	2 703,9	2 673,7
Osakeanti 1.1.	36,8		36,8	
Optiolaina 1991/II	-36,8	36,8	-36,8	36,8
Osakeanti 31.12.	0,0	36,8	0,0	36,8
Vararahasto 1.1.	3 713,7	3 881,3	3 566,3	3 566,3
Emissiovoitto	193,0		193,0	
Tytäryhtiön muuttuminen osakkuusyhtiöksi	-152,0			
Muut	7,6	-167,6		
Vararahasto 31.12.	3 762,3	3 713,7	3 759,3	3 566,3
Arvonkorotusrahasto 1.1.	3 878,4	3 816,9	3 660,2	827,2
Arvonkorotukset				2 918,1
Arvonkorotusten purku	-108,0	-85,1	-108,0	-85,1
Muut	-41,7	146,6		
Arvonkorotusrahasto 31.12.	3 728,7	3 878,4	3 552,2	3 660,2
Sidottu oma pääoma 31.12.	10 194,8	10 302,6	10 015,4	9 937,0
Pääomalaina				
Pääomalaina 1.1.	749,9	749,9	749,9	749,9
Pääomalainan lunastukset	-146,8		-146,8	
Pääomalaina 31.12.	603,1	749,9	603,1	749,9
Vapaa oma pääoma				
Kertyneet voittovarot 1.1.	12 772,9	11 189,6	4 897,8	3 397,6
Maksettu osinko, rahana	-423,2	-1 203,2	-423,2	
Maksettu osinko, Rauma Oy:n osakkeina tasearvoon	-287,6		-287,6	
Osingonjaossa luovutettujen Rauma Oy:n osakkeiden vero	-140,6		-140,6	
varainsiirtovero	-12,4		-12,4	
Tytäryhtiön muuttuminen osakkuusyhtiöksi	201,0			
Käytetty yleishyödyllisiin tarkoituksiin	-0,8	-1,2	-0,8	-0,7
Osakkuusyhtiö-laskennan muutos		432,0		
Muut	-106,1	61,6	0,2	0,2
Kertyneet voittovarot 31.12.	12 003,2	10 478,8	4 033,4	3 397,1
Tilikauden voitto	4 181,9	2 294,1	3 283,2	1 500,7
Vapaa oma pääoma 31.12.	16 185,1	12 772,9	7 316,6	4 897,8

¹⁾ Emoyhtiö 1.5.1996 lähtien

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
Voitonjakokelpoiset varat				
Vapaa oma pääoma 31.12.	16 185,1	12 772,9	7 316,6	4,897,8
Vapaaehtoiset varaukset ja poistoero	-12 752,0	-11 772,0		
Laskennallinen verovelka edellisestä	3 273,0	2 819,0		
Voitonjakokelpoiset varat 31.12.	6 706,1	3 819,9	7 316,6	4,897,8

Pääomalainan ehtoinen vaihtovelkakirjalaina

Pääomalaina on oman pääoman luonteinen ja sen ehdot poikkeavat siten yleisimmin käytetyistä vaihtovelkakirjalainojen ehdoista. Pääomalainaan perustuvilla saatavilla on UPM-Kymmene Oyj:n mahdollisessa selvitystilassa ja konkurssissa huonompi etuoikeus kuin UPM-Kymmene Oyj:n muilla sitoumuksilla (ja yhtäläinen etuoikeus kuin yhtiön muilla vastaavanlaisilla omaa pääomaa vahvistavilla lainoilla). Lainalla ei ole vakuutta. Laina-aika on 50 vuotta. UPM-Kymmene Oyj:llä on oikeus pidentää laina-aikaa tai muuttaa laina eräpäivättömäksi.

Laina maksetaan takaisin laina-ajan päätyttyä sikäli kuin lainaa ei ole muutettu eräpäivättömäksi, mikäli ja vain siltä osin kuin yhtiölle jää täysi kate sidotulle omalle pääomalle laskettuna viimeksi kuluneelta tilikaudelta vahvistetun taseen ja konsernitaseen mukaan. Siltä osin kuin takaisinmaksun edellytykset eivät täyty, laina-aika pidentyy vuodella.

UPM-Kymmene Oyj:llä on em. takaisinmaksuedellytysten täyttyessä oikeus maksaa laina korkoineen takaisin 2.5.2004 alkaen milloin tahansa laina-aikana ja laina-ajan alusta lukien, jos UPM-Kymmene Oyj:n osakkeen kurssi ehdoissa sovitun ajan ylittää laskennallisen vaihtohinnan 40 prosentilla. Velkakirjan haltijalla on ennen takaisinmaksua oikeus vaihtaa velkakirjansa osakkeiksi.

Korkoa voidaan maksaa vuosittain ainoastaan siltä osin kuin maksun määrä ei ylitä koronmaksupäivänä yhtiön viimeksi päättyneeltä tilikaudelta vahvistetun taseen osoittamaa vapaata omaa pääomaa eikä samalta ajalta vahvistetun konsernitaseen mukaan emoyhtiössä voitonjakokelpoisen vapaan oman pääoman määrää. Maksamatta jäänyt korko jää yhtiön velaksi. Korko maksetaan ennen osinkoa.

Oman pääoman ehtoisen vaihtovelkakirjalainan maksamatta oleva määrä on 603 090 000 mk. Velkakirjan haltijalla on oikeus vaihtaa velkakirja UPM-Kymmene Oyj:n osakkeisiin siten, että jokaista 10 000 markan nimellisarvoista velkakirjaa vastaan annetaan 102,70 kappaletta UPM-Kymmene Oyj:n kymmenen (10) markan nimellisarvoisia osakkeita. Osakkeen laskennallinen vaihtohinta on 97,37 markkaa. Lainaehtojen mukaisesti velkakirjoja vaihdettaessa mahdollisesti syntyvät osakkeen murto-osat maksetaan rahana. Osakepääomaa voidaan korottaa velkakirjoja vaihtamalla enintään 61 937 340 markalla. Velkakirjojen vaihto aika UPM-Kymmene Oyj:n osakkeisiin alkoi 30.4.1996 ja loppuu viikkoa ennen laina-ajan päättymistä, 11.11.2043.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
14 Pakolliset varaukset				
Eläkekulut	352	361	106	114
Muut	269	81	19	27
Pakolliset varaukset yhteensä	621	442	125	141

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
15 Vieras pääoma				
Velat konserniyhtiöille				
Muut pitkäaikaiset velat			17	16
Saadut ennakot			112	
Ostovelat			118	167
Siirtovelat			13	100
Muut lyhytaikaiset velat			2 615	2 743
Velat osakkuusyhtiöille				
Muut pitkäaikaiset velat	20	206		183
Saadut ennakot				258
Ostovelat	172	254	126	173
Siirtovelat	11	4	7	4
Muut lyhytaikaiset velat	194	13	190	1

Koroton ja korollinen vieras pääoma

Pitkäaikainen

Koroton	3 710	3 072	17	16
Korollinen	18 689	18 282	13 890	12 073
Yhteensä	22 399	21 354	13 907	12 089

Lyhytaikainen

Koroton	7 756	9 830	8 910	3 639
Korollinen	9 885	11 392	3 770	9 679
Yhteensä	17 641	21 222	12 680	13 318

Konsernin pitkäaikaiset lainat ja niiden lyhennysohjelma

	Joukko- velkakirjalainat	Vaihtovelka- kirjalainat	Lainat rahoitus- laitoksilta	Eläke- lainat	Muut	Yhteensä
1999–2002	1 239		5 281	786	759	8 065
2003–	4 310	959	1 803	3 042	564	10 678
Yhteensä 31.12.1997	5 549	959	7 084	3 828	1 323	18 743

Emoyhtiön pitkäaikaiset lainat ja niiden lyhennysohjelma

	Joukko- velkakirjalainat	Vaihtovelka- kirjalainat	Lainat rahoitus- laitoksilta	Eläke- lainat	Muut	Yhteensä
1999–2002	425		3 928	517	17	4 887
2003–	4 310	959	1 142	2 603	6	9 020
Yhteensä 31.12.1997	4 735	959	5 070	3 120	23	13 907

Joukkovelkakirjalainat		Alkuperäinen lainan määrä,		Konserni	Konserni	Emoyhtiö	Emoyhtiö
(ml. lyhytaikainen osuus)	Korko-%	Val.	milj.	Saldo	Saldo	Saldo	Saldo
				31.12.1997	31.12.1996	31.12.1997	31.12.1996
Obligaatiolainat							
Kiinteäkorkoiset							
1987–1997	9,50	FIM	30		3		3
1988–2000	4,75	CHF	100	373	344	373	344
Vaihtuvakorkoiset							
1995–2000	6,19	USD	150	814	696		
				1 187	1 043	373	347
Muut joukkovelkakirjalainat							
Kiinteäkorkoiset							
1993–1998	11,00	FIM	100	100	100	100	100
1995–2005	7,72	USD	155	840	720	840	720
1993–1997	9,00	FIM	250		250		250
1993–1997	8,65	FIM	50		50		50
1993–2000	9,75	FIM	50	50	50	50	50
1993–1997	9,60	FIM	150		150		150
1993–2008	9,10	FIM	18	18	18	18	18
1993–1997	10,30	FIM	101		101		101
1997–2007	6,875	USD	225	1 220		1 220	
1997–2027	7,45	USD	375	2 032		2 032	
Vaihtuvakorkoiset							
1993–2003	4,35	FIM	200	200	200	200	200
1989–1997	6,00	FIM	83		5		5
1989–1997	6,00	FIM	30		4		4
1989–1997	6,00	FIM	27		3		3
1989–1997	6,00	FIM	31		2		2
				4 460	1 653	4 460	1 653
Optiolaina 1991/II	12,00	FIM	1,5		1,4		1,4
Joukkovelkakirjalainat yhteensä				5 647	2 697	4 833	2 001
– lyhytaikainen osuus				–98	–568	–98	–568
Joukkovelkakirjalainat pitkäaikainen osuus				5 549	2 129	4 735	1 433
Vaihtovelkakirjalainat							
Debentuurimuotoinen							
vaihtovelkakirjalaina 1994 ¹⁾	6,50	FIM	960	959	960	959	960
– lyhytaikainen osuus				–	–	–	–
Vaihtovelkakirjalainat pitkäaikainen osuus				959	960	959	960

¹⁾ Vaihto-oikeus osakkeisiin vuosittain tammi–lokakuussa. Kutakin 10 000 markan debentuuria vastaan annetaan 78 osaketta. Tällöin laskennalliseksi vaihtohinnaksi tulee 128,21 markkaa osakkeelta. Lainaehtojen mukaan yhtiöllä on oikeus 25.3.1998 alkaen määrätä laina-aika päättyväksi aikaisemmin.

	Konserni		Emoyhtiö	
	1997	1996	1997	1996
16 Vastuusitoumukset				
Kiinnitykset				
Omien velkojen vakuudeksi	4 800	6 303	3 796	4 948
Konserniyhtiöiden veloista			88	
Osakkuusyhtiöiden veloista	8	9	8	8
Annetut pantit				
Omien sitoumusten puolesta	89	446	27	332
Takaukset				
Lainatakaukset				
Konserniyhtiöiden puolesta			5 035	5 182
Osakkuusyhtiöiden puolesta	761	1 192	751	1 174
Muiden puolesta	35	34	20	21
Muut takaukset				
Omien sitoumusten puolesta	64	92		
Konserniyhtiöiden puolesta			32	67
Osakkuusyhtiöiden puolesta	52	16	52	16
Muiden puolesta	4			
Eläkevastuut				
Yhtiöiden omat vastuut	15	38		
Leasing-vastuut				
Maksut vuodelta 1998/1997	72	113	9	33
Maksut seuraavilta vuosilta	218	178	41	8
Muut vastuut	98	201		121

Johdon eläkesitoumukset

Konserniin kuuluvien yhtiöiden toimitusjohtajien ja eräiden muiden johtajien eläkeiäksi on sovittu 60–65 vuotta.

Konsernin avoimna olevien johdannaisopimusten nimellis- ja markkina-arvot 31.12.

	Nimellisarvo				Markkina-arvo			
	Korko-		Valuutta-		Korko-		Valuutta-	
	johdannaiset	johdannaiset	johdannaiset	johdannaiset	johdannaiset ¹⁾	johdannaiset ¹⁾	johdannaiset ²⁾	johdannaiset ²⁾
	1997	1996	1997	1996	1997	1996	1997	1996
Terminisopimukset	22 320	32 517	31 569	15 330	29	-5	-177	-96
Optiosopimukset								
Ostetut	820	1 098	663	230			4	1
Asetetut	955	1 215	1 231	480	-8	-30	-4	-2
Vaihtosopimukset	21 503	16 084	1 253	1 589	-74	-53	15	-24

¹⁾ Korkojohdannaiset kirjataan korkokuluihin sopimusten voimassaoloaikana.

²⁾ Valuuttajohdannaisien markkina-arvot on kirjattu tulokseen lukuunottamatta nettoviennin kassavirtoihin kohdistuvia, jotka kirjataan tulosvaikutteisesti kassavirran toteutuessa.

Rahoitusriskien hallinta

Rahoitustoiminnon tavoitteet ja toiminnan reunaehdot on määritelty yhtiön hallituksen hyväksymässä rahoituspolitiikassa. Rahoitusriskien hallinnan tavoitteena on suojata yhtiötä rahoitusmarkkinoilla tapahtuvilta epäsuotuisilta muutoksilta ja siten turvata omalta osaltaan yhtiön tuloskehitys. Yhtiö käyttää erilaisia rahoitusinstrumentteja, kuten termiinejä, optioita ja futuureja, asetettujen limiittien puitteissa. Vain sellaisia instrumentteja käytetään, joiden markkina-arvoa ja riskiprofiilia voidaan jatkuvasti ja luotettavasti seurata.

VALUUTTARISKI

Suurin osa konsernin tuloista, menoista, veloista ja saamisista on muina valuuttoina kuin Suomen markkoina. Siksi valuuttakurssimuutoksilla voi olla huomattava vaikutus konsernin tulokseen ja kilpailukykyyn. Merkittävin yksittäinen valuuttariski kohdistuu Suomen markan vaihtokurssiin; nettovaluuttavirta Suomen markkaa vastaan ennen suojaustoimenpiteitä on vuositasolla noin 22 miljardia markkaa. Myynti tapahtuu yleensä ostajan kotivaluutassa, joten myynnin maakohtainen jakauma kuvaa hyvin myynnin valuuttajakaumaa.

Valuuttapositio on jaettu kahteen osaan: virtapositioon, joka sisältää 12 kuukauden ennustetut kaupalliset valuuttavirrat, korkovirrat sekä niihin liittyvät suojaustoimenpiteet, ja tasepositioon, joka sisältää valuuttamääräiset saamiset ja velat sekä ulkomaisten tytäryhtiöiden valuuttamääräiset omat pääomat.

KORKORISKI

Konserni käyttää korkojohdannaissopimuksia pääasiassa hallitukseen rahoituskustannuksiaan ja varmistaakseen kilpailukykyisen korkotason. Tämä edellyttää melko lyhyttä keskimääräistä koronmääräytymisjaksoa. Katsauskauden lopussa nettovelan keskimääräinen koronmääräytymisjakso oli noin yksi vuosi. Korolliset nettovelat olivat 25,3 miljardia markkaa.

JÄLLEENRAHOITUSRISKI

Jälleenrahoitusriskit minimoidaan huolehtimalla lainasalkun tasapainoisesta erääntymisaikataulusta sekä lainojen riittävän pitkistä maturiteetista. Taseessa olevien lainojen maturiteettijakauma on esitetty taseen liitetiedoissa.

LIKVIDITEETIRISKI

Konserni pyrkii säilyttämään hyvän maksuvalmiuden kaikissa oloissa. Kassavarojen, 2,6 miljardia markkaa, lisäksi konsernilla on vahvistettuja, käyttämättömiä luottolimiittejä noin 8,3 miljardin markan arvosta. Kassavarat sijoitetaan rahoituspolitiikan mukaisesti kohteisiin, joissa luottoriski on pieni. Tämä tarkoittaa, että sopimuksia tehdään vain luotettaviksi arvioitujen kotimaisten ja kansainvälisten osapuolten kanssa.

Osake-erittely¹⁾

	Tuotanto ■ Myynti ja jakelu ▲ Muu ○	Liikevaihto Mmk	Lukumäärä kpl	Emoyhtiön omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Nimellisarvo Val. milj.	Kirjanpito- arvo Mmk
Tytäryhtiöosakkeet							
Nordland Papier AG	■	4 474	3 499 900	100,00	100,00	DEM 175,0	1 056,3
UPM-Kymmene Ltd	▲	3 715	300 000		100,00	GBP 0,3	13,5
UPM-Kymmene SA	▲	2 754	467 494		100,00	FRF 46,7	82,5
UPM-Kymmene Sales GmbH	▲	2 632			100,00	DEM 5,0	33,2
Yhtyneet Sahat Oy	■	2 330	20 600	92,00	100,00	FIM 103,0	348,6
Schauman Wood Oy	■	2 198	3 000 000	100,00	100,00	FIM 300,0	300,0
Chapelle Darblay S.A.	■	1 756	899 991		100,00	FRF 90,0	1 615,0
Shotton Paper Company Plc	■	1 424	145 700 100		100,00	GBP 145,7	1 316,5
Puukeskus Oy	▲	1 348	55 000	100,00	100,00	FIM 55,0	105,9
UPM-Kymmene S.A.	▲	1 039			100,00	ESP 11,0	3,0
Raflatac Oy	■	1 025	25 000	100,00	100,00	FIM 125,0	132,4
Caledonian Paper plc	■	1 016	16 000 000		100,00	GBP 16,0	863,2
Stracel S.A.	■	959	15 496 546		99,98	FRF 697,3	1 457,0
Raflatac S.A.	■	956	85 000		100,00	FRF 85,0	76,9
UPM-Kymmene S.r.l.	▲	907		99,98	100,00	ITL 5 000,0	18,1
Raflatac Ltd	■	819	4 000 000		100,00	GBP 4,0	287,7
UPM-Kymmene B.V	▲	798			100,00	NLG 0,0	0,4
Brooks Group Ltd	▲	720	1 501 100	100,00	100,00	IEP 1,5	83,8
UPM-Kymmene Seaways Oy Ltd.	▲	706	8 000	100,00	100,00	FIM 0,8	2,1
Schauman Wood GmbH	▲	595	1		100,00	DEM 0,5	1,5
Lohjan Paperi Oy	■	595	24 500	100,00	100,00	FIM 24,5	70,0
Walki Wisa Oy	■	591	100 000	100,00	100,00	FIM 100,0	115,4
UPM-Kymmene S.A.	▲	587			100,00	BEF 2,5	0,7
UPM-Kymmene Inc.	▲	587	241		100,00	USD 0,0	110,6
Raflatac GmbH	▲	550			100,00	DEM 2,5	15,9
Anco Trae A/S	▲	506	8 500		100,00	DKK 8,5	5,0
Papeteries de Docelles S.A.	■	474	2 495		99,76	FRF 22,0	53,8
UPM-Kymmene GmbH.	▲	442	1	100,00	100,00	ATS 1,0	0,4
UPM-Kymmene AG	▲	428	1 497	100,00	100,00	CHF 0,1	0,4
UPM-Kymmene Pty.Ltd.	▲	426	80 999	100,00	100,00	AUD 0,1	0,8
UPM-Kymmene A/S	▲	424	6	100,00	100,00	DKK 2,0	1,6
Rosenlew - St. Frères Emballage	■	417	602 494		99,99	FRF 60,2	75,2
Unicarta Oy	○	397	2 020	100,00	100,00	FIM 10,1	19,0
Walki Wisa GmbH	■	384			99,96	DEM 2,4	29,8
Blandin Paper Company	■	342	430 400		100,00	USD 0,0	262,2
Nortrans Speditionsgesellschaft mbH	▲	328			75,00	DEM 0,2	1,5
Schauman B.V.	▲	310	175		100,00	NLG 0,2	0,1
Schauman S.A.	▲	302	1 500	0,07	100,00	FRF 15,0	8,3
UPM-Kymmene AB	▲	284			100,00	SEK 0,0	0,4
Lappeenrannan Yhteisterminaali Oy	▲	272	405	90,00	90,00	FIM 0,4	0,6
UPM-Kymmene Distribution GmbH	▲	270			100,00	DEM 0,1	0,3
UPM-Kymmene (S) Pte Ltd.	▲	265	250		100,00	SGD 0,0	0,8
UPM Raflatac Inc.	▲	247	1 200		100,00	USD 0,0	27,6
Ferdinand Braun & Cie S.A.	■	239	194 492	3,66	99,98	FRF 40,0	162,5
Malvaux S.A.	■	234	27 995		100,00	FRF 15,5	12,7
UPM-Kymmene AS	▲	226		100,00	100,00	NOK 2,0	1,5
Oy Paperi-Dahlberg Ab	▲	225	39 000	65,00	65,00	FIM 3,9	12,8
Oy Rauma Stevedoring Ltd	▲	220	8 000	100,00	100,00	FIM 8,0	7,0
K & K Verpackungen GmbH	▲	216			99,94	DEM 1,6	13,4
Walki Wisa Ltd	■	215	3 548 004		100,00	GBP 1,1	129,5
UPM-Kymmene (HK) Ltd.	▲	195	30 000	100,00	100,00	HDK 3,0	1,8
UPM Pack S.A.	▲	193	14 994		99,94	FRF 1,5	1,4
Suomen Kuitulevy Oy	■	187	10 203		60,00	FIM 10,2	13,3
Sterling Coated Materials Ltd	■	186	220 000		100,00	GBP 0,2	18,0
Walkisoft GmbH	■	179			99,98	DEM 4,5	53,3
Schauman (UK) Ltd	▲	174	499 999		100,00	GBP 0,5	3,9

¹⁾ Luetteloa kaikista osakkeista ja osuuksista säilytetään UPM-Kymmene Oyj:n pääkonttorissa.

	Tuotanto ■ Myynti ja jakelu ▲ Muu ○	Liikevaihto Mmk	Lukumäärä kpl	Emoyhtiön omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Nimellisarvo Val. milj.	Kirjanpito- arvo Mmk
Tytäryhtiösakkeet, jatk.							
Kaukas Timber Components Oy	■	172	1 000	100,00	100,00	FIM 10,0	24,9
UPM-Kymmene Sp. zo.oo.	▲	161	2 895	100,00	100,00	PLZ 0,3	0,5
Raflatac Iberica S.A	▲	161	109		100,00	ESP 10,9	0,4
Oy Nautor Ab	■	159	200 000	100,00	100,00	FIM 20,0	20,0
UPM-Kymmene Distribution Ltd	▲	150	100		100,00	GBP 0,0	0,0
UPM-Kymmene Comercializacao de Papel Lda	▲	142		0,30	100,00	PTE 7,5	0,7
Tilhill Economic Forestry plc	○	138	5 000 000		100,00	GBP 5,0	46,2
Rosenlew Emballage AB	■	133	240 000	100,00	100,00	SEK 24,0	32,1
WA-Kuori Oy	■	124	65 000	100,00	100,00	FIM 65,0	67,8
Schauman Wood AB	▲	114	12 000		100,00	SEK 1,2	0,3
United Sawmills France S.A.	▲	113	24 995	4,00	100,00	FRF 2,5	4,5
Walki Sack B.V.	■	112	12 000	100,00	100,00	NLG 12,0	24,0
Raflatac AB	▲	111	3 775		100,00	SEK 1,1	0,7
Walki Pack Ltd	■	107	2 510		100,00	GBP 0,0	4,5
Raflatac Italia srl	▲	105	60 000		100,00	ITL 60,0	0,2
Kalso-Teollisuus Oy	■	103	172		100,00	FIM 1,7	27,8
Warico GmbH	▲	98			59,50	DEM 0,6	0,3
Walki Paperisto Oy	■	93	4 800	100,00	100,00	FIM 24,0	24,0
Rosenlew A/S	▲	86	12 000	100,00	100,00	NOK 6,0	19,1
Walki Sack S.A.	■	80	124 244	84,60	100,00	ESP 124,2	28,8
Raflatac Handels GmbH	▲	80			100,00	ATS 5,0	2,2
Raflatac AS	▲	79	800		100,00	DKK 0,8	3,3
R-Asuntokiinteistöt Oy	○	77	50 300	100,00	100,00	FIM 25,2	25,2
Walkisoft USA Inc.	■	77	2 100		100,00	USD 0,0	113,8
UPM-Kymmene Distribution n.v.	▲	76	6 000	100,00	100,00	BEF 12,0	1,3
Mahogany Oy	■	74	5 000	100,00	100,00	FIM 5,0	10,0
UPM-Kymmene (Canada) Inc.	▲	69	14		100,00	CAD 0,0	6,4
Raflatac Australia Pty Ltd	▲	66	50 000		100,00	AUD 0,1	4,4
Walkisoft Denmark A/S	■	66	7 000	100,00	100,00	DKK 7,0	39,3
Werla Insurance Company Ltd	○	65	1 000 000	100,00	100,00	FIM 1,0	5,2
Walki Erikson AB	■	64	1 000		100,00	SEK 0,1	17,2
Oy Tilgmann Ab	■	64	1 500 000	100,00	100,00	FIM 15,0	19,0
UPM-Kymmene Distribution S.A.	▲	57	18 994		99,97	FRF 1,9	1,9
Bonvesta Oy	○	53	198 000	100,00	100,00	FIM 99,0	442,6
Valkeakosken Tojax Oy	○	48	67 500	100,00	100,00	FIM 13,5	20,0
UPM Pack GmbH	▲	46			100,00	DEM 0,1	0,4
Rabopale S.A.	▲	44	9 995		99,95	FRF 2,5	2,3
United Sawmills Deutschland GmbH	▲	42	100		100,00	DEM 5,0	0,1
Forexplo S.A.	○	41	66 700		98,08	FRF 6,7	5,4
Walki Flex S.A.	■	39	59 994		99,99	FRF 6,0	43,4
Finnpap Oy	○	38	1 000	100,00	100,00	FIM 10,0	98,7
N.V. Rosenlew S.A.	■	38	1 479	98,53	99,93	BEF 75,0	4,3
Parkanon Lista Oy	■	37	1 000	100,00	100,00	FIM 0,5	5,0
UPM-Service Oy	○	35	60	100,00	100,00	FIM 0,1	0,1
Walki-Paberisto AS	■	32	1 560	62,16	100,00	EEK 21,7	8,6
Ikapack Oy	■	31	102	100,00	100,00	FIM 1,0	11,8
UPM Pack S.A.	▲	29	10 000	100,00	100,00	ESP 10,0	0,4
Schauman Iberica S.A.	▲	29	10 000		100,00	ESP 40,0	4,7
Raflatac Polska S.p.zoo	▲	28	9 786		100,00	PLZ 1,0	1,7
Rosenlew Portugal Embalagens SA	■	26	30 000	100,00	100,00	PTE 30,0	0,9
Oy Alfa-Bag Ab	■	26	1 501	100,00	100,00	FIM 0,3	18,5
UPM Pack s.r.l.	▲	23		100,00	100,00	ITL 190,0	0,6
Varant N.V.	▲	22	19 584		61,20	BEF 19,6	0,1
UPM Speciality Papers Ltd	▲	21	100		100,00	GBP 0,0	0,6
Apex International s.r.o.	■	20		100,00	100,00	CZK 100,1	17,6
Kokkolan Puutavara Oy	▲	19	400		100,00	FIM 0,0	4,0
Kalso S.A.	■	17	6 000		100,00	FRF 10,2	0,0
Kotelo-Tuote Oy	■	17	7 700	100,00	100,00	FIM 0,8	2,2

	Tuotanto ■ Myynti ja jakelu ▲ Muu ○	Liikevaihto Mmk	Lukumäärä kpl	Emoyhtiön omistus- osuus %	Konsernin omistus- osuus %	Nimellisarvo Val. milj.	Kirjanpito- arvo Mmk
Tytäryhtiöosakkeet, jatk.							
Nordland Schiffahrtsgesellschaft mbH	▲	16			100,00	DEM 1,0	3,0
Rosenlew SA	■	15	9 994		99,96	FRF 1,0	0,7
R-Pakki Oy	○	15	150	100,00	100,00	FIM 0,0	0,1
A/O Fin-Stroimaterial	▲	14	100		100,00	FIM	0,4
Roukko Osakeyhtiö	○	13	135 000	100,00	100,00	FIM 13,5	13,9
Länsi-Suomen Voima Oy	○	12	10 220	51,10	51,10	FIM 10,2	349,0
Sapro S.A.	○	12	10 269		97,80	FRF 1,0	0,8
UPM-Kymmene Bumaga Oy	▲	12	15		100,00	FIM 0,0	0,0
Walki Flexoprint Oy	■	12	200	100,00	100,00	FIM 2,0	6,0
Nautor's Swan Charters SARL	○	11	500		100,00	FRF 0,0	0,0
UPM Pack AB	▲	11	50	100,00	100,00	SEK 0,0	0,0
UPM-Kymmene UK plc	○		26 993 161	80,73	100,00	GBP 27,3	300,1
UPM-Kymmene Finance B.V.	○		2 000	100,00	100,00	NLG 0,2	0,4
UPM-Kymmene Groupe S.A.	○		19 787 870	100,00	100,00	FRF 1 978,8	1 862,9
UPM-Kymmene Investments, Inc.	○		2 905	100,00	100,00	USD 0,0	1 508,9
UPM Industries S.A.	○		12 281 994		99,99	FRF 1 228,2	1 721,5
Kymmene Holding S.A.	○		8 911 994		99,99	FRF 891,2	648,4
Walki Investments Ltd	○		2 000 000	100,00	100,00	GBP 2,0	14,3

Osakkuusyhtiöiden osakkeet

Cervuctum Oy			250 000	31,25	31,25	FIM 25,0	25,0
Chudovo-RWS					34,40	RUR	6,7
Combitrans Oy			117	39,00	39,00	FIM 0,0	1,3
Compania Forestal Oriental S.A.			16 575	33,30	33,30	UYP 16,6	124,6
Corenso United Oy Ltd			45 240	29,00	29,00	FIM 45,2	59,7
Finnish Peroxides Oy Ab			12 500	25,00	25,00	FIM 12,5	87,1
FY-Industries Oy			1 840	47,90	47,90	FIM 184,0	0,0
Jyväsk-Helmi Oy			45 000	45,00	45,00	FIM 45,0	29,2
Kainuun Voima Oy			40 000	50,00	50,00	FIM 40,0	45,0
Niedermayr Papierwarenfabrik Ag			32 000	32,00	32,00	DEM 3,2	31,9
Oy Keskuslaboratorio Ab			2 071 517	38,10	38,23	FIM 2,1	4,0
Oy Metsä-Botnia Ab			31 708	47,00	47,00	FIM 317	1 543,5
Oy Metsä-Rauma Ab			4 376 640	45,59	45,59	FIM 218,8	218,8
Oy Transfennica Ab			43 800	43,80	43,80	FIM 4,4	11,1
Paperinkeräys Oy			20 682	22,99	22,99	FIM 0,2	11,9
Pohjolan Voima Oy			15 726 443	46,80	46,80	FIM 157,3	1 513,4
Rauma Oy			18 291 327	34,51	34,51	FIM 182,9	726,6
SP Lenraumamebel				43,70	43,70	RUR 3,9	0,0
Sterol Technologies Oy			3 500	35,00	35,00	FIM 0,4	8,1
Steveco Oy			9 597	32,02	32,02	FIM 9,6	12,5

Muut osakkeet ja osuudet ¹⁾

Aamulehti-Yhtymä Oy, II			199 000	0,14	2,07	FIM 2,0	8,0
Kemijoki Oy			100 797	4,13	4,13	FIM 10,1	993,1
Merita Oy, A			21 237 339	2,56	2,56	FIM 212,4	401,9
Merita Oy, B			1 330 275	0,16	0,16	FIM 13,3	19,1
Metsä-Serla Oy, A			211 240	0,15	0,15	FIM 2,1	14,3
Nokia Oyj, A			29 720	0,01	0,01	FIM 0,1	1,2
Nokia Oyj, kanta			7 119 984	2,37	2,37	FIM 35,6	281,5
Oy Silja Ab, A			1 461 048	6,70	6,70	FIM 29,2	60,0
Oy Silja Ab, K			827 740	3,82	3,82	FIM 16,6	39,7
Polar-Yhtymä Oy			8 816 297	7,33	7,33	FIM 88,2	44,1
Vakuutus Oy Pohjola, A			479 002	1,18	1,18	FIM 2,4	96,0
Vakuutus Oy Pohjola, B			189 501	0,47	0,47	FIM 0,9	16,8
Vakuutusosakeyhtiö Sampo			1 268 656	2,09	2,09	FIM 6,3	91,2

¹⁾ Lisäksi merkittävimmät vaihto-omaisuudessa olevat osakkeet: Enso Oy:n A-osakkeita 2 660 617 kpl ja R-osakkeita 3 276 500 kpl.

Konsernin kehitys vuosineljänneksittäin 1996-1997

Mmk	1997	IV/97	III/97	II/97	I/97	1996	IV/96	III/96	II/96	I/96
Tulos										
Liikevaihto	50 406	12 670	11 316	13 334	13 086	51 757	13 470	12 115	12 902	13 270
Liiketoiminnan muut tuotot	2 602	185	155	1 436	826	864	411	217	49	187
Kulut	-42 668	-10 650	-9 304	-11 414	-11 300	-43 760	-11 889	-10 232	-10 940	-10 699
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	264	107	94	39	24	-32	6	-26	-56	44
Poistot	-3 218	-885	-731	-785	-817	-3 238	-892	-778	-780	-788
Liikevoitto	7 386	1 427	1 530	2 610	1 819	5 591	1 106	1 296	1 175	2 014
% liikevaihdosta	14,7	11,3	13,5	19,6	13,9	10,8	8,2	10,7	9,1	15,2
Osuus osakkuusyhtiöiden tuloksista	99	50	35	22	-8	-129	-4	-43	-51	-31
Nettorahoituskulut	-1 528	-419	-335	-337	-437	-1 780	-465	-435	-430	-450
Kurssierot	-385	-162	-79	-115	-29	-127	-30	54	10	-161
Voitto ennen satunnaiseriä ja veroja	5 572	896	1 151	2 180	1 345	3 555	607	872	704	1 372
% liikevaihdosta	11,1	7,1	10,2	16,3	10,3	6,9	4,5	7,2	5,5	10,3
Satunnaiserät	-	-	-	-	-	-5	29	-8	-26	-
Voitto ennen veroja ja vähemmistöä	5 572	896	1 151	2 180	1 345	3 550	636	864	678	1 372
Välittömät verot (ml. verovelan muutos)	-1 376	-222	-284	-538	-332	-1 145	-205	-279	-218	-443
Vähemmistöosuus	-14	0	-2	20	-32	-111	-20	-21	-29	-41
Kauden voitto	4 182	674	865	1 662	981	2 294	411	564	431	888
Liikevaihto toimialoittain										
Aikakauslehtipaperit	11 888	3 647	2 879	2 890	2 472	11 172	3 178	2 543	2 521	2 930
Sanomalehtipaperit	5 795	1 599	1 424	1 435	1 337	5 780	1 381	1 331	1 461	1 607
Hienopaperit	7 144	1 801	1 681	1 855	1 807	6 220	1 517	1 632	1 479	1 592
Pakkausmateriaalit ¹⁾	5 001	1 326	1 218	1 266	1 191	4 664	1 159	1 064	1 221	1 220
Sahateollisuus	4 531	1 207	1 101	1 220	1 003	3 725	1 001	945	949	830
Vaneriteollisuus	3 475	976	766	922	811	3 144	802	710	830	802
Erikoistuoteyksiköt	4 555	1 163	1 088	1 210	1 094	3 574	880	798	968	928
Sellu	4 248	1 133	1 152	899	1 064	4 106	1 001	970	897	1 238
Muu	12 499	3 044	3 046	3 206	3 203	10 525	2 655	2 026	3 108	2 736
Konsernin sisäinen liikevaihto	-12 903	-3 226	-3 039	-3 207	-3 431	-11 759	-3 056	-2 341	-3 143	-3 219
Yhteensä	46 233	12 670	11 316	11 696	10 551	41 151	10 518	9 678	10 291	10 664
Poistuneet liiketoiminnot ⁵⁾	4 173	-	-	1 638	2 535	10 606	2 952	2 437	2 611	2 606
Liikevaihto yhteensä	50 406	12 670	11 316	13 334	13 086	51 757	13 470	12 115	12 902	13 270
Liikevoitto toimialoittain										
Aikakauslehtipaperit	1 077	425	337	201	114	2 072	345	591	511	625
Sanomalehtipaperit	527	178	138	122	89	1 044	103	267	303	371
Hienopaperit	347	48	65	110	124	85	33	5	20	27
Pakkausmateriaalit ¹⁾	289	71	57	81	80	382	65	86	125	106
Sahateollisuus	317	82	78	111	46	-48	9	-24	-3	-30
Vaneriteollisuus	274	114	29	96	35	139	29	18	64	28
Erikoistuoteyksiköt	357	67	105	111	74	339	52	70	129	88
Sellu ²⁾	442	248	305	-44	-67	-176	-69	-90	-346	329
Muu ³⁾	1 386	270	321	444	351	247	32	16	140	59
Yhteensä	5 016	1 503	1 435	1 232	846	4 084	599	939	943	1 603
Myyntivoitot, netto ⁴⁾	2 052	-76	95	1 279	754	620	242	176	48	154
Yhteensä	7 068	1 427	1 530	2 511	1 600	4 704	841	1 115	991	1 757
Poistuneet liiketoiminnot ⁵⁾	318	-	-	99	219	887	265	181	184	257
Liikevoitto yhteensä	7 386	1 427	1 530	2 610	1 819	5 591	1 106	1 296	1 175	2 014
¹⁾ Simpele vertailutietoineen on raportoitu poistuneissa liiketoiminnoissa.										
²⁾ Sisältää osuuden osakkuusyhtiöiden tuloksista:	202	89	107	12	-6	-72	7	-32	-74	27
³⁾ Sisältää konsernin sisäisten valuuttasuojauksen tulosta (vastaava tappio sisältyy toimialojen liikevoittoon):	819	184	269	195	171	-	-	-	-	-
⁴⁾ Lisäksi toimialoilta sisältyy nettona myyntivoittoja	118	45		64	9	57	24	5	6	22
⁵⁾ Sisältää Rauma-konsernin ja Simpeleen.										
Tuotantolukuja	1997	IV/97	III/97	II/97	I/97	1996	IV/96	III/96	II/96	I/96
Aikakauslehtipaperi	2 934	802	752	686	694	2 460	662	659	513	626
Sanomalehtipaperi	1 883	485	487	458	453	1 592	358	385	394	455
Hienopaperi	1 681	419	426	410	426	1 429	403	376	335	315
Muut paperit	651	184	176	147	144	480	123	128	110	119
Simpeleen paperit ja kartonki	49	-	-	-	49	173	47	46	39	41
Yhteensä (1000 t)	7 198	1 890	1 841	1 701	1 766	6 134	1 593	1 594	1 391	1 556
Sahatavara (1000 m ³)	2 050	560	421	570	499	1 857	497	393	511	456
Vaneri (1000 m ³)	710	196	149	189	176	617	176	134	155	152
Sellu (1000 t)	1 963	471	510	431	551	1 875	486	501	406	482

Konsernin avaintietoja 1988-1997 ^{1) 2)}

	1997	1996	1995	1994	1993	1992	1991	1990	1989	1988
Taloudellista kehitystä kuvaavat luvut										
Liikevaihto, jatkuvat liiketoiminnot, Mmk	46 233	41 151	44 308	38 898	35 720	28 594	28 159	28 507	24 911	21 272
Liikevaihto, poistuneet liiketoiminnot, Mmk	4 173	10 606	10 430	9 068	8 243	8 765	7 559	8 498	8 338	4 767
Liikevaihto yhteensä, Mmk	50 406	51 757	54 738	47 966	43 963	37 359	35 718	37 005	33 249	26 039
Liikevoitto, Mmk	7 386	5 591	8 504	5 477	4 073	2 129	1 005	3 096	3 296	3 474
Osuus liikevaihdosta, %	14,7	10,8	15,5	11,4	9,3	5,7	2,8	8,4	9,9	13,3
Voitto (tappio) ennen satunnaiseriä ja veroja, Mmk	5 572	3 555	6 278	3 110	-87	-2 154	-2 821	1 150	2 094	2 442
Osuus liikevaihdosta, %	11,1	6,9	11,5	6,5	-0,2	-5,8	-7,9	3,1	6,3	9,4
Voitto (tappio) ennen veroja, Mmk	5 572	3 550	5 709	2 776	-81	-1 827	-2 303	1 346	2 378	3 630
Osuus liikevaihdosta, %	11,1	6,9	10,4	5,8	-0,2	-4,9	-6,4	3,6	7,2	13,9
Tilikauden voitto (tappio), Mmk	4 182	2 294	3 800	1 902	-47	-965	-1 738	801	1 691	2 869
Osuus liikevaihdosta, %	8,3	4,4	6,9	4,0	-0,1	-2,6	-4,9	2,2	5,1	11,0
Vienti ja ulkomaantoiminnot, Mmk (1997: jatkuvat liiketoiminnot)	38 781	43 765	47 736	41 838	38 058	31 000	29 980	30 139	25 954	20 267
Vienti Suomesta, Mmk (1997: jatkuvat liiketoiminnot)	24 689	25 026	28 006	25 858	22 625	15 925	16 046	16 757	16 638	14 753
Käyttöomaisuus ja muut pitkäaikaiset sijoitukset	50 719	48 302	45 725	45 313	46 908	46 584	42 960	40 539	32 485	24 927
Vaihto-omaisuus	6 224	8 132	9 513	7 279	6 786	7 475	8 506	8 875	8 108	6 399
Rahitusomaisuus	10 861	11 294	11 370	11 324	11 809	12 960	13 156	12 045	12 882	11 960
Vastaavaa	67 804	67 728	66 608	63 916	65 503	67 019	64 622	61 459	53 475	43 286
Oma pääoma	26 983	23 826	22 312	18 890	16 955	15 773	15 892	17 718	17 678	13 924
Vähemmistöosuus	160	884	764	104	105	111	130	183	157	163
Pakolliset varaukset	621	442	215	230	194	-	-	-	-	-
Pitkäaikaiset velat	22 399	21 354	23 016	25 026	28 741	30 925	30 390	27 297	21 091	16 566
Lyhytaikaiset velat	17 641	21 222	20 301	19 666	19 508	20 210	18 210	16 261	14 549	12 633
Vastattavaa	67 804	67 728	66 608	63 916	65 503	67 019	64 622	61 459	53 475	43 286
Oman pääoman tuotto, %	16,6	10,4	22,0	12,9	-0,4	-8,3	-13,4	3,3	8,9	13,5
Sijoitetun pääoman tuotto, %	12,6	10,1	16,2	10,7	6,9	3,2	1,2	8,3	10,4	12,6
Omavaraisuusaste, %	40,1	37,2	35,6	30,3	26,4	24,0	25,2	29,7	34,1	33,1
Velkaantumisaste, %	93	104	112	156	196	225	200	150	102	101
Korolliset nettovelat, Mmk	25 284	25 684	25 914	29 598	33 376	35 809	32 063	26 845	18 183	14 246
Bruttoinvestoinnit käyttöomaisuuteen, Mmk	7 875	6 032	4 918	3 483	1 951	3 321	4 303	9 417	6 962	6 553
Osuus liikevaihdosta, %	15,6	11,7	9,0	7,3	4,4	8,9	12,0	25,4	20,9	25,2
Nettoinvestoinnit, Mmk	2 465	4 432	3 318	2 697	330	2 381	3 460	7 749	6 149	5 073
Henkilöstö kauden lopussa, jatkuvat liiketoiminnot	33 814	32 923	33 308	33 176	32 564	33 688	36 403	38 102	36 493	34 636
Henkilöstö kauden lopussa, poistuneet liiketoiminnot	-	10 713	11 363	10 812	10 173	10 118	12 668	14 020	13 833	10 130
Henkilöstö kauden lopussa yhteensä	33 814	43 636	44 671	43 988	42 737	43 806	49 071	52 122	50 326	44 766
Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut										
Tulos/osake, mk (laimennettu 1997: 15,04 mk)	15,55	8,60	16,44	8,60	-0,28	-5,91	-9,85	2,45	6,23	8,51
Oma pääoma / osake, mk	97,56	86,31	80,64	69,08	62,78	63,19	63,72	71,05	70,02	68,44
Osinko/osake, mk	5,50 ³⁾	4,50	4,50	2,19	0,88	0,37	0,65	1,36	2,00	2,05
Osinko/tulos, %	35,4	52,3	27,4	25,5	neg.	neg.	neg.	55,3	32,2	24,1
Efektiivinen osinkotuotto, %	5,0	4,7	5,5	2,5	1,0	0,8	1,5	2,8	3,0	2,5
P/E-luku	7,0	11,2	5,0	10,2	neg.	neg.	neg.	19,5	10,7	9,7
Oikaistu kurssi 31.12., mk	109,00	96,50	82,06	87,78	86,35	44,18	42,52	47,74	66,55	82,33
Markkina-arvo, Mmk	29 472	25 802	21 941	23 471	22 902	11 700	11 261	11 906	16 803	16 751
Osakemäärät, 1 000 kpl										
Keskimäärin	268 888	267 374	265 779	260 081	254 479	249 601	249 387	249 653	228 404	206 116
Kauden lopussa	270 389	267 374	267 377	262 587	258 120	249 601	249 387	249 369	252 482	203 461
Tuotantolukuja										
Aikakauslehtipaperi	2 934	2 460	2 897	2 643	2 356	2 070	1 965	1 969	1 678	1 425
Sanomalehtipaperi	1 883	1 592	1 845	1 809	1 740	1 623	1 586	1 493	1 004	650
Hienopaperi	1 681	1 429	1 356	1 484	1 292	1 129	1 118	1 066	1 026	915
Muut paperit	700	653	635	672	636	629	587	705	693	680
Yhteensä (1 000 t)	7 198	6 134	6 733	6 608	6 024	5 451	5 256	5 233	4 401	3 670
Sahatavara (1 000 m ³)	2 050	1 857	1 939	2 075	1 957	1 777	1 532	1 934	1 915	1 569
Vaneri (1 000 m ³)	710	617	585	534	442	303	286	389	333	330
Sellu (1 000 t)	1 963	1 874	2 000	2 040	1 972	1 830	1 924	1 956	2 023	1 963

Tunnuslukujen laskentakaavat ovat sivulla 58.

¹⁾ Vuosien 1988-1995 taloudellista kehitystä kuvaavat luvut perustuvat Kymmene-konsernin ja Repola-konsernin yhteenlaskettuihin tilinpäätöstietoihin (FAS). Osakekohtaiset tunnusluvut on laskettu yhtiöiden osakkeiden kombinaatiofuusion 30.4.1996 vaihtosuhteiden perusteella.

²⁾ Laskennallinen verovelka on erotettu poistoerosta ja vapaaehtoisista varauksista ensimmäisen kerran 1997. Vuodet 1988-1996 on oikaistu vastaavasti.

³⁾ Ehdotus.

Tunnuslukujen laskentakaavat ja valuuttakurssit

Taloudellista kehitystä kuvaavat tunnusluvut

OMAN PÄÄOMAN TUOTTO, %:

$$\frac{\text{Voitto (tappio) ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{verot}}{\text{Oma pääoma} - \text{pääomalaina} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$$

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

SIJOITETUN PÄÄOMAN TUOTTO, %:

$$\frac{\text{Voitto (tappio) ennen satunnaiseriä ja veroja} + \text{korko- ja muut rahoituskulut}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{korottomat velat}} \times 100$$

(vuoden alun ja lopun keskiarvo)

OMAVARAISUUSASTE, %:

$$\frac{\text{Oma pääoma}^{1)} + \text{vähemmistöosuus}}{\text{Taseen loppusumma} - \text{saadut ennakot}} \times 100$$

VELKAANTUMISASTE, %:

$$\frac{\text{Korolliset nettovelat}}{\text{Oma pääoma}^{1)} + \text{vähemmistöosuus}} \times 100$$

¹⁾ Oma pääoma sisältää 750 Mmk:n (1997: 603 Mmk) pääomalainan.

Osakekohtaiset osakeantioikaistut tunnusluvut

TULOS/OSAKE:

$$\frac{\text{Voitto/tappio ennen satunnaiseriä ja veroja} - \text{välittömät verot} +/ - \text{vähemmistöosuus tilikauden tuloksesta}}{\text{Tilikauden keskimääräinen osakeantioikaistu osakemäärä}}$$

OMA PÄÄOMA / OSAKE:

$$\frac{\text{Oma pääoma} - \text{pääomalaina}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$$

OSINKO/OSAKE:

$$\frac{\text{Tilikauden osingonjako}}{\text{Tilinpäätöspäivän osakeantioikaistu osakemäärä}}$$

OSINKO/TULOS, %:

$$\frac{\text{Osinko per osake}}{\text{Tulos per osake}} \times 100$$

EFEKTIIVINEN OSINKOTUOTTO-%:

$$\frac{\text{Oikaistu osinko/osake}}{\text{Oikaistu kurssi 31.12.}} \times 100$$

P/E-LUKU:

$$\frac{\text{Oikaistu kurssi 31.12.}}{\text{Tulos/osake}}$$

OSAKEKANNAN MARKKINA-ARVO:

$$\text{Osakkeiden lukumäärä} \times \text{kaupantekokurssi 31.12.}$$

OSAKEANTIOIKAISTU KURSSI KAUDEN LOPUSSA:

$$\frac{\text{Pörssikurssi kauden lopussa}}{\text{Osakeantikerroin}}$$

OSAKEANTIOIKAISTU KESKIKURSSI:

$$\frac{\text{Osakkeen markkamääräinen kokonaisvaihto}}{\text{Tilikaudella vaihdettujen osakkeiden osakeantioikaistu lukumäärä}}$$

Oikaistut tunnusluvut 1997

(vuosikertomuksen sivulla 3)

Oikaistut tunnusluvut on laskettu käyttäen metsätilojen, energiaomaisuuksien, pörssiosakkeiden ja liiketoimintojen ulkopuolisten asunto- ja kiinteistöomaisuuksien arvioituja käypiä arvoja. Laskennallinen verovelka on erotettu käyvän arvon ja kirjanpitoarvon/hankintamenon erosta 31.12.1997. Käyvät arvot ja arviointiperusteet on ilmoitettu liitetiedoissa, sivu 45.

VALUUTTAKURSSIT	
Vuoden lopun valuuttakurssit	
USD	5,421
GBP	8,992
SEK	0,686
DEM	3,028
FRF	0,905
CAD	3,782
XEU (Ecu)	5,989
Keskikurssit	
USD	5,191
GBP	8,501
SEK	0,680
DEM	2,994
FRF	0,889
CAD	3,750
XEU (Ecu)	5,864

VALUUTTAKURSSIT			
Vuoden lopun valuuttakurssit	1997	1996	1995
USD	5,421	4,644	4,359
GBP	8,992	7,869	6,741
SEK	0,686	0,675	0,655
DEM	3,028	2,988	3,044
FRF	0,905	0,886	0,891
CAD	3,782	3,390	3,196
XEU (Ecu)	5,989	5,770	5,597
Keskikurssit	1997	1996	1995
USD	5,191	4,594	4,367
GBP	8,501	7,173	6,891
SEK	0,680	0,685	0,613
DEM	2,994	3,053	3,048
FRF	0,889	0,898	0,875
CAD	3,750	3,369	3,181
XEU (Ecu)	5,864	5,753	5,645

Tietoja osakkeista

Osakepääoma

UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen mukainen vähimmäispääoma on 1 500 000 000 markkaa ja enimmäispääoma 6 000 000 000 markkaa, joissa rajoissa osakepääomaa voidaan korottaa tai alentaa yhtiöjärjestyksestä muuttamatta.

UPM-Kymmene Oyj:n osakepääoma oli 31.12.1996 2 673 738 230 markkaa sisältäen 267 373 823 kappaletta 10 markan nimellisarvoisia osakkeita. Vuonna 1997 osakepääoma kasvoi 3 014 938 osakkeella ja 30 149 380 markalla. Lisäyksestä optiotodistuksilla merkittyjen osakkeiden osuus oli 1 500 000 osaketta ja vaihtovelkakirjojen vaihdon osuus 1 514 938 osaketta. Yhtiön osakkeiden määrä 31.12.1997 oli 270 388 761 kpl ja osakepääoma 2 703 887 610 markkaa.

Mikäli yhtiön liikkeeseenlaskemat vaihtovelkakirjalainat vaihdetaan täysimääräisesti osakkeisiin, nousee UPM-Kymmene Oyj:n osakepääoma enintään 2 840 616 030 markkaan ja osakemäärä 284 061 603 kappaleeseen. Osakkeet kuuluvat arvo-osuusjärjestelmään.

JOHDON OSAKEOMISTUS

Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja omistivat vuoden lopussa 911 235 kappaletta UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita. Näiden osakkeiden osuus koko osakekannasta on 0,337 %. Hallituksen jäsenet, toimitusjohtaja ja varatoimitusjohtaja omistavat lisäksi 1 030 000 markalla vaihtovelkakirjalainoja. Jos kaikki vaihtovelkakirjalainat vaihdettaisiin osakkeiksi, nousisi UPM-Kymmene Oyj:n osakepääoma 96 400 markalla ja osakkeiden lukumäärä kasvaisi 9 640 kappaleella. Näiden osak-

keiden osuus yhtiön osakepääomasta ja äänivallasta on 0,004 %.

VAIHTO PÖRSSEISSÄ

Helsingin Arvopaperipörsissä UPM-Kymmene Oyj:n osakkeita vaihdettiin vuoden 1997 aikana 151,1 miljoonaa kappaletta, mikä vastaa 56,2 % osakekannasta. Kauden alin noteeraus oli 94,00 markkaa ja ylin 152,40 markkaa. Vaihto Helsingin Arvopaperipörsissä oli 18 582 Mmk (1996: 11 734 Mmk).

HALLITUKSEN PÄÄTÖS EHDOTTAÄ YHTIÖKOKOUKSELLE OMIEN OSAKKEIDEN LUNASTAMISTA

Joulukuussa hallitus ilmoitti esittävänsä 25.3.1998 pidettävälle varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiö ostaisi omia osakkeitaan sekä valtuuttaisi hallituksen myymään niitä edelleen.

VALTUUDET OSAKEPÄÄOMAN KOROTTAMISEEN

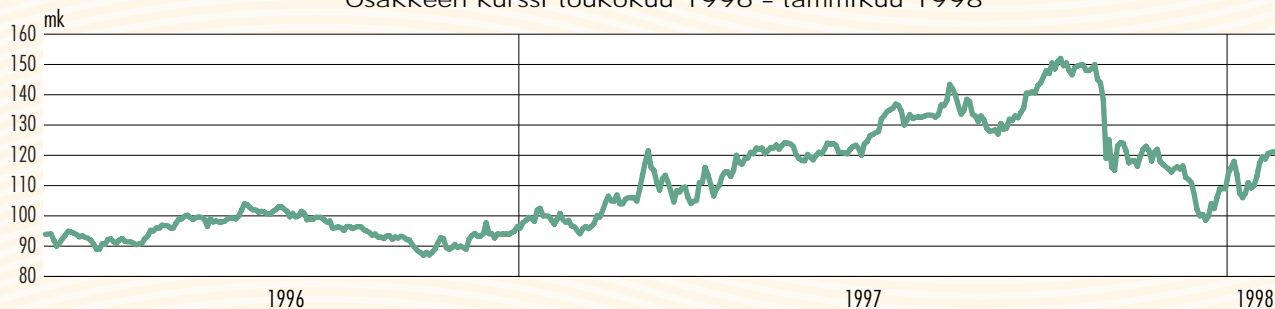
Hallituksella ei ole voimassa olevia osakepääoma-, optiolaina- ja/ tai vaihtovelkakirjalainavaltuuksia.

LUNASTUSVELVOLLISUUSLAUSEKE

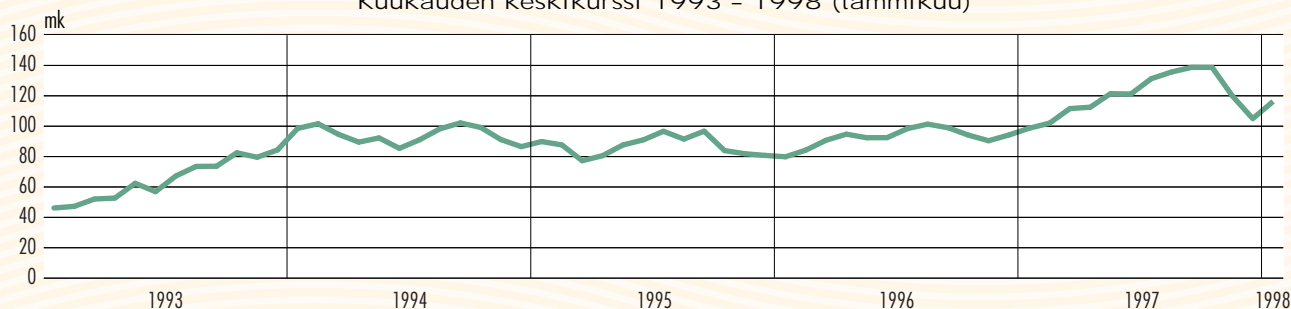
UPM-Kymmene Oyj:n yhtiöjärjestyksen 13 §:n mukaan osakkeenomistaja, jonka osuus yhtiön kaikista osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, yksin tai toisen osakkeenomistajan kanssa, saavuttaa tai ylittää 33 1/3 prosenttia tai 50 prosenttia yhtiön osakkeista tai osakkeiden tuottamasta äänimäärästä, on velvollinen lunastamaan muiden osakkeenomistajien vaatimuksista näiden osakkeet ja niihin osakeyhtiölain mukaan oikeuttavat arvopaperit yhtiöjärjestyksen 13 §:ssä tarkemmin määrättyin edellytyksin.

OSAKEPÄÄOMA	Osakkeiden määrä (kpl)	Osakepääoma (mk)
Osakepääoman muodostuminen fuusiossa 30.4.1996		
Kymmene Oy:n 81 998 240 osakkeella (vaihtosuhte 5:7)	114 797 536	1 147 975 360
Repola Oy:n 152 576 131 osakkeella (vaihtosuhte 1:1)	152 576 131	1 525 761 310
Osakepääoma 30.4.1996	267 373 667	2 673 736 670
1.5.-31.12.1996		
Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1994)	156	1 560
Osakepääoma 31.12.1996	267 373 823	2 673 738 230
1.1.-31.12.1997		
Merkitty optiolainan 1991/II optiotodistuksilla	1 500 000	15 000 000
Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1993)	1 508 230	15 082 300
Vaihdettu vaihtovelkakirjalainalla (1994)	6 708	67 080
Osakepääoma 31.12.1997	270 388 761	2 703 887 610
Osakepääoma voi vaihtovelkakirjalainojen vaikutuksesta 31.12.1997 jälkeen muuttua seuraavasti:		
Vaihtovelkakirjalaina, pääomalaina (1993)	6 193 734	61 937 340
Vaihtovelkakirjalaina (1994)	7 479 108	74 791 080

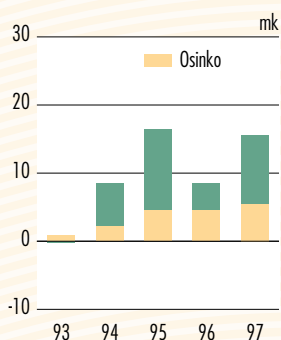
Osakkeen kurssi toukokuu 1996 - tammikuu 1998

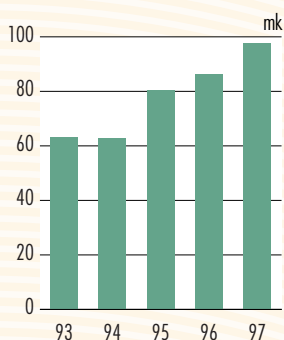
Kuukauden keskipurssi 1993 - 1998 (tammikuu)

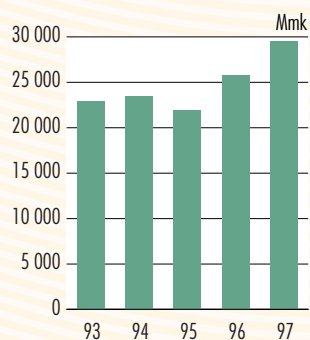
Tulos ja osinko / osake

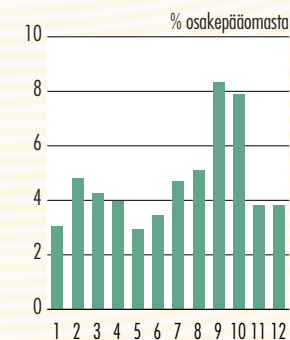
Oma pääoma / osake

Markkina-arvo

Osakkeen vaihto 1-12/1997

OSAKKEENOMISTUKSEN JAKAUMA 31.12.1997

Osakkeita kpl	Omistajat lukumäärä	%-osuus omistajista	Osakemäärä, milj. kpl	%-osuus osakkeista
1 - 100	19 555	33,0	0,9	0,3
101 - 1 000	30 726	51,8	11,3	4,2
1 001 - 10 000	8 256	13,9	21,8	8,0
10 001 - 100 000	734	1,2	18,4	6,8
100 001 - 1 000 000	81	0,1	25,6	9,5
1 000 001 -	24	0,0	68,4	25,3
Yhteensä	59 376	100,0	146,4	54,1
Hallintarekisteröity			123,8	45,8
Arvo-osuuksiksi vaihtamatta			0,2	0,1
Yhteensä			270,4	100,0

OSAKASSOPIMUKSET

UPM-Kymmene Oyj:llä ei ole tiedossaan osakassopimuksia, jotka liittyisivät yhtiön omistukseen tai äänivallan käyttöön.

SUURIMMAT OSAKKEENOMISTAJAT 31.12.1997

	Osakkeita 31.12.1997	% osake- määrästä
Vakuutusosakeyhtiö Pohjola	11 740 000	4,34
Eläkevakuutusosakeyhtiö Ilmarinen	10 075 000	3,73
Keskinäinen Henkivakuutusyhtiö Suomi	3 266 780	1,21
Henkivakuutusosakeyhtiö Pohjola	1 271 700	0,47
	26 353 480	9,75
Teollisuusvakuutus Oy	5 037 000	1,86
Keskeytysvakuutusosakeyhtiö Otso	1 625 000	0,60
Vakuutusosakeyhtiö Eläke-Sampo	1 200 000	0,44
Vakuutusosakeyhtiö Sampo	1 050 000	0,39
Vakuutusosakeyhtiö Yritys-Sampo	1 000 000	0,37
Vakuutusosakeyhtiö Henki-Sampo	850 000	0,31
Keskinäinen Vakuutusyhtiö Kaleva	751 000	0,28
Suomen Vakuutus Osakeyhtiö	480 087	0,18
	11 993 087	4,44
Merita Pankki Oy	1 884 200	0,70
Nordica Invest Oy	1 320 000	0,49
Merita Oy:n Eläkekassa	1 092 635	0,40
Merita Oy:n Eläkesäätiö	1 036 585	0,38
Partita Oy	100 000	0,04
Merita Henkivakuutus Oy	73 280	0,03
	5 506 700	2,04
Kuntien Eläkevakuutus	4 660 584	1,72
Eläke-Varma Keskinäinen Vakuutusyhtiö	3 338 604	1,23
Henkivakuutusyhtiö Nova	210 400	0,08
	3 549 004	1,31
Palkki-ryhmä	3 149 000	1,16
Gustaf Serlachius (edustaen 5 osakasta)	3 133 175	1,16
Valfin Oy	2 954 396	1,09
Solidium Oy	2 783 804	1,03
Sanoma Osakeyhtiö	1 633 388	0,60
Sanoma Finance AG	1 059 880	0,39
	2 693 268	1,00
Hallintarekisteröidyt osakkeet	123 840 754	45,80
Muut	77 499 775	28,66
Yhteensä	270 388 761	100,00

OMISTUSJAKAUMA SEKTOREITTAIN 31.12.1997

Rahoitus- ja vakuutuslaitokset	16,9 %
Kotitaloudet	14,6 %
Yritykset	9,2 %
Voittoa tavoittelemattomat yhteisöt	6,6 %
Julkisyhteisöt	6,0 %
Ulkomaat	46,7 %
Yhteensä	100,0 %

OSAKKEEN VEROTUSARVO SUOMESSA

Vuoden 1997 verotuksessa UPM-Kymmene Oyj:n osakkeelle vahvistettu markkamääräinen verotusarvo Suomessa on 75,00 markkaa osakkeelta.

Vaihtovelkakirja- ja optiolainat

VAIHTOVELKAKIRJALAINA 1993, 750 000 000 MK

Laina laskettiin liikkeeseen 11.11.1993. Merkintäaika oli 18.11.–26.11.1993. Lainan vaihto-oikeus on alkanut 18.11.1993 ja päättyy 11.11.2043, ellei laina-aikaa pidennetä. Lainan pääomalle maksetaan ajalta 1993–2004 kiinteää 8,25 %:n korkoa. Korko on 0,5 prosenttiyksikköä yli valtion 15.3.2004 erääntyvän sarjaobligation keskimääräisen markkinakoron viiden lainan liikkeeseen laskua edeltäneen pörssipäivän aikana, kuitenkin vähintään 8,25 %. Vuoden 2004 jälkeen korko määräytyy lainaehdoissa tarkemmin määritellyllä tavalla.

Yhtiön ilmoitus 23.10.1997 takaisinmaksusta

Lainaehtojen kohdan 7 perusteella yhtiö ilmoitti 23.10.1997, että se käyttää lainan takaisinmaksuoikeuttaan niin, että takaisinmaksupäivä on 24.11.1997. Takaisinmaksun yhtenä edellytyksenä oli, että UPM-Kymmene Oyj:n osakkeen vaihdolla painotettu keskikurssi on takaisinmaksupäivää edeltävänä pörssipäivänä 21.11.1997 vähintään 136,32 markkaa. Koska kurssia ei saavutettu, takaisinmaksu ei toteutunut. Kuitenkin ne velkakirjan haltijat, jotka ilmoittivat joka tapauksessa haluavansa vaihtaa velkakirjansa UPM-Kymmene Oyj:n osakkeiksi, saivat vaihtamansa osakkeet. Tässä yhteydessä velkakirjoja vaihdettiin 121 370 000 markalla 1 246 449 osakkeeseen.

Vaihtosuhde

Velkakirjan haltijalla on oikeus vaihtaa velkakirja UPM-Kymmene Oyj:n osakkeisiin siten, että jokaista 10 000 markan nimellisarvoista velkakirjaa vastaan annetaan 102,70 kappaletta UPM-Kymmene Oyj:n kymmenen markan nimellisarvoisia osakkeita. Osakkeen laskennalliseksi vaihtohinnaksi tulee 97,37 markkaa. Osakepääomaa voidaan korottaa velkakirjoja vaihtamalla enintään 7 702 500 osakkeella ja 77 025 000 markalla.

Vaihtoaika

Velkakirjojen vaihtoaika UPM-Kymmene Oyj:n osakkeisiin loppuu 11.11.2043, ellei laina-aikaa pidennetä lainaehtojen mukaisesti, jolloin vaihtoaika päättyy viikkoa ennen laina-ajan päättymistä. Vuosittainen vaihtoaika on 2.1.–31.10. Lisäksi on lainaehtojen mukaan velkakirjan haltijalle varattava tilaisuus käyttää vaihtooikeuttaan UPM-Kymmene Oyj:n hallituksen ilmoittamana määräaikana, mikäli UPM-Kymmene Oyj päättää sulautua toiseen yhtiöön. Vaihtovelkakirjoja on vaihdettu 31.12.1997 mennessä 1 508 744 osakkeeseen, joista vuoden 1997 aikana 1 508 230 osaketta.

Osakasoikeudet

Vaihdetut uudet osakkeet oikeuttavat osinkoon ensimmäisen kerran siltä tilikaudelta, jona vaihto on tapahtunut. Muut osakasoikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

DEBENTUURIMUOTOINEN VAIHTO- VELKAKIRJALAINA 1994, 960 000 000 MK

Laina laskettiin liikkeeseen 25.2.1994. Merkintäaika oli 11.3.–18.3.1994. Lainan vaihto-oikeus on alkanut 1.4.1994 ja päättyy 25.3.2004. Laina-aika on 10 vuotta ja korko 6,5 %. Yhtiöllä on oikeus 25.3.1998 alkaen määrätä laina-aika päättyväksi ja maksaa lainan pääoma korkoineen kokonaisuudessaan takaisin.

Vaihtosuhde

Velkakirjan haltijalla on oikeus vaihtaa velkakirja UPM-Kymmene Oyj:n osakkeisiin siten, että jokaista 10 000 markan nimellisarvoista velkakirjaa vastaan annetaan 78 kappaletta UPM-Kymmene Oyj:n 10 markan nimellisarvoisia osakkeita. Osakkeen laskennalliseksi vaihtohinnaksi tulee 128,21 markkaa. Osakepääomaa voidaan korottaa velkakirjoja vaihtamalla enintään 7 488 000 osakkeella ja 74 880 000 markalla.

Vaihtoaika

Velkakirjojen vaihtoaika UPM-Kymmene Oyj:n osakkeisiin loppuu 25.3.2004. Vuosittainen vaihtoaika on 1.1.–31.10. Lisäksi debentuurin haltijalla on oikeus vaihtaa debentuurinsa osakkeisiin yhtiön hallituksen määräämänä aikana, mikäli yhtiö päättää sulautua toiseen yhtiöön. Vaihtovelkakirjoja on vaihdettu 31.12.1997 mennessä 8 892 osakkeeseen, joista vuonna 1997 6 708 osaketta.

Osakasoikeudet

Vaihdetut uudet osakkeet oikeuttavat osinkoon ensimmäisen kerran siltä tilikaudelta, jona vaihto on tapahtunut. Muut osakasoikeudet alkavat osakepääoman korotuksen tultua merkityksi kaupparekisteriin.

OPTIOLAINA 1991/II, 1 500 000 MK

Laina laskettiin liikkeeseen 15.5.1991. Laina-aika oli kuusi vuotta eli 15.5.1991–15.5.1997 ja korko 12,0 %.

Osakkeiden merkintä

Kuhunkin 15 000 markan velkakirjaan liittyi yksi optiotodistus, joka oikeutti merkitsemään 15 000 kappaletta maksullisia 10 markan nimellisarvoisia osakkeita. Osakkeen merkintähinta oli 50 markkaa. Osakepääomaa voitiin korottaa optiolainan optiotodistusten perusteella enintään 1 500 000 osakkeella ja 15 000 000 markalla.

Merkintäaika

Osakkeiden merkintäaika oli 15.5.1996–15.5.1997. Optiolainan optiotodistuksilla merkittiin joulukuussa 1996 735 000 osaketta ja vuonna 1997 loput 765 000 osaketta 15.5.1997 mennessä.

Osakasoikeudet

Merkityt osakkeet oikeuttavat täyteen osinkoon merkintähetkeä lähinnä seuraavalta tilikaudelta. Muut osakasoikeudet alkavat heti, kun osakemerkintä on tehty ja osakkeet maksettu.

Tilintarkastuskertomus

UPM-Kymmene Oyj:n osakkeenomistajille

Olemme tarkastaneet UPM-Kymmene Oyj:n kirjanpidon, tilinpäätöksen ja hallinnon tilikaudelta 1.1.–31.12.1997. Hallituksen, toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa laatima tilinpäätös sisältää toimintakertomuksen sekä konsernin ja emoyhtiön tuloslaskelman, taseen ja liitetiedot. Suorittamamme tarkastuksen perusteella annamme lausunnon tilinpäätöksestä ja hallinnosta.

Tilintarkastus on suoritettu hyvän tilintarkastustavan mukaisesti. Kirjanpitoa sekä tilinpäätöksen laatimisperiaatteita, sisältöä ja esittämistapaa on tällöin tarkastettu riittävässä laajuudessa sen toteamiseksi, ettei tilinpäätös sisällä olennaisia virheitä tai puutteita. Hallinnon tarkastuksessa on selvitetty hallituksen jäsenten, toimitusjohtajan ja hänen sijaisensa toiminnan lainmukaisuutta osakeyhtiölain säännösten perusteella.

Lausuntonamme esitämme, että tilinpäätös on laadittu kirjanpitolaisten sekä tilinpäätöksen laatimista koskevien muiden säännösten ja määräysten mukaisesti. Tilinpäätös antaa kirjanpitolaissa tarkoitetulla tavalla oikeat ja riittävät tiedot konsernin sekä emoyhtiön toiminnan tuloksesta ja taloudellisesta asemasta. Tilinpäätös konsernitalinpäätöksineen voidaan vahvistaa sekä vastuuvapaus myöntää hallituksen jäsenille, toimitusjohtajalle ja hänen sijaiselleen tarkastamaltamme tilikaudelta. Hallituksen esitys tuloksen käsittelystä on osakeyhtiölain mukainen.

Olemme tutustuneet tilikauden aikana julkistettuihin osavuosikatsauksiin. Käsitksemme mukaan ne on laadittu niitä koskevien säännösten mukaisesti.

Helsingissä 2. päivänä maaliskuuta 1998

SVH Coopers & Lybrand Oy
KHT-yhteisö

Tauno Haataja
KHT

Lars Blomquist
KHT

Yhtiön johto ja tilintarkastajat

YHTIÖN HALLINNOINTI

Suomen osakeyhtiölain ja yhtiön yhtiöjärjestyksen määräysten mukaan yhtiön määräysvalta ja hallinto on jaettu yhtiökokouksessa edustettujen osakkeenomistajien, hallituksen ja toimitusjohtajan kesken.

Hallitus vastaa yhtiön hallinnosta ja yhtiön toiminnan asianmukaisesta järjestämisestä. Hallitus määrittelee yhtiön strategiaa, organisointia, kirjanpitoa ja taloutta koskevat periaatteet ja nimittää toimitusjohtajan, joka toimii hallituksen antamien ohjeiden ja määräysten mukaisesti. Toimitusjohtaja, jota avustaa johtajisto, hoitaa yhtiön juoksevaa hallintoa. Toimitusjohtaja voi ryhtyä yhtiön normaalista toiminnasta poikkeaviin toimenpiteisiin vain hallituksen luvalla paitsi, jos hallituksen hyväksynnälle tarvittava aika aiheuttaisi yhtiölle tilanteen, jossa se kärsii huomattavaa vahinkoa. Jälkimmäisessä tapauksessa hallitusta tulee informoida niin pian kuin käytännössä on mahdollista toimenpiteistä, joihin on ryhdytty.

HALLITUS

Hallitukseen kuuluu vähintään 5 ja enintään 12 jäsentä kunakin toimikautena. Tällä hetkellä hallitukseen kuuluu 9 jäsentä, jotka yhtiökokous on valinnut. Hallituksen jäsenet valitaan kolmen vuoden toimikaudeksi. Erovuoroisuutta sovelletaan siten, että joka vuosi valitaan 1/3 jäsenistä. Hallitus esittää vuoden 1998 varsinaiselle yhtiökokoukselle yhtiöjärjestyksen 4 §:ään muutoksia, jotka merkitsisivät hallituksen kaikkien jäsenten valitsemista toimikaudeksi, joka alkaa yhtiökokouksen päättyessä ja päättyy vaalia seuraavan varsinaisen yhtiökokouksen päättyessä aiempien tätä pidempien toimikausien sijasta. Hallitukseen voidaan nimittää jäseniä tai hallituksesta poistaa jäseniä vain yhtiökokouksen tekemällä päätöksellä.

Hallitus on valinnut keskuudestaan tarkastuskomitean (Audit Committee), puheenjohtajana Jouko K. Leskinen ja jäseninä Tauno Matomäki ja Gustaf Serlachius. Ylimmän johdon palkkoihin, palkkioihin tai etuisuuksiin liittyvät asiat käsittelee johdon palkkio-omitea (Compensation Committee), jonka puheenjohtajana on L.J. Jouhki ja jäseninä Vesa Vainio ja Iiro Viinanen. Komiteoiden ehdotuksesta lopulliset päätökset tekee hallitus. Kokouksiin voivat osallistua kaikki hallituksen jäsenet. Yhtiöjärjestyksen mukaan yhtiön hallituksella on työvaliokunta, johon kuuluvat puheenjohtaja ja varapuheenjohtajat. Hallitus on vuonna 1997 päättänyt esittää vuoden 1998 varsinaiselle yhtiökokoukselle, että yhtiöjärjestyksestä poistetaan maininta työvaliokunnasta.

Hallitus valitsee yhtiölle toimitusjohtajan osakeyhtiölain mukaisesti. Toimitusjohtajalle on laadittu kirjallinen toimitusjohtajasopimus.

Yhtiön hallituksen palkkiot vahvistaa yhtiökokous. Vuodelta 1997 hallitukselle, toimitusjohtajalle ja varatoimitusjohtajalle maksettujen palkkojen, palkkioiden ja luontaisetujen yhteismäärä oli 6,4 Mmk.

Hallitus

Puheenjohtaja

L.J. Jouhki

Varapuheenjohtajat

Vesa Vainio

Iiro Viinanen

Jäsenet

Casimir Ehrnrooth

Jouko K. Leskinen

Tauno Matomäki

Yrjö Niskanen

Jorma Ollila

Gustaf Serlachius

Tilintarkastajat

Varsinaiset tilintarkastajat

KHT-yhteisö SVH Coopers & Lybrand Oy

Lars Blomquist, KHT

Varatilintarkastajat

KHT-yhteisö Coopers & Lybrand Oy

Tauno Haataja, KHT

Johtajisto

Juha Niemelä

Martin Granholm

Jan-Henrik Kulp

Heikki Sara

Kari Toikka

Ismo Lepola

Pentti Arvela

Matti J. Lindahl

Jaakko Rislakki

Kari Makkonen

Paavo Ojanpää

Berndt Brunow

L.J. Jouhki, 54,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996 ja puheenjohtajana vuodesta 1997. Hän on Thomesto-yhtiöiden (Thominvest Oy, Thomproperties Oy ja Thomesto Trading Yhtiöt Oy) toimeenpaneva osakas, koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri. Hän on hallituksen jäsen useissa eri yhtiöissä, joita ovat Finnlines Oy, Neste Oy, Hartwall Oy ja Sanoma Osakeyhtiö. Hän on myös Merita Pankki Oy:n hallintoneuvoston jäsen.

Vesa Vainio, 55,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996 ja varapuheenjohtajana vuodesta 1997. Hän on MeritaNordbanken Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja koulutukseltaan varatuomari. Hän on Nokia Oyj:n ja Suomen Pankkiyhdistyksen hallitusten jäsen. Hän on myös Metra Oy Ab:n hallituksen varapuheenjohtaja ja Keskuskauppakamarin hallituksen puheenjohtaja.

Iiro Viinanen, 53,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996 ja varapuheenjohtajana vuodesta 1997. Hän on Pohjola-yhtiöiden pääjohtaja ja koulutukseltaan diplomi-insinööri. Hän on toiminut Konevalmistamo Oy:n toimitusjohtajana 1967–1983, kansanedustajana 1983–1996 ja Kansallisen kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtajana 1990–1991. Hän oli Suomen hallituksen valtiovarainministeri 1991–1996.

Casimir Ehrnrooth, 66,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996 ja varapuheenjohtajana vuoden 1997 huhtikuuhun saakka. Hän on koulutukseltaan lainopin kandidaatti, ja hänelle on myönnetty Lappeenrannan teknillisen korkeakoulun kunniatohtorin arvo. Hän tuli Oy Kaukas Ab:n palvelukseen vuonna 1962, ja hänet nimitettiin sen toimitusjohtajaksi vuonna 1967. Kymmene Oy:n pääjohtajana hän toimi 1986–1991 ja sen jälkeen hallituksen puheenjohtajana vuoteen 1996. Hän on myös Nokia Oyj:n hallituksen puheenjohtaja sekä Merita Oyj:n, Nordbanken Holding AB:n, MeritaNordbanken Oyj:n ja Incentive AB:n hallituksen jäsen sekä Continental AG:n hallintoneuvoston jäsen. Lisäksi hän on New York Stock Exchange European Advisory Committeeen jäsen.

Jouko K. Leskinen, 54,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996. Hän on Sampo-ryhmän pääjohtaja ja Vakuutusosakeyhtiö Sammon hallituksen jäsen, koulutukseltaan varatuomari. Hän on Cultor Oyj:n hallituksen puheenjohtaja ja Nokia Oyj:n ja Finnlines Oy:n hallitusten jäsen. Hän toimii myös monien Sammon tytäryhtiöiden puheenjohtajana. Lisäksi hän on Suomen Vakuutusyhtiöiden Keskusliiton hallituksen puheenjohtaja.

Tauno Matomäki, 60,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996 ja varapuheenjohtajana vuonna 1996. Hän on koulutukseltaan diplomi-insinööri, ja hänelle on myönnetty Tampereen teknillisen korkeakoulun kunnia-tohtorin arvo; Hän tuli Rauma-Repola Oy:n palvelukseen vuonna 1967 ja toimi eri tehtävissä. Hänet nimitettiin Rauma-Repola Oy:n toimitusjohtajaksi 1987 ja Repola Oy:n toimitusjohtajaksi 1991. Hän on Rauma Oy:n, Pohjolan Voima Oy:n ja Vakuutusosakeyhtiö Pohjolan hallitusten puheenjohtaja. Hän on myös Silja Oy Ab:n ja Merita Pankki Oy:n hallituksen jäsen.

Yrjö Niskanen, 65,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996 ja puheenjohtajana vuonna 1996. Hän on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri, ja hänelle on myönnetty Helsingin kauppa- ja korkeakoulun kunniatohtorin arvo. Hän on toiminut Pohjola-yhtiöiden hallituksen jäsenenä vuodesta 1980 lähtien, Suomi-Salaman toimitusjohtajana 1986–1989, kaikkien Pohjola-yhtiöiden toimitusjohtajana ja hallitusten puheenjohtajana 1989–1992 sekä hallitusten puheenjohtajana ja pääjohtajana 1992–1996. Hän on myös Nokia Oyj:n hallituksen jäsen ja Lassila & Tikanoja Oyj:n hallituksen varapuheenjohtaja.

Jorma Ollila, 47,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1997. Hän on Nokia Oyj:n toimitusjohtaja, Nokia Oyj:n johtokunnan puheenjohtaja ja Nokia Oyj:n hallituksen jäsen. Hän on koulutukseltaan valtiotieteiden maisteri, Master of Science (Econ.) ja diplomi-insinööri. Hänelle on myönnetty Helsingin yliopiston valtiotieteellisen tiedekunnan kunniatohtorin arvo. Hän on ICL plc:n hallituksen ja Kustannusosakeyhtiö Otavan hallituksen jäsen. Hän on myös Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hallituksen varapuheenjohtaja sekä Suomen Ulkomaankauppaliitto r.y:n hallintoneuvoston puheenjohtaja.

Gustaf Serlachius, 62,

on toiminut hallituksen jäsenenä vuodesta 1996. Hän on koulutukseltaan ekonomi. Hän on Gösta Serlachiuksen taidesäätiön puheenjohtaja. Hän on ollut hallituksen jäsenenä useissa yhtiöissä ja liitoissa, joita ovat Metsä-Serla Oy (hallituksen puheenjohtaja), Repola Oy, Suomen Metsäteollisuuden Keskusliitto, Metsäteollisuuden Työnantajaliitto ja Suomen Ulkomaankauppaliitto.

Johtajisto

Juha Niemelä, 51,

on ollut UPM-Kymmene Oyj:n toimitusjohtaja yhtiön perustamisesta lähtien. Hän on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri. Työuransa hän on pääosin tehnyt Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n palveluksessa, viimeksi varatoimitusjohtajana. Hän on Metsäteollisuus ry:n hallituksen puheenjohtaja sekä Teollisuuden ja Työnantajain Keskusliiton hallituksen työvaliokunnan jäsen. Hän on MeritaNord-banken Oyj:n, Rauma Oy:n, Oy Metsä-Botnia Ab:n ja Oy Metsä-Rauma Ab:n hallitusten jäsen.

Martin Granholm, 51,

UPM-Kymmene Oyj:n varatoimitusjohtaja vuodesta 1996, diplomi-insinööri. Hän tuli Oy Wilh. Schauman Ab:n palvelukseen vuonna 1970 ja toimi yhtiössä projekti-, tuotanto- ja hallintotehtävissä. Oy Wilh. Schauman Ab:n fuusioituttua Kymmene Oy:öön hän toimi ensin tytäryhtiö Wisaforest Oy Ab:n toimitusjohtajana ja vuodesta 1992 Kymmene Oy:n toimitusjohtajana.

Jan-Henrik Kulp, 54,

konsernin talous- ja rahoitushallinnosta vastaava johtaja vuodesta 1996, diplomiekonomi. Hän toimi Oy Kaukas Ab:n taloushallinnossa laskentatehtävissä vuodesta 1967 ja talousjohtajana vuodesta 1977. Hänet nimitettiin Kymmene Oy:n rahoitusjohtajaksi vuonna 1986 ja rahoitus- ja taloushallinnosta vastaavaksi varatoimitusjohtajaksi vuonna 1988. Kymmene Oy:n johtokunnan jäsen hän oli vuodesta 1987 vuoteen 1995.

Heikki Sara, 52,

resurssituotannon johtaja vuodesta 1996, tekniikan tohtori. Hän on työskennellyt Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä vuodesta 1976 mm. käyttötehtävissä, kehityspäällikkönä, tehtaanjohtajana sekä tulosyksikön johtajana Jämsänkoskella. Yhtyneitten Paperitehtaitten johtajiston jäseneksi hänet nimitettiin vuonna 1993.

Kari Toikka, 47,

johtajiston jäsen vuodesta 1998. Hän on koulutukseltaan kauppatieteiden maisteri ja suorittanut KHT-tutkinnon. Hän on työskennellyt Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä vuodesta 1976 useissa eri tehtävissä keskushallinnossa ja tulosyksiköissä. Hänet nimitettiin Repola Oy:n yhtymäsuunnittelujohtajaksi 1990 ja johtokunnan jäseneksi 1994. UPM-Kymmene Oyj:n sijoittajasuhdejohtaja hän on ollut vuodesta 1996.

Pentti Arvela, 53,

Sanomalehtipaperien toimialajohtaja vuodesta 1996, diplomi-insinööri. Hän on työskennellyt Yhtyneet Paperitehtaat Oy:ssä vuodesta 1975 mm. Jämsänkosken tehtaalla kehityspäällikkönä ja myyntijohtajana sekä Kaipolan tehtaalla myyntijohtajana, osastonjohtajana ja vuodesta 1989 tulosyksikön johtajana. Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n johtajiston jäsenenä hän toimi vuodesta 1990 alkaen vuoteen 1995.

Berndt Brunow, 48,

Erikoistuote-yhtiöiden toimialajohtaja vuodesta 1996, diplomi-ekonomi. Vuodesta 1989 vuoteen 1994 hän toimi Finn-papin UPM-News -markkinointiyksikön johtajana. Finn-papin toimitusjohtajana hän oli vuodesta 1994 helmikuuhun 1996.

Ismo Lepola, 57,

Aikakauslehtipaperien toimialajohtaja vuodesta 1996, diplomi-insinööri. Hän työskenteli vuodesta 1967 alkaen Oy Kyro Ab:ssa mm. laboratoriopäällikkönä, teknillisenä johtajana, varatoimitusjohtajana ja toimitusjohtajana. Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n palvelukseen hän tuli vuonna 1984 ja toimi johtajiston jäsenenä vuodesta 1984 alkaen vuoteen 1995.

Matti J. Lindahl, 51,

Hienopaperien toimialajohtaja vuodesta 1997, diplomiekonomi. Hän toimii myös Nordland Papier AG:n toimitusjohtajana. Hän on toiminut Finnboard Oy:n toimitusjohtajana 1990–1992 sekä Wisaforest Oy Ab:n toimitusjohtajana Pietarsaareissa vuoteen 1993.

Kari Makkonen, 50,

Sahateollisuuden toimialajohtaja vuodesta 1996, kauppatieteiden maisteri. Hän tuli Rauma-Repola Oy:n palvelukseen vuonna 1972 ja on toiminut mekaanisen metsäteollisuuden tuotannon, myynnin ja yleishallinnon johtotehtävissä. Yhtiön johtajistoon hänet nimitettiin vuonna 1986. Rauma-Repola Oy:n ja Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n fuusioituessa hänet nimitettiin Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n mekaanisen metsäteollisuuden johtajaksi ja johtajiston jäseneksi vuonna 1990.

Paavo Ojanpää, 57,

Vaneriteollisuuden toimialajohtaja vuodesta 1996, metsänhoitaja, MBA. Vuodesta 1965 lähtien hän on toiminut metsäteollisuuden vientitehtävissä mm. Pariisissa ja Lontoossa. Hän tuli Oy Wilh. Schauman Ab:n palvelukseen vuonna 1970. Hänet nimitettiin levyteollisuuden markkinointijohtajaksi vuonna 1978 ja Schauman Wood Oy:n kaupalliseksi johtajaksi vuonna 1990. Schauman Wood Oy:n toimitusjohtajaksi hänet nimitettiin 1.1.1996 lukien.

Jaakko Rislakki, 57,

Pakkausmateriaalien toimialajohtaja vuodesta 1996, diplomi-insinööri. Hän tuli Yhtyneet Paperitehtaat Oy:n palvelukseen aluksi keskushallinnon erityssuunnittelutehtäviin vuonna 1974. Työskenneltyään nykyisen Walki Wisan Valkeakosken tehtaan johtajana hänet nimitettiin vuonna 1980 johtajiston jäseneksi vastuualueenaan lähinnä pakkauksiin liittyvät liiketoiminnot.

UPM - KYMMENE
Toimitusjohtaja
Juha Niemelä

Varatoimitusjohtaja
Martin Granholm

Aikakauslehtipaperit
Toimialajohtaja
Ismo Lepola

Sahateollisuus
Toimialajohtaja
Kari Makkonen

Talous ja rahoitus
Johtaja
Jan-Henrik Kulp

Sanomalehtipaperit
Toimialajohtaja
Pentti Arvela

Vaneriteollisuus
Toimialajohtaja
Paavo Ojanpää

Resurssit
Johtaja
Heikki Sara

Hienopaperit
Toimialajohtaja
Matti J. Lindahl

Erikoistuote-yhtiöt
Toimialajohtaja
Berndt Brunow

Sijoittajasuhteet
Johtaja
Kari Toikka

Pakkausmateriaalit
Toimialajohtaja
Jaakko Rislakki

Tuotantolaitokset ja myyntiverkosto

PÄÄKONTTORI

Snellmaninkatu 13
PL 203
00171 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Telekopio 0204 15 110

<http://www.upm-kymmene.com>

RESURSSIYKSIKÖT

UPM-KYMMENE METSÄ
PL 32
37601 Valkeakoski
Puh. 0204 16 121
Telekopio 0204 16 120

UPM-KYMMENE ENERGIA
PL 40
37601 Valkeakoski
Puh. 0204 16 111
Telekopio 0204 16 3909

UPM-KYMMENE OYJ
Wisaforest
PL 42
68601 Pietarsaari
Puh. 0204 16 113
Telekopio 0204 16 8803

OY RAUMA STEVEDORING LTD
PL 68
26101 Rauma
Puh. (02) 831 21
Telekopio (02) 831 2444

PAPERITOIMIALAT

Aikakauslehtipaperit
Sanomalehtipaperit
Hienopaperit

Johto ja esikunta
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Telekopio 0204 15 0500

AIKAKAUSLEHTIPAPERIT

CALEDONIAN PAPER PLC
Meadowhead Road
Irvine
Ayrshire KA11 5AT
United Kingdom
Puh. +44 1294 312 020
Telekopio +44 1294 314 400
Teleksi 779868 calpap g

UPM-KYMMENE OYJ
Jämsänkосki
PL 35
42301 Jämsänkосki
Puh. 0204 16 161
Telekopio 0204 16 160

UPM-KYMMENE OYJ
Kaipola
42220 Kaipola
Puh. 0204 16 101
Telekopio 0204 16 100

UPM-KYMMENE OYJ
Kaukas
53200 Lappeenranta
Puh. 0204 15 161
Telekopio 0204 15 160

Voikkaan paperitehdas
45910 Voikkaa
Puh. 0204 15 131
Telekopio 0204 15 130

UPM-KYMMENE OYJ
Rauma
Rauman Paperi
PL 95
26101 Rauma
Puh. 0204 14 101
Telekopio 0204 14 100

RaumaCell
PL 250
26101 Rauma
Puh. 0204 14 101
Telekopio 0204 14 3407

BLANDIN PAPER COMPANY
115 SW First Street
Grand Rapids, MN 55744-3699
USA
Puh. +1 218 327 6200
Telekopio +1 218 327 6212

SANOMALEHTIPAPERIT

CHAPELLE DARBLAY
Usine de Grand-Couronne
C.D. 3
BP 1
F-76530 Grand-Couronne
France
Puh. +33 235 184 000
Telekopio +33 235 184 040
Teleksi 770478 f

UPM-KYMMENE OYJ
Kajaani
PL 186
87101 Kajaani
Puh. 0204 14 111
Telekopio 0204 14 0638

SHOTTON PAPER COMPANY PLC
Weighbridge Road
Shotton, Deeside
Flintshire CH5 2LL
United Kingdom
Puh. +44 1244 280 000
Telekopio +44 1244 280 363

STRACEL S.A.
4, rue Charles Friedel
Port du Rhin
BP 79
F-67016 Strasbourg Cedex
France
Puh. +33 388 417 541
Telekopio +33 388 607 250

HIENOPAPERIT

UPM-KYMMENE FINE PAPER

Kymi Paper Oy
45700 Kuusankoski
Puh. 0204 15 121
Telekopio 0204 15 2203

Nordland Papier AG
Postfach 1160
D-26888 Dörpen
Deutschland
Puh. +49 4963 4010
Telekopio +49 4963 4545
Teleksi 27102 nopad d

* Myyntiyhtiöverkostosta on saatavissa erilliset osoitetiedot.

**PAKKAUSMATERIAALIT
- UPM PACK**

UPM-KYMMENE OYJ, UPM Pack Johto ja esikunta PL 40 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3439	UPM-KYMMENE OYJ Walki Wisa Yksikön johto PL 33 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3002	UPM-KYMMENE OYJ Walki Pack PL 70 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3309	UPM-KYMMENE OYJ Rosenlew Eteläesplanadi 2 PL 380 00101 Helsinki Puh. 0204 15 111 Telekopio 0204 15 0511	Rosenlew Saint Frères Emballage S.A. Ville le Marcllet BP 4 F-80420 Flixecourt France Puh. +33 322 516 102 Telekopio +33 322 513 554
UPM-KYMMENE OYJ Wisapaper PL 42 68601 Pietarsaari Puh. 0204 16 113 Telekopio 0204 16 8843	Valkeakosken tehdas PL 33 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3090	Aaltopahvitehdas 1 PL 17 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3399	Ulasoori PL 22 28601 Pori Puh. 0204 16 153 Telekopio 0204 16 4844	Rosenlew Saint Frères Emballage S.A. Tricotage 1, rue Courbet F-80420 Flixecourt France Puh. +33 322 515 400 Telekopio +33 322 516 193
UPM-KYMMENE OYJ Tervasaari, PK 6 PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2604	Pietarsaaren tehdas PL 121 68601 Pietarsaari Puh. 0204 16 113 Telekopio 0204 16 8811	Aaltopahvitehdas 2 PL 70 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3424	Merikarvia 29900 Merikarvia Puh. 0204 16 153 Telekopio 0204 16 4655	Rosenlew Saint Frères Emballage S.A. 26, rue Armand Devillers F-80630 Beauval France Puh. +33 322 329 007 Telekopio +33 322 329 439
LOHJAN PAPERI OY 08100 Lohja Puh. 0204 14 141 Telekopio 0204 14 140	Walki Wisa GmbH Werk Steinfurt Dieselstrasse 26 D-48565 Steinfurt Postfach 1625 D-48546 Steinfurt Deutschland Puh. +49 2551 680 Telekopio +49 2551 6857	Kalvatehtaht PL 70 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3277	Oy Alfa-Bag Ab Vasarakuja 19 PL 48 67101 Kakkola Puh. (06) 822 3017 Telekopio (06) 822 5088	Rosenlew Saint Frères Emballage S.A. Rue Edouard Agache BP 109 F-59840 Perenchies France Puh. +33 320 089 233 Telekopio +33 320 222 332
Sterling Coated Materials Ltd Etherow Works Woolley Bridge Glossop SK13 2NV United Kingdom Puh. +44 1457 866 931 Telekopio +44 1457 864 793	Werk Steinfurt D-48546 Steinfurt Deutschland Puh. +49 2551 680 Telekopio +49 2551 6857	Solmuuovitehdas 25130 Muurla Puh. 0204 14 129 Telekopio 0204 14 128	Rosenlew Emballage AB Röda Stugans gata Box 297 S-60104 Norrköping Sverige Puh. +46 11 197 500 Telekopio +46 11 197 550	Rosenlew S.A. Z.I. Ste Elisabeth, Bois du Verne F-71300 Montceau-les-Mines France Puh. +33 385 576 767 Telekopio +33 385 587 380
UPM-KYMMENE OYJ Tervasaari, PK 6 PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2604	Walki Wisa GmbH Werk Jülich Postfach 1780 D-52407 Jülich Deutschland Puh. +49 2461 68 060 Telekopio +49 2461 680 696	Kuitupakkaustehdas PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3237	Rosenlew AS Box 70 N-3360 Geithus Norge Puh. +47 32 780 166 Telekopio +47 32 780 072	Rosenlew Inc. 1812 Brittmoore Road, Suite 206, Houston, Texas 77043 USA Puh. +1 713 4610 840 Telekopio +1 713 4610 654
UPM-KYMMENE OYJ Tervasaari, PK 6 PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2604	Walki Wisa Ltd Ray Lane, Garstang Preston PR3 1GB United Kingdom Puh. +44 1995 604 227 Telekopio +44 1995 605 222	Oy Tilgmann Ab Hylljeluodantie 3 PL 25 02271 Espoo Puh. 0204 14 123 Telekopio 0204 14 122	N.V. Rosenlew S.A. Industrieterrein Mandeldal Lodewijk de Raetlaan 31 B-8870 Izegem België Puh. +32 51 311 421 Telekopio +32 51 313 364	
UPM-KYMMENE OYJ Tervasaari, PK 6 PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2604	Walki Flexoprint Oy Kirjaskatu 3 37600 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2905	Kotelo-Tuote Oy Hylljeluodantie 3 PL 55 02271 Espoo Puh. 0204 14 125 Telekopio 0204 14 124	Rosenlew Portugal Embalagens S.A. Raso de Alagôa P-3750 Travassô Portugal Puh. +351 34 601 704 Telekopio +351 34 601 706	
UPM-KYMMENE OYJ Tervasaari, PK 6 PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2604	Walki Wisa Ltd Ray Lane, Garstang Preston PR3 1GB United Kingdom Puh. +44 1995 604 227 Telekopio +44 1995 605 222	Walki Flex S.A. La Queue d'Hirondelle ZI Droue-sur-Drouette BP 99 F-28232 Epemon Cedex France Puh. +33 237 185 550 Telekopio +33 237 834 003		
UPM-KYMMENE OYJ Tervasaari, PK 6 PL 39 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 2604	UPM-KYMMENE OYJ Walki Can PL 17 37601 Valkeakoski Puh. 0204 16 111 Telekopio 0204 16 3510			

UPM-KYMMENE OYJ
Walki Sack
Yksikön johto
Walki Sack B.V.
Baandervesting 2
NL-1135 CC Edam
Nederland
Puh. +31 2993 714 51
Telekopio +31 2993 724 19

UPM-Kymmene Oyj
Walki Sack
Porin tehdas
PL 32
28101 Pori
Puh. 0204 16 155
Telekopio 0204 16 4933

Ikapack Oy
PL 70
39501 Ikaalinen
Puh. (03) 459 090
Telekopio (03) 459 0910

Walki Sack, S.A.
Carretera de Logroño, Km 16,5
Apartado de Correos 106
50620 Casetas (Zaragoza)
Spain
Puh. +34 976 462 020
Telekopio +34 976 774 160

Walki Sack, S.A.
Cruce ctra. Pulpi, s/n
04600 Huerca-Overa (Almeria)
Spain
Puh. +34 950 470 725
Telekopio +34 950 134 641

Walki Sack, S.A.
Urb. Industrial "El Garo"
Calle "C", s/n
35219 Telde
Las Palmas de Gran Canaria
Spain
Puh. +34 928 683 054
Telekopio +34 928 692 077

APEX International, s.r.o.
79 391 Uvalno 343
Czech Republik
Puh. +420 652 748 060
Telekopio +420 652 748 070

UPM-KYMMENE TIMBER

Johto ja esikunta
Eteläesplanadi 2
00130 Helsinki
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Telekopio 0204 15 0388

YHTYNEET SAHAT OY
PL 66
28101 Pori
Puh. 0204 16 133
Telekopio 0204 16 132

Korkeakosken saha
PL 25
35501 Korkeakoski
Puh. 0204 16 4211
Telekopio 0204 16 4210

Kajaanin saha
PL 205
87101 Kajaani
Puh. 0204 14 113
Telekopio 0204 14 0640

Parkan saha
Sahatie 29
39700 Parkano
Puh. 0204 16 4301
Telekopio 0204 16 4300

Seikun saha
PL 80
28101 Pori
Puh. 0204 16 133
Telekopio 0204 16 4110

Kuopion saha
PL 1106
70621 Kuopio
Puh. 0204 15 125
Telekopio 0204 15 124

Heinolan saha
PL 37
18101 Heinola
Puh. 0204 15 127
Telekopio 0204 15 126

Leivonmäen saha
Leivonmäentie 2
41770 Leivonmäki
Puh. 0204 16 4511
Telekopio 0204 16 4510

Kaukaan saha
53200 Lappeenranta
Puh. 0204 15 167
Telekopio 0204 15 166

Wisatimber
PL 137
68601 Pietarsaari
Puh. 0204 16 113
Telekopio 0204 16 8806

Timber Components
53200 Lappeenranta
Puh. 0204 15 169
Telekopio 0204 15 168

FERDINAND BRAUN & CIE S.A.
F-67280 Niederhaslach
France
Puh. +33 388 487 676
Telekopio +33 388 509 641

BROOKS GROUP LIMITED
Bluebell, Naas Road
P.O.Box 17
Dublin 12
Ireland
Puh. +353 1 460 0800
Telekopio +353 1 460 2040

PUUKESKUS OY
Heikkiläntie 8
00210 Helsinki
Puh. 0204 16 135
Telekopio 0204 16 134

ANCO Træ A/S
Lyskaer 2
2730 Herlev
Danmark
Puh. +45 44 944 066
Telekopio +45 42 842 284

PARKANON LISTA OY
Teollisuustie 11
39700 Parkano
Puh. (03) 443 71
Telekopio (03) 448 3153

VANERITEOLLISUUS, SCHAUMAN WOOD OY

Johto
Niemenkatu 16
PL 203
15141 Lahti
Puh. 0204 15 113
Telekopio 0204 15 112

Snellmaninkatu 13
PL 203
00171 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Telekopio 0204 15 0339

Heinolan tehdas
Viilukatu 11
PL 3
18101 Heinola
Puh. 0204 15 123
Telekopio 0204 15 122

Joensuun tehdas
Sirkkalantie 17
PL 112
80101 Joensuu
Puh. 0204 15 133
Telekopio 0204 15 132

Jyväskylän tehdas
Parviaisentie 4
40900 Säynätsalo
Puh. 0204 15 143
Telekopio 0204 15 142

Kuopion tehdas
Itkonniemenkatu 29
PL 104
70701 Kuopio
Puh. 0204 15 153
Telekopio 0204 15 152

Lahden tehdas
Niemenkatu 16
PL 203
15141 Lahti
Puh. 0204 15 113
Telekopio 0204 15 112

Lappeenrannan tehdas
53200 Lappeenranta
Puh. 0204 15 163
Telekopio 0204 15 162

Pelloksen tehdas
52420 Pellosniemi
Puh. 0204 15 173
Telekopio 0204 15 172

Savonlinnan tehdas
Schaumanintie 1
PL 13
57201 Savonlinna
Puh. 0204 15 183
Telekopio 0204 15 182

Vialan tehdas
Tehtaantie
PL 4
37831 Viiala
Puh. 0204 15 193
Telekopio 0204 15 192

Kalso-Teollisuus Oy
Siikakoskentie 88
47900 Vuohijärvi
Puh. 0204 15 117
Telekopio 0204 15 116

Kalso S.A.
29, Rue Camille Perfertti
F-52600 Hortes
France
Puh. +33 325 849 307
Telekopio +33 325 849 104

Mahogany Oy
Kotkantie 1
PL 7
08101 Lohja
Puh. 0204 15 115
Telekopio 0204 15 114

Malvaux S.A.
21, rue de la Gare
F-17330 Loulay
France
Puh. +33 546 336 800
Telekopio +33 546 336 801
Teleksi mavopan 790271 f

Suomen Kuitulevy Oy
Viilukatu 11
PL 4
18101 Heinola
Puh. 0204 15 129
Telekopio 0204 15 128

ERIKOISTUOTEYHTIÖT

Johto
Eteläesplanadi 2
PL 380
00101 Helsinki
Puh. 0204 15 111
Telekopio 0204 15 0736

UPM-KYMMENE OYJ
Tervasaari
PL 39
37601 Valkeakoski
Puh. 0204 16 111
Telekopio 0204 16 2369

PAPETERIES DE DOCELLES
F-88460 Docelles
France
Puh. +33 329 338 100
Telekopio +33 329 338 181

RAFLATAC OY
Tampereen tehdas
PL 53
33101 Tampere
Puh. 0204 16 143
Telekopio 0204 16 142

Jyväskylän tehdas
PL 43
40321 Jyväskylä
Puh. 0204 16 145
Telekopio 0204 16 144

Raflatac (Australia) Pty. Ltd
P.O.Box 441
19 Jersey Road
Bayswater
3153 Victoria, (Melbourne)
Australia
Puh. +61 3 9720 4822
Telekopio +61 3 9729 7002

Raflatac Ltd
Wareham Road
Eastfield, Scarborough
North Yorkshire YO11 3DX
United Kingdom
Puh. +44 1723 583 661
Telekopio +44 1723 584 896

Raflatac S.A.
Rue du Jet
Z.I. Pompey Industries
F-54340 Pompey, Nancy
France
Puh. +33-3.83.92.54.54
Telekopio +33-3.83.92.54.99

UPM STATIONERY

Walki Kuori Oy
PL 816
Tesomankatu 33
33101 Tampere
Puh. (03) 241 8111
Telekopio (03) 241 8112

Walki Paperisto Oy
PL 36
42301 Jämsänkoski
Puh. 0204 16 147
Telekopio 0204 16 6999

Walki Paperisto AS
Tööstuse 19
EE-3420 Kohila
Eesti Vabariik
Puh. +372 48 322 21
Telekopio +372 48 327 18

Walki Erikson AB
V. Järnväggsgatan 2
Box 34
S-28321 Osby
Sverige
Puh. +46 479 326 50
Telekopio +46 479 326 70

Konvoluttrykk AS
Brobekkveien 68
N-0583 Oslo
Norge
Puh. +47 2 280 1270
Telekopio +47 2 280 1275

WALKISOFT FINLAND OY
Kotkan tehdas
PL 81
48101 Kotka
Puh. 0204 16 181
Telekopio 0204 16 180

Engineering
PL 40
37601 Valkeakoski
Puh. 0204 16 111
Telekopio 0204 16 3569

Walkisoft GmbH
Dieselstrasse 16
D-48565 Steinfurt
Postfach 1609
D-48546 Steinfurt
Deutschland
Puh. +49 2551 1400
Telekopio +49 2551 140 140

Walkisoft Denmark A/S
Bryggervej 17-19
Postboks 2049
DK-8240 Risskov
Danmark
Puh. +45 86 214 522
Telekopio +45 86 214 566

Walkisoft USA, Inc.
100 UPM Drive
Mt. Holly, NC 28120
USA
Puh. +1 704 822 6400
Telekopio +1 704 822 0101

OY NAUTOR AB
PL 10
68601 Pietarsaari
Puh. (06) 760 1111
Telekopio (06) 766 7364

*Painopaikka:
F.G. Lönnberg*

*Paperi:
UPM-Kymmene-konserniin kuuluva Nordland Papier AG
Sisus: nopaCoat Premium Silk 135 g/m²
Kansi: nopaCoat Premium Silk 250 g/m²*

UPM-Kymmene Oyj

Snellmaninkatu 13

PL 203

00171 Helsinki

Puh. 0204 15 111

Telekopio 0204 15 110

<http://www.upm-kymmene.com>